

ZAHTEV

**ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA I FUNKCIONISANJE SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA
KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU
PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCA PROJEKTA
„AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD**

Danilovgrad, januar 2024. godine

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE	3
2. OPIS LOKACIJE	4
3. OPIS PROJEKTA	20
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	41
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	46
6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA.....	50
7. IZVORI PODATAKA	60
PRILOG ZAHTJEVA	62

1.OPŠTE INFORMACIJE

a)**NOSILAC PROJEKTA:** „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANIOVGRAD

REGISTARSKI BROJ: 50600678

PIB: 02828065

ADRESA: UL. STRAHINJIĆI BB, DANIOVGRAD

ODGOVORNO LICE: SVETISLAV RADENOVIC, izvršni direktor

ŠIFRA DJELATNOSTI: 4532 TRGOVINA NA MALO DJELOVIMA I OPREMOM ZA MOTORNA VOZILA

KONTAKT OSOBA: SVETISLAV RADENOVIC

BROJ TELEFONA: 067 260 066

E-MAIL: sveto.radenovic@yahoo.com

b)**NAZIV PROJEKTA:** „IZGRADNJA I FUNKCIONISANJE SERVISNO SKLADIŠNOG, OBJEKTA NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANIOVGRAD“, NOSIOLA PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANIOVGRAD

LOKACIJA: KATASTARSKE PARCELE BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANIOVGRAD

ADRESA: BEGOVINE BB, DANIOVGRAD

2.OPIS LOKACIJE

Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, OPŠTINE DANILOVGRAD, rješenjem broj: 06-332/20-1836/1 od 19.10.2020. godine, izdao je urbanističko – tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za IZGRADNJU SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCУ PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD.

Predmetna lokacija na kojoj jeće biti izgrađen poslovno skladišni poslovni objekat, nalazi se na katastarskim parcelama broj 575/3 i 576/2 KO JASTREB, prema listu nepokretnosti br. 1496 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD („ SL.LIST CRNE GORE - OPŠTINSKI PROPISI“ BR. 12/14 I 17/18) - **Prostorna funkcionalna zona Aglomeracija.**

Prema listu nepokretnosti br. 1496 – prepis, katastarska parcela broj 575/3 je po kulturi livada 4. klase, površine 1.207,00 m², katastarska parcela broj 576/2 je po kulturi njiva 4. klase, površine 1.493,00 m², Navedene katastarske parcele su u vlasništvu Svetislava Radenovića, u obimu prava svojine 1/1. Ukupna površina predmetnih parcela iznosi 2.700,00 m².

Predmetne katastarske parcele se nalaze u okviru zahvata Parka prirode „Rijeka Zeta“ i pripadaju III –oj zoni zaštite.

Predmetna lokacija se nalazi pored međunarodnog puta E762, na dijelu od Danilovgrada do Podgorice, sa lijeve strane puta gledano iz pravca Danilovgrada. Lokacija je udaljena oko 4,5 km od kružnog toka na ulazu u Danilovgrad i 12,7 km od kružnog toka na ulazu u Podgoricu.

Najbliža porodična kuća nalazi se na udaljenosti od 50 m (od vlasnika predmetne kuće je investitor kupio zemljište).

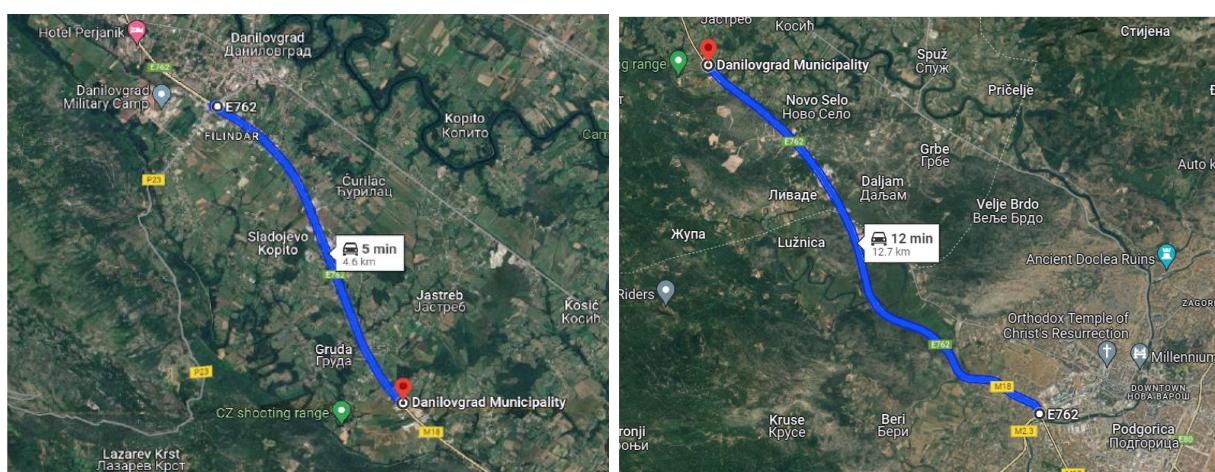
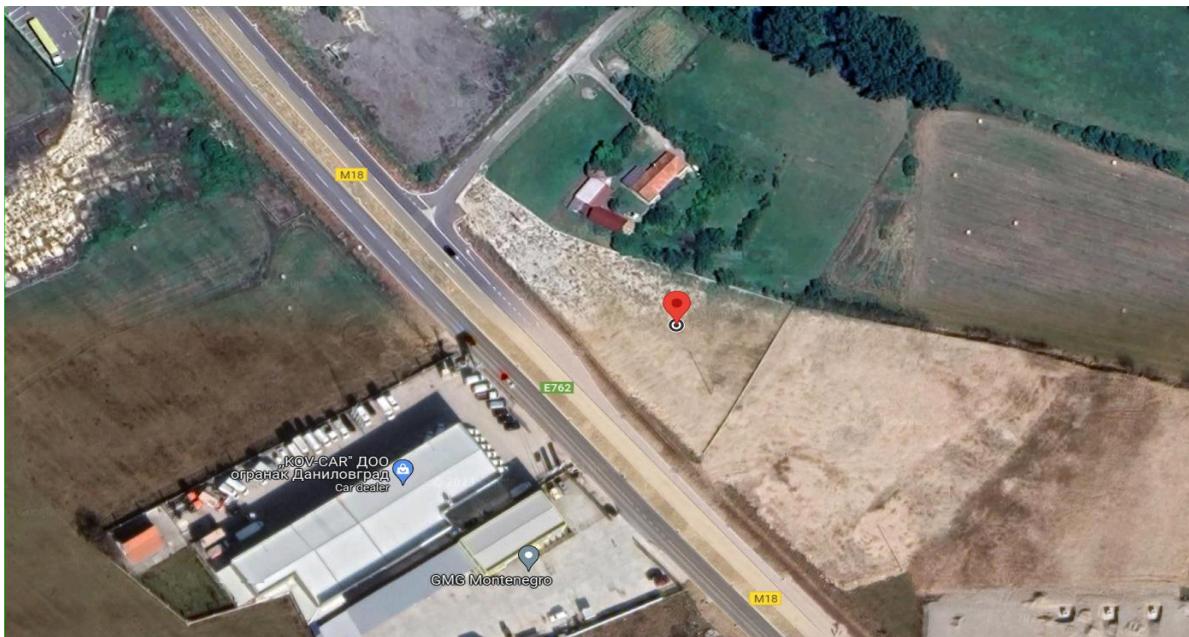
U neposrednoj blizini nalazi se ili je u izgradnji veliki broj poslovnih objekata. Poslovni objekti se nalaze na sledećoj udaljenosti: poslovni objekat Ital prof je od predmetne lokacije udaljen 140 m, Bekament je od predmetne lokacije udaljen 310 m, poslovni objekat Osmanagić oko 440 m, stanica za točenje goriva HIFA OIL oko 220 m, poslovni objekti GMG Montenegro i KOV-CAR na udaljenosti 60 m i dva objekta u izgradnji na udaljenosi od 180 m i 290m.

Predmetna lokacija se graniči sa potokom, koji se nalazi na udaljenosti od oko 210 m od predmetne lokacije i uliva se u rijeku Sušicu udaljenu 760 m.

Rijeka Zeta je udaljena oko 2,8 km.

Predmetna lokacija se nalazi van zone vodoizvorišta.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Sl. 2.1 – 2.5. Položaj lokacije na Google maps

Sl.2.6. Stanica za točenje goriva HIFA OIL

Sl. 2.7.GMG Montenegro

Sl. 2.8. COV – CAR

Sl. 2.9. ITAL PROF

Sl. 2.10. Objekat u izgradnji

Sl. 2.11. Objekat u izgradnji

Sl.2.12. Poslovni objekat Osmanagić

Sl.2.13. Bekament

Sl. 14 -15. Najbliža porodična kuća

Sl. 16 -17. Predmetna lokacija

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Predmetna lokacija na kojoj je će biti izgrađen poslovno skladišni poslovni objekat, nalazi se na katastarskim parcelama broj 575/3 i 576/2 KO JASTREB, prema listu nepokretnosti br. 1496 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD („ SL.LIST CRNE GORE - OPŠTINSKI PROPISI“ BR. 12/14 I 17/18) - **Prostorna funkcionalna zona Aglomeracija.**

Prema listu nepokretnosti br. 1496 – prepis, katastarska parcela broj 575/3 je po kulturi livada 4. klase površine 1.207,00 m², katastarska parcela broj 576/2 je po kulturi njiva 4. klase površine 1.493,00 m². Navedene katastarske parcele su u vlasništvu Svetislava Radenovića, u obimu prava svojine 1/1. Ukupna površina predmetnih parcela iznosi 2.700,00 m².

44000000004

120-919-6844/2020

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA
DANILOVGRADCRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE

Broj: 120-919-6844/2020

Datum: 12.10.2020.

KO: JASTREB

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu SEKRETARIJAT ZA URBANIZAM, DANILOVGRAD, za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1496 - PREPIS

Podaci o parcelama

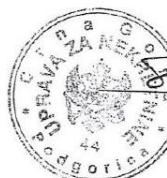
Broj Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
575	3	6 13	30/04/2020	BEGOVINE	Livada 4. klase		1207	5.67
576	2	6 13	30/04/2020	BEGOVINE	KUPOVINA Njiva 4. klase		1493	14.18
Ukupno								2700 19.86

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
0208961213010	RADENOVIĆ MIODRAG SVETISLAV CURILAC Čurilac	Svojina	1/1

Ne postoje tereti i ograničenja.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik:
Dragan Džaković

Datum i vrijeme: 12.10.2020. 09:12:33

1 / 1

2368614

CRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE
PODRUČNA JEDINICA: DANILOVGRAD
Broj: 120-91720-908.
Datum: 13.10.2020.

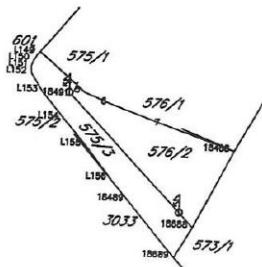

Katastarska opština: JASTREB
Broj lista nepokretnosti:
Broj planar: 6
Parcele: 575/3, 576/2

SKICA PARCELA

Razmjera 1: 2500

↑
S

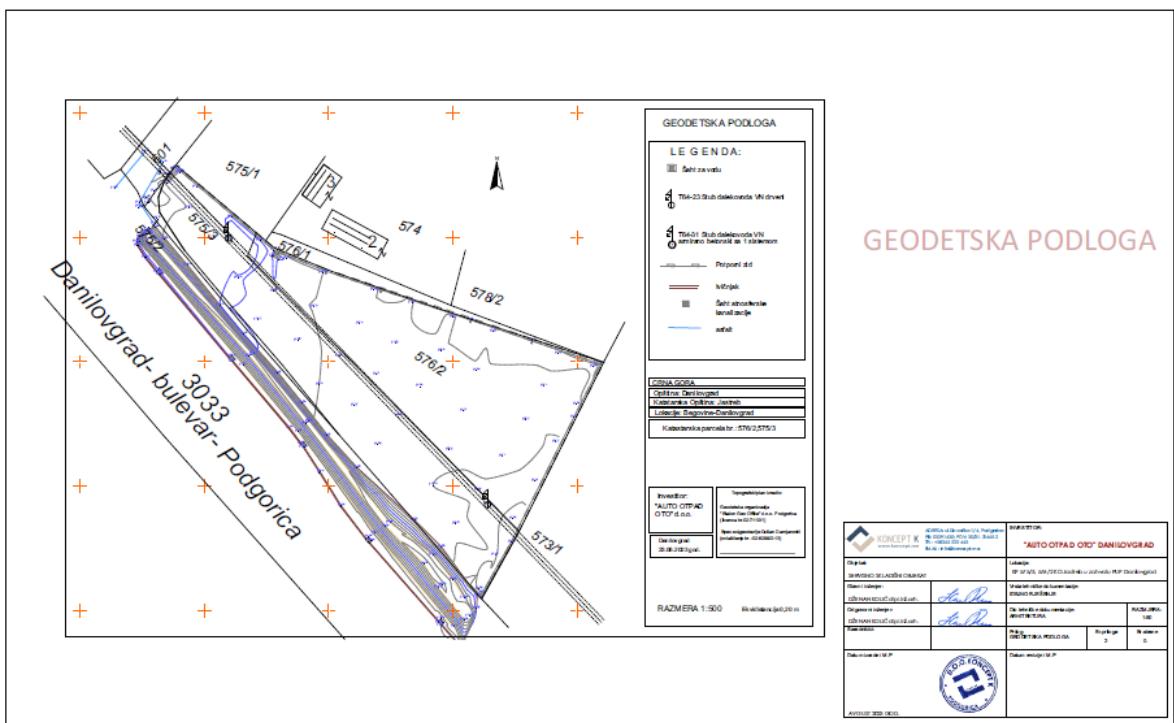

Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

JASMIN JASHEVA

S1.2.a.2. Skica parcele

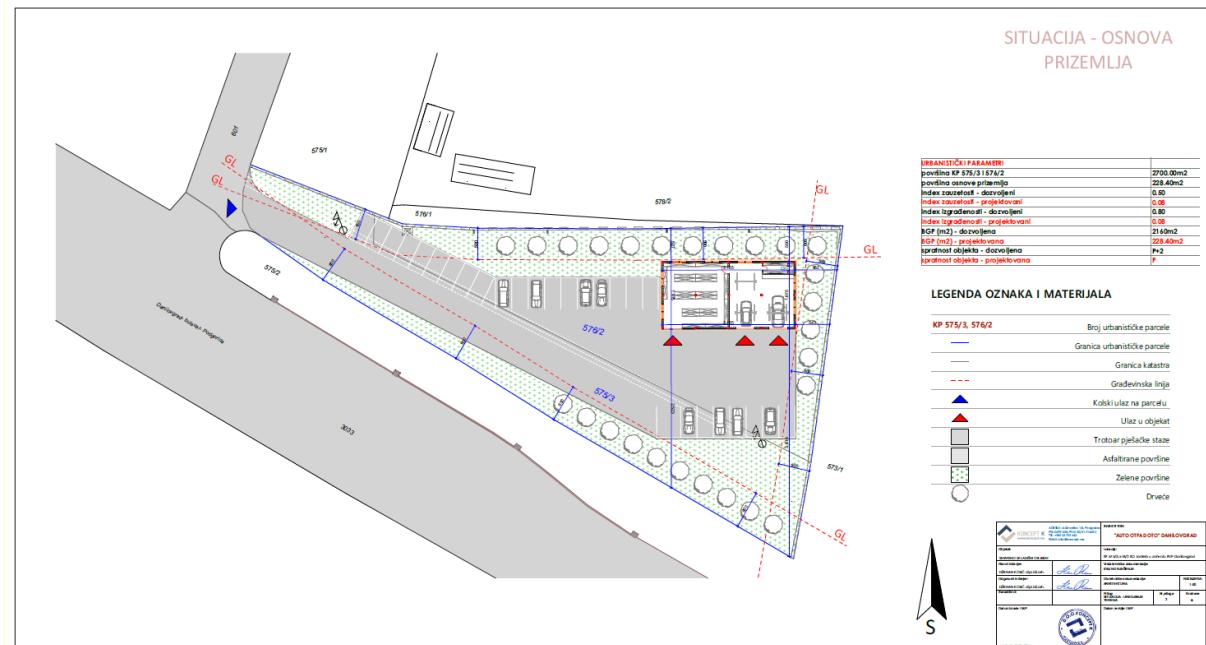
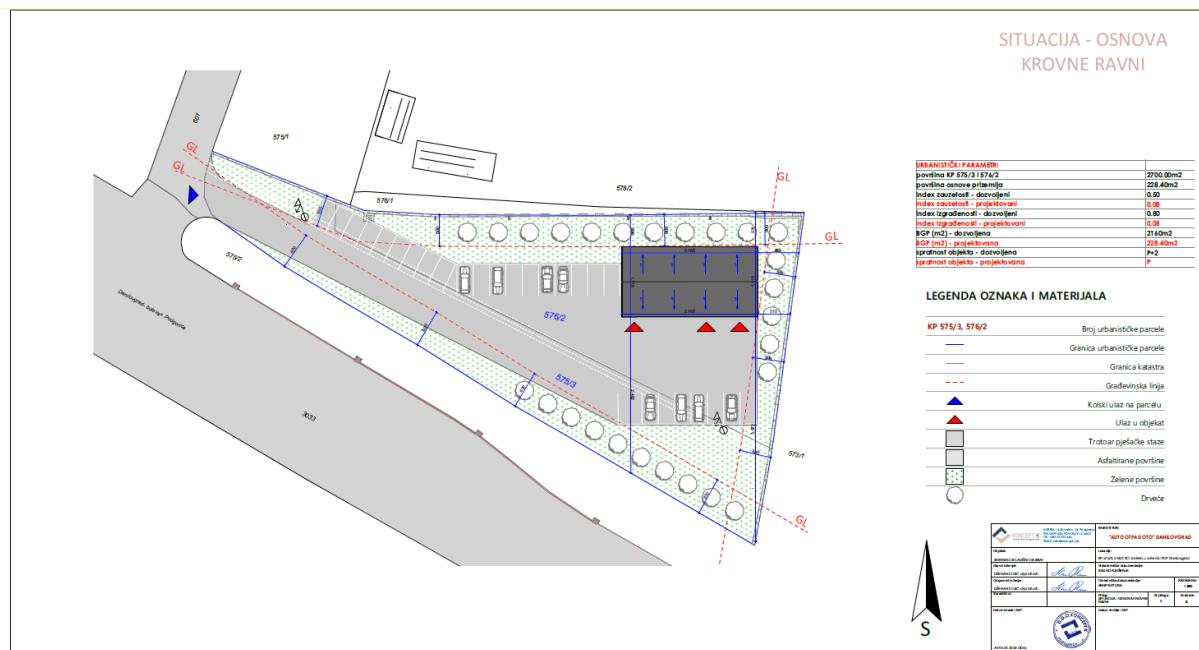
Sl.2.a.3. Geodetska podloga

Sl.2.a.4. Šira situacija-zoning

Sl.2.a.5.Šira situacija sa parterom

S1.2.a.6. i 2.a.7. Situacija - osnova krovne površine i situacija- osnova prizemlja

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Prirodni resursi u okruženju na zadovoljavajućem nivou, u smislu očuvanosti, te da ih treba i dalje pažljivo koristiti.

Pedološke, geomorfološke, geološke i hidrogeološke karakteristika terena

Snažne tektonske aktivnosti koje odlikuju prostor opštine Danilovgrad prouzrokovale su složenu geološku građu terena. Na teritoriji opštine Danilovgrad stijene možemo svrstati u tri grupe.

Vezane stijene su predstavljene mezozojskim karbonatima i oni izgrađuju najveći dio opštine. Zastupljeni su u brdsko-planinskim predjelima i to na području Prekornice, Lisca, jugozapadnom dijelu Veljeg i Malog Garča, na području Taraša, a takođe su zastupljene po dolinskim stranama i manjim glavicama gdje dolaze u kontakt sa paleogenim flišom. Mezozojski karbonati su predstavljeni sivo-bjeličastim, sivim i sivo-žućkastim krečnjacima, dolomitičnim krečnjacima i dolomitima trijaske, jurske i kredne starosti. U ovu grupu stijena svrstavamo i paleogene stijene predstavljene sivim, plavkastim i crvenim laporcima, glinicama i pješčarima koji na pojedinim područjima prelaze u breču i konglomerat.

Paleogenih sedimenata imamo zastupljenih i po obodu rijeke Zete kao i na dolinskim stranama na području Zagorka, Frutka, Tvorila, Pješivaca, Bara Šumanovića, Vinića, Brijestova, Slatine, Donjih Martinića, itd.

Poluvezane stijene predstavljene su glinama i glinovito-pjeskovitim sedimentima. Najveću zastupljenost imaju u dolini rijeke Zete i njenih pritoka. Zajedno sa kvartarnim sedimentima grade slojeve debljine preko 10 m.

Nevezane stijene su stijene kvartarne starosti i kao takve predstavljene su pjeskovima različitih frakcija koji se na pojedinim područjima miješaju sa glinama. Najveću zastupljenost imaju u ravničarskom području.

Kompleks karbonatnih stijena je predstavljen krečnjacima i dolomitičnim krečnjacima u rijetkom proslojavanju sa dolomitima i laporovitim krečnjacima. Ispucalost stijene je osnovna karakteristika koja predodređuje inžinjersko-geološke odlike i geotehničke uslove izvođenja zahvata. Po gustini javljanja, dominantne su pukotine stratifikacije, za kojima slijede tektonske pa relaksacione pukotine. Karbonatne stijene imaju izražene pukotine stratifikacije, čija se učestalost javljanja određuje od slojevitog do masivnog izgleda stijenskih masa.

Procijenjene vrijednosti parametara fizičko-mehaničkih svojstava date sredine su:

- ✓ Zapreminska težina $\gamma = 25,5 - 27,5 \text{ kN/m}^3$;
- ✓ Ugao unutrašnjeg trenja $\varphi = 23 - 410$;
- ✓ Kohezija $c = 3 - 13 \text{ kN/m}^2$;
- ✓ Modul deformacija $D = 0,7 - 11 \text{ Gpa}$
- ✓ Po GN 200 klasifikaciji spadaju u V-VI kategoriju iskopa.

Predmetna lokacija se graniči sa potokom, koji se nalazi na udaljenosti od oko 210 m od predmetne lokacije i uliva se u rijeku Sušicu udaljenu 760 m. Rijeka Zeta je udaljena oko 2,8 km.

Rijeka Sušica izvire ispod Dubrave zagredske i pri visokim vodostajima vodu dobija iz niza izvora i estavela u svom koritu. Od svih njenih izvora najuzvodniji i najizdašniji je voklijski izvor Modra oka, koji tokom ljeta potpuno presuši. Duž korita Sušica povremeno još dobija vodu od Grgurovog i Šabovog oka, izvora kod mosta Petra Šunjina, iz Podžgajske i Oraške jame. Najvažniji povremeni izvor rijeke Sušice je estavela Oraška jama. Po izdašnosti i po povoljnoj lokaciji Oraška jama je najvažniji izvor za vodosnabdijevanje Bjelopavličke ravnice. Slivno područje Oraške jame obuhvata masiv Garča i područje zapadno od njega sve do Čeva i u cijelosti je izgrađeno od karstifikovanih mezozojskih krečnjaka u kome se nalaze podzemni karstni kanali velikih dimenzija. Jedini povremeni izvor u slivu je Pipersko lokanje

iznad Zagrede, a jedini stalni i najizdašniji izvor je Orlujina. Proces karstifikacije je prodro duboko ispod doline rijeke Zete što je dovelo do akumuliranja velikih količina podzemne vode ispod Garča. Ispitivanja su pokazala da postoji podzemni tok između ponora Čeva i Oraške jame (vazdušna udaljenost između njih oko 14 km). Prilikom ispitivanja, voda se kroz podzemne kanale kretala brzinom od 5,34 cm/s, a generalno vode se podzemnim kanalima kreću od zapada prema istoku. Izdansko oko Oraške jame i nivo vode u sušnom periodu navode na zaključak da postoji velika akumulacija podzemne vode, pogotovo što crpljenjem iz njega oko 125 l/s vode u sušnom ljetnjem periodu nije dovelo do bitnijeg snižavanja nivoa vode.

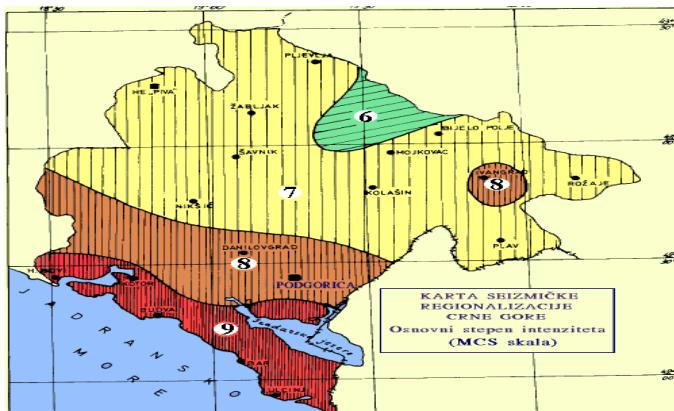
Rijeci Zeti gravitiraju vode većeg dijela površinskih tokova i hidroloških pojava koje se srijeću na teritoriji opštine, kao i dio voda sa područja sliva izvan opštinskih granica. Površina sliva rijeke Zete na profilu Danilovgrada je 1.215,8 km², specifični modul oticaja iznosi 62,1 l/sek/km², a prosječne padavine na slivu su 2,387 mm/god.

Glava Zete je najizdašniji izvor u slivu Skadarskog jezera. Njime počinje Donja Zeta, a nalazi se na krajnjem sjeverozapadnom rubu Bjelopavličke ravnice. Vode ovog izvora izbijaju iz krečnjaka gornje krede. Dobropoljska vrela se nalaze u Bjelopavličkoj ravnici, s lijeve strane korita rijeke Zete. Slivno područje ovih izvora nalazi se sjeveroistočno od bjelopavlovičke ravnice. Ovim izvorima vodu daju i ponori u Barama Bojovića. Proticaj ovih izvora je od jedan do nekoliko m³/s. Viška vrela, izvor Slapa, Tamnik, Lalevića izvor, Moravica i Bijeli Studenci su stalni gravitacioni izvori sa lijeve strane rijeke Zete sa izdašnošću minimum 1 l/s i maksimumu nekoliko stotina litara vode u sekundi. Svinjačka vrela, Milojevička vrela, Dobrik, Studenci i Bubulin su gravitacioni izvori sa desne strane rijeke Zete.

Vidovštak je stalni gravitacioni izvor sa lijeve strane rijeke Zete, sa izdašnošću u minimumu 2 l/s. Sjeveroistočnim obodom Bjelopavličke ravnice na kotama od 50 do 600 mnv javlja se niz stalnih izvora. Najpoznatiji od njih su: Bašina voda, Žljebovi, Gojkov studenac, Vrela, Živa voda, Smokovik, izvori Sušice, Grab, Vrba, Đemez, izvori Slatine, Pištet, Ljeskovik, Gospodina voda, itd. Bašina voda, Vrela i Slatina su izdašnosti oko 10 l/s. Slatinska kaptanja daje skoro 30 l/s za vodovod Danilovgrad.

Estavele se uglavnom javljaju jugozapadnim obodom Bjelopavličke ravnice. Njihova izdašnost od nekoliko desetina m³/l naglo pada posle prestanka padavina.

Ponori i ponorske zone se javljaju neposrednim obodom Bjelopavličke ravnice.

Sl. 2.b.1. Seizmička rejonizacija Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović, M. Arsovski i V. Mihailov, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, 1982)

Seizmološke karakteristike terena uglavnom se odnose na seizmološku stabilnost i deformabilnost stijenskih masa. Teritorija opštine Danilovgrad sa mikroseizmičkog stanovništva se nalazi u okviru prostora sa vrlo izraženom seizmičkom aktivnošću.

Kartom seizmičke rejonizacije teritorije Crne Gore, koja sadrži parametar osnovnog stepena seizmičkog intenziteta, izraženi su osnovni prirodni seizmički potencijali (slika 2.b.1) tog prostora. Saglasno karti seizmičke rejonizacije Crne Gore istražno područje se nalazi u zoni osmog (VIII) stepena seizmičkog intenziteta.

Izvor: Zavod za geološka istraživanja Crne Gore

Podaci o izvorištu vodosnabdijevanja (udaljenost, kapacitet, ugroženost, zone sanitарне заštite) i osnovnih hidroloških karakteristika

Predmetne katastarske parcele se nalaze u zahvatu Parka prirode „Rijeke Zete“ i pripadaju III zone zaštite, a kako je prikazano u grafičkom prilogu - Izvod iz studije zaštite i uspostavljanja zaštićenog prirodnog dobra dolina rijeke Zete (Odluka o proglašenju Parka prirode „Rijeka Zeta“, objavljene u „Sl. list CG“ broj 69/19).

Bjelopavlički vodovod napaja se sa sedam izvorišta sledećih kapaciteta:

- gravitacijom sa Slatinskih izvora, minimalne izdašnosti od 10-15 l/s
- crpljenjem iz Oraške jame u količini od 180 l/s,
- crpljenjem iz jame Žarića u količini 45 l/s,
- crpljenjem sa viškom vrela u količini od 15 l/s,
- crpljenjem sa Milojevićkog vrela u količini od 22 l/s,
- crpljenjem iz jame Brajovića u količini od 35 l/s,
- preko priključnog dovoda sa Mareze u količini od 50 l/s

Ukupno se sa ovih izvorišta dobija u minimumu oko 360 l/s.

Sva ova izvorišta su medusobno povezana u jedinstveni vodovodni sistem Danilovgrada.

Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Samu predmetnu lokaciju čini travnata površina. Prema listu nepokretnosti br. 1496 – prepis, katastarska parcela broj 575/3 je po kulturi livada 4. klase, dok je katastarska parcela broj 576/2 je po kulturi njiva 4. klase.

U blizini lokacije od drvenastih kultura prisutne su: *Cupressus sempervirens* L.- obični čempres, *Pinus silvestris* L.-bijeli bor, *Pinus nigra* Arnold - crni bor, *Ailanthus altissima* (Mill.) Sw.-pajasan, *Thuja orientalis* L.- tuja, *Robinia pseudoacacia* L. – bagrem, *Carpinus orientalis* Mill. – bjelograbić, dvije vrste hrasta *Quercus cerris* – cer i *Quercus pubescens* – hrast medunac.

Dok su od zeljastih vrsta prisutne: - *Orchis morio* L.- mirisni kačunak, *Ophrys apifera* – pčelica, *Geranium sanguineum* - iglica, *Plantago media* - bokvica, *Trifolium pratense*-djatelina, *Thymus vulgaris* - majčina dušica, *Euphorbia cyparissias* - mlječika, *Helleborus odorus* - kukurjek, *Poa bulbosa* - livadarka, *Poa pratensis* - metlušica, *Trisetum flavescens* – ovsik, *Ranunculus ficaria* - ljutić, *Salvia pratensis* - livadna kadulja, *Ajuga reptans* - ivica,

Veronica chamaedrys – čestoslavica, *Galium mollugo*- broćika, *Plantago lanceolata* - muška bokvica, *Knautia arvensis* - obična prženica, *Campanula rapunculus* - zvončika, *Bellis perennis* - bijela rada, *Centaurea jacea* - zečina, *Crepis biennis*- čekinjuša, *Leontodon hispidus* - goloček, *Taraxacum officinale* - maslačak, *Bromus erectus*- ovsik, *Hordeum secalinum* - klasulja, *Sanguisorba minor* - dinjica, *Lathyrus latifolius* - grahovina.

Od oko 3500 biljnih vrsta koliko ih ima u Crnoj Gori u dolini Zete ih ima 774 ili nešto više od 20%. U dolini rijeke Zete imamo oko 200 medonosnih i oko 300 vrsta ljekobilja. Od oko 430 zaštićenih biljnih vrsta koliko ih je registrovano u našoj zemlji, u dolini Zete žive 273 vrste.

U dolini rijeke Zete (Bjelopavlička ravnica) nalaze se sljedeće zakonom zaštićene biljne vrste (Rješenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta ("Službeni list RCG", br. 76/06)): Skadarski dub (*Quercus robur scutariensis* Černj.) – na lokalitetu Ćurilac kod Danilovgrada. Na području Bjelopavličke ravnice (Dolina rijeke Zete) zastupljeni su sljedeći tipovi staništa Natura 2000: 91E0* Aluvijalne šume crne johe i gorskog jasena (ALNO-PADION, ALNION INCANAEA, SALICION ALBAE) – Šumske galerije visokih vrba (*Salix alba*, *Salix fragilis*) i topola (*Populus nigra*, *Populus alba*).

Rijeku Zetu nastanjuje 19 vrsta riba a to su: *Salmo marmoratus*, *Salmo (Salmothymus) obtusirostris*, *Salmo fariooides*, *Squalius platyceps*, *Anguilla anguilla*, *Chondrostoma nasus*, *Alburnus scoranza*, *Cyprinus carpio*, *Carassius gibelio*, *Phoxinus phoxinus*, *Squalius montenegrinus*, *Rutilus prespensis*, *Pachychilon pictum*, *Lampetra planeri*, *Cobitis ohridana*, *Barbatula zetensis*, *Lepomis gibossus*, *Barbus rebeli* i *Gasterosteus aculeatus*. U gornjim dijelu ovog toka ihtiofanu čine pretežno: *Salmo obtusirostris* tj. zetska mekousna pastrmnka, endem rijeke Zete, *Salmo marmoratus*, *Salmo fariooides* i nekoliko vrsta ciprinida. Donji tok (i male pritoke), uglavnom naseljavaju: *Alburnus scoranza*, *Cyprinus carpio*, *Squalius montenegrinus*, *Pachychilon pictum*, *Phoxinus phoxinus*, *Rutilus prespensis*. Registrovane su i tri introdukovane vrste: *Oncorhynchus mykiss*, *Pseudorasbora parva*, *Carassius auratus*.

Dolina rijeke Zete je bogata vodozemcima i gmizavcima, u njoj živi oko 70% ukupnog broja vrsta registrovanih na teritoriji države. Na istraživanom području je registrovano 264 vrsta ptica. Broj vrsta ptica u dolini rijeke Zete govori o bogatstvu i vrijednosti ovog prostora.

Veliki broj insekata pokazuje da i dalje dolina rijeke Zete nije ugorožena intenzivnom poljoprivredom.

Izvor: Studija zaštite i uspostavljanja zaštićenog prirodnog dobra dolina rijeke Zete (Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, 2019.).

Dolina rijeke Zete je izuzetno bogata biljnim i životinjskim svijetom.

Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Različiti tipovi reljefa, njihovo bogatstvo i prostorna zastupljenost doprinose ljepoti i jedinstvenosti prirodnih i pejsažnih vrijednosti prostora danilovgradske opštine.

Na području danilovgradske opštine prisutni su prirodni predjeli, prirodno-antropogeni i antropogeni predjeli. Najveći dio pripada prirodnim predjelima kao području i akvatoriji gdje nije značajan uticaj čovjeka u mijenjaju ekosistema i gdje se odvija tradicionalna ekstenzivna poljoprivreda.

Predmetna lokacija pripada antropogenom predjelu.

Pregled osnovnih karakteristika čine pejsažne i ambijentalne vrijednosti kao jedinstvo prirodnih i izgrađenih prostora: šume koje zauzimaju značajan dio opštinske teritorije, proplanci, livade, bogatstvo rijeka i potoka, životinjski svijet, različiti oblici reljefa, promjene vizura, bogatstvo biljnih zajednica na relativno malom prostoru, raštrkana sela, crkve, manastiri, stari mlinovi, putevi i staze, obradive površine, ..., koje doprinose kvalitetu predjela, pejsaža, njegovim vizuelnim i ekološkim karakteristikama.

Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Opština Danilovgrad nalazi se u središnjem dijelu Crne Gore čiji je geografski položaj određen koordinatama $18^{\circ} 56'$ i $19^{\circ} 18'$ istočne geografske dužine i $42^{\circ} 28'$ i $42^{\circ} 45'$ sjeverne geografske širine. Geografski položaj opštine Danilovgrad se može ocijeniti kao vrlo povoljan. Opština se nalazi u susjedstvu Podgorice kao glavnog grada Crne Gore, prijestonice Cetinje i Nikšića kao značajnog privrednog centra i drugog grada po veličini. Kroz opštinu Danilovgrad prolazi magistralni put i željeznička pruga kojima je povezana sa dva najveća grada u Crnoj Gori, Podgoricom i Nikšićem. Površina opštine Danilovgrad iznosi 501 km^2 i po veličini teritorije spada medju opštine srednje veličine.

Prema podacima popisa stanovništva Crne Gore iz 2011.godine koji je objavio MONSTAT, u opštini Danilovgrad ima 18 472 stanovnika.

Karakteristika naselja u opštini Danilovgrad u zoni uticaja Podgorice upućuje na tri nivoa uticaja.

1. Blizina velikog centra generalno utiče, te će u kontekstu poboljšanja mreže saobraćajnica cijelo područje opštine Danilovgrad do nadmorske visine 600 m, postati privlačno za naseljavanje.
2. Uz granicu sa opštinom Podgorica već se formiraju naselja koja su karaktera prigradskih naselja ove opštine: Spuž – Daljam – Grbe, Novo Selo – Klikovače - Pitome Loze.
3. Uz magistralni pravac Podgorica - Nikšić, a kao nastavak proizvodno servisne zone prema Marezi, formira se proizvodno servisna zona, koja će vjerovatno pospješiti i stambenu gradnju.

Kroz prostorne planove dviju opština će se usklađivati različita pitanja uređenja prostora, od obostranog interesa i uticaja. Prvenstveno izgradnja saobraćajne, energetske i komunalne infrastrukture jer ovu zonu danilovgradske opštine karakteriše dobra saobraćajna povezanost, blizina objektima i sadržajima javnih funkcija i mogućnosti zaposlenja i to je važan razlog uz povoljne topografske uslove za gradnju novih objekata. Jedan od glavnih zaključaka Prostornog plana opštine Danilovgrad 2020 je da će demografski razvoj u naseljima koja se nalaze na prostoru od Danilovgrada prema Podgorici, karakterisati povećanje broja stanovnika, kako pod uticajem prirodnog kretanja stanovništva na osnovu njihovog

nesumnjivog populacionog potencijala, koji je stvoren doseljavanjem pretežno mlađeg stanovništva, tako i pod uticajem mehaničke komponente. Prostornim planom Crne Gore predviđeno je, uostalom, da Danilovgrad i Spuž, uz Golubovce i Tuze postanu komponente urbane aglomeracije Podgorice. Što u suštini već jesu, sprječavajući preveliku koncentraciju stanovništva u glavnom gradu.

Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

Najbliža porodična kuća nalazi se na udaljenosti od 50 m (od vlasnika predmetne kuće je investitor kupio zemljište).

U neposrednoj blizini nalazi se ili je u izgradnji veliki broj poslovnih objekata. Poslovni objekti se nalaze na sledećoj udaljenosti: poslovni objekat Ital prof je od predmetne lokacije udaljen 140 m, Bekament je od predmetne lokacije udaljen 310 m, poslovni objekat Osmanagić oko 440 m, stanica za točenje goriva HIFA OIL oko 220 m, poslovni objekti GMG Montenegro i KOV-CAR na udaljenosti 60 m i dva objekta u izgradnji na udaljenosi od 180 m i 290 m.

U okolini predmetnog projekta se nalaze sledeći infrastrukturni objekti: međunarodni put E762, elektro mreža, vodovodna mreža, nn mreža i sl.

c) Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su relativno dobre, ali ih treba racionalno koristiti, tako da prirodna sredina može da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i prostora tako da ne nastupi nepovratna šteta u životnoj sredini.

- Močvarna i obalna područja i ušća rijeka: Lokacija na kojoj se nalazi predmetni objekat ne nalazi se na močvarnom području, obalnom području i ušću rijeka.
- Površinske vode: Predmetna lokacija se graniči sa potokom, koji se nalazi na udaljenosti od oko 210 m od predmetne lokacije i uliva se u rijeku Sušicu udaljenu 760 m. Rijeka Zeta je udaljena oko 2,8 km.
- Priobalne zone i morsku sredinu: Lokacija se ne nalazi u priobalnoj zoni i zoni morske sredine.
- Planinske i šumske oblasti: U blizini lokacije ne nalaze se šumska i planinska područja.
- Zaštićena i klasifikovana područja: Rijeka Zeta je proglašena prirodnim dobrom od nacionalnog značaja - Park prirode „Rijeka Zeta“ (Odluka o proglašenju Parka prirode „Rijeka Zeta“, objavljene u „Sl. list CG“ broj 69/19).
- Područja obuhvaćena mrežom Natura 2020: Predmetna lokacija nije obuhvaćena mrežom Natura 2020.
- Područja na kojima ranije nijesu bili zadovoljeni standardi kvaliteta životne sredine ili za koje se smatra da nijesu zadovoljeni, a relevantni su za projekat: Predmetna lokacija ne pripada pomenutom području.

3. OPIS PROJEKTA

a) Opis fizičkih karakteristika cijelokupnog projekta

LOKACIJA OBJEKTA

Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, OPŠTINE DANILOVGRAD, rješenjem broj: 06-332/20-1836/1 od 19.10.2020. godine, izdao je urbanističko – tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za IZGRADNJU POSLOVNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCU PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD.

Sa dvije strane parcela se graniči sa susjednim urbanističkim parcelama, dok se na druge dvije strane, južnoj i jugozapadnoj strani uz parcelu nalazie brza cesta i lokalna saobraćanica (broj kat. parcele 601), sa koje je propisan pristup parceli, u skladu sa priloženim saobraćajno tehničkim uslovima, koji su izdati vlasniku. Saobraćajni priključak je propisan na saobraćajnicu najnižeg ranga koja se nalazi uz samu parcelu, a to je u ovom slučaju ovaj lokalni put (KP 601) koji je direktno vezan za magistralni put M-3 (KP 3033).

URBANISTIČKI PARAMETRI

Urbanističko planiranje i arhitektonsko projektovanje objekta zasniva se na:

- Parametrima određenim URBANISTIČKO-TEHNIČKIM USLOVIMA
- Projektnom zadatku
- Funkcionalnoj organizaciji objekta
- Povezanosti pješačkih i kolskih pristupa
- Odnosu novoprojektovanog objekta sa okruženjem, postojećim i novoplaniranim objektima

Objekat:	Servisno skladišni objekat
Lokacija:	PUP Danilovgrad, kat. parcele broj: 575/3 i 576/2, KO Jastreb
Investitor:	„AUTO OTPAD OTO“ – Danilovgrad
Broj parcele UP:	Kat par. 575/3 i 576/2
Površina parcele katast/urb:	2700,00m²
Površina prizemlja / dozvoljeno:	228,40m² / 1350,00m ²
BRGP objekta / dozvoljeno:	228,40m² / 2460,00m ²
Indeks zauzetosti / dozvoljeno:	0,08 / 0,50
Indeks izgrađenosti / dozvoljeno:	0,08 / 0,80
Spratnost objekta / dozvoljeno:	P / P+2

Tabela površina:

POVRŠINE			
Br.	PROSTORIJA	NETTO POVRŠINA	ZAPREMINA
1			
	SKLADIŠTE	105,25	442,05
2			
	AUTO SERVIS	96,15	403,83
3			
	GARDEROBER	6,56	27,56
4			
	TOALET	1,53	6,43
		209,49 m²	879,87 m³
NETO POVRŠINA PRIZEMLJA - 209.49m²			
NETO POVRŠINA OBJEKTA - 209.49m²			
BRUTO POVRŠINA OBJEKTA - 228.40m²			

ARHITEKTURA

FUNKCIONALNO RJEŠENJE, KONCEPT I OBLIKOVANJE

Arhitektonskim rješenjem projektovan je objekat čija je osnovna namjena poslovanje. Arhitektonsko rješenje objekta je u funkcionalnom i oblikovnom smislu riješeno racionalno i na način da se uklapa u postojeći ambijent.

Ulez u objekat je vidljiv je sa saobraćajnice i ima pristup sa lokalne saobraćajnice. Objekat je orijentisan južno, u skladu sa okolinom, položajem saobraćajnice i u skladu sa mikrolokacijskim atmosferskim uslovima. Otvor za osvjetljenje prostorija su predviđeni sa istočne, zapadne i sjeverne strana svijeta.

Indeksi zauzetosti i izgrađenosti predviđeni u urbanističko - tehničkih uslova su ispoštovani. Takođe, ispoštovani su parametri vezani za građevinsku i regulacionu liniju.

Broj parking mjesta je izračunat po zahtjevima propisanim u UT uslovima, na parceli se nalazi 27 parking mjesta. Po UT uslovima, minimum 10 na 1000 m².

Pejzažno uređenje je odrađeno u skladu sa pozicijom objekta u odnosu na brzu cestu, okolne objekte i ambijent. Predviđeni sudrvoredi zbog vizuelnog izgleda čitave cjeline, kao i zbog zvučne izolacije i velikog broja sunčanih dana u ovom području.

Objekat je konstruktivno riješen u zidanom sistemu. Objekat je pokriven kosim krovom od olakšanog betona, sa nagibom od 20° sa limom kao završnim pokrivačem. Fasada je komplet termički izolovana postavljanjem fasadnog sistema „demit” sa predviđenim slojem izolacije debljine 5 cm. Završna boja demit fasade je predviđena kao svjetlo bijela boja.

Spoljnja fasadna bravarija i otvori su od aluminijumskih profila u antracitnoj ili drugoj tamnijoj boji.

Nije predviđena fazna izgradnja.

KONSTRUKCIJA

Osnovni noseći konstruktivni sistem za prihvatanje gravitacionog opterećenja, horizontalnog seizmičkog opterećenja i opterećenja od vjetra čine armirano - betonski zidovi i stubovi, međusobno povezani armirano - betonskim gredama.

Armirano - betonski zidovi su debljine 20 cm. Armirano - betonski stubovi su kvadratnog i pravougaonog poprečnog presjeka, dimenzija 20 x 20 cm, 25 x 25 cm.

Preko armirano - betonskih greda se prenosi gravitaciono opterećenje sa AB tavanica i one povezuju međusobno vertikalne konstruktivne elemente i na taj način formiraju noseće ramove su pravougaonog poprečnog presjeka različitih dimenzija. Fasadne grede su dimenzija 20 x 40 cm. Dimenzije unutrašnjih greda su 20 x 40 cm.

Ovako formiran konstruktivni sklop dodatno ukrućuju monolitne armirano - betonske ploče livene na licu mjesta, koje poveziju kompletну vertikalnu konstrukciju. Debljina podne ploče kao i međuspratnih tavanica je 12 cm. Debljina stepenišne ploče je takođe 12 cm.

Temelji

Fundiranje objekta je planirano da se izvrši na terenu koji u morfološkom pogledu predstavlja teren u strmom nagibu. Za temeljnu konstrukciju su usvojene temeljne trake. Temeljne trake su smaknute i kaskadirane u vertikalnom pravcu, što je uslovljeno konfiguracijom terena kao i pozicijom objekta u odnosu na teren.

Temeljne trake su širine 60 cm i visine 40 cm.

Krov

Objekat je pokriven kosim krovom od olakšanog betona, sa nagibom od 20° sa limom kao završnim pokrivačem. Fasada je komplet termički izolovana postavljanjem fasadnog sistema „demit” sa predviđenim slojem izolacije debljine 5 cm. Završna boja demit fasade je predviđena kao svjetlo bijela boja.

Betonski radovi

Da bi betonski i armirano - betonski radovi bili dobro izvedeni treba ispuniti sljedeće uslove:

- svi betonski i AB radovi moraju se izvesti u svemu prema važećim PTP i tehničkim uslovima za izvođenje radova od betona i armiranog betona;
- svi elementi se moraju izvesti prema nacrtima, detaljima u statičkom proračunu, solidno i stručno;
- ugrađivanje betona vršiti mašinskim putem pervibratorom.

AB zidovi su debljine 20 cm, finalno obrađeni prema dатoj specifikaciji.

Zidarski radovi

Ispunu armirano betonske konstrukcije čine fasadni i pregradni zidovi debljine 20 cm i 10 cm, zidani šupljim giter blokovima. Ukraćenje pregradnih zidova postiže se izradom horizontalnih serklaža u nivou nadvratnika i nadprozornika i njihovim ankerovanjem u osnovnu konstrukciju. Ukraćenje fasadne ispune, zavisno od položaja zida u konstrukciji i veličine otvora, postiže se libažnim slojevima u visini prozorskih parapeta ili obostranim ankerovanjem svakog trećeg reda ispune u osnovnu konstrukciju ankerima prečnika 10 mm sa dužinom ankerovanja u maltersku spojnicu min. 70cm + dužina ankerovanja u primarnu konstrukciju. Zidana ispuna se izvodi tek po završetku primarne armirano - betonske konstrukcije, tj. nakon uklanjanja oplate skela i podupirača potrebnih za izvođenje primarne AB konstrukcije.

Hidroizolacija

Objekat je zaštićen horizontalnom i vertikalnom hidroizolacijom. Hidroizolacija je u različitim sistemima. Bentonitna membrana - vodonepropusna tkanina od bentonita za vertikalne i horizontalne površine podzemnih konstrukcija i podne ploče. Podloge treba da budu ravne, bez ispuščenja i udubljenja, mogu biti vlažne ali bez skoncentrisane vode.

Hidroizolacija na terasama je kondor premaz. U kupatilima je predviđena postavka pvc folije. Na ploči nadstrešnice je hidroizolaciona pvc membrana kao završni sloj.

Na kosom krovu je predviđena postavka paropropusno - vodonepropusne folije preko drvenih rogov, dok je na ploči tavana predviđena postavka parne brane. Na dijelu ravnog krova iznad terasa i grijanih prostora predviđena je postavka kondora. Sve radove izvršiti prema uputstvu proizvođača i prema važećim standardima za ovu vrstu radova.

Termoizolacija

Na fasadnim zidovima su u sklopu „DEMIT” sistema predviđene ploče od stiropora. Ploče su debljine $d = 5 \text{ cm}$, mase 20 kg/m^3 . Ploče su ankerisane ankerima gustine $5-6 \text{ kom/m}^2$.

Na podnoj ploči prizemlja su predviđene tervol termoizolacione ploče - ploče od kamene mineralne vune debljine 5 cm. Na međuspratnim tavanicama predviđene su tervol termoizolacione ploče - ploče od kamene mineralne vune debljine 3 cm.

U dijelu krova ispod horizontalnih oluka predviđena je postavka više stirodur ploča u debljini 8 cm. U dijelu krova, na poziciji tavanske ploče predviđena je postavka kamene vune debljine 8 cm.

VODOVOD I KANALIZACIJA

Vodovod

Sa planiranog vodovodnog sistema potrebno je uraditi priključak DN110 i formirati vodomjerni šaht koji se nalazi tik uz granicu urbanističke parcele. Ovim projektom pripremljen je vodovodni priključak i to na sledeći način. Šaht je udaljen ne više od 1 m od granice urbanističke parcele, kako bi bio stalno dostupan za očitavanje, kontrolu i održavanje. Prepostavljeni pritisak u mreži je **3 bara**.

Šaht je projektovan sa lakisim metalnim poklopcom i sa dva vodomjera – jedan za sanitarnu vodu DN6/4" a drugi za protivpožarnu vodu DN90/25.

Kanalizacija za otpadne vode

Prečnici unutrašnje kanalizacije usvojeni su na osnovu standarda za pojedine sanitarne uređaje. Novoprojektovana mreža u predmetnom objektu biće realizovana djelimično podom prizemlja a djelimično kroz temelje sa minimalnim padom od 1,0% DN110mm. Kanalizaciona mreža se iz objekta izvodi najkraćim trasama i izlazi na jednoj poziciji iz objekta i to horizontalama DN160mm. Dakle projektom je predviđeno jedno reviziono okno RO1 tik ispred objekta, a zatim još jedno RO pr do uliva u bioprečistač i. RO1 je spojeno preko ROPr, sa DN 200 mm koja ima pad 1% sa bioprečistačem namijenjenim za 300 ekvivalenta, tip ACO Clara 300 ili neki sličnih karakteristika od drugog proizvođača. ACO CLARA je uređaj za biloško prečišćavanje otpadnih voda, za hidrauličko opt. 32 m³/dan i i 50 osoba u konst. primjeni.

ACO Clara 300 je uređaj za tretman fekalnih voda, sastoji se od mehaničkog predtretmana i biološkog dijela. Mehanički predtretman se vrši u sedimentacionom tanku koji sadrži kompenzacionu zonu velike zapremine. Otpadne vode ulaze u ACO Clara uređaj preko ulazne cijevi u kompenzacioni prostor koji je dio prihvavnog tanka. Taložne materije padaju na dno tanka, a plivajuće materije su uhvaćene od strane pregrade za pjenu. Na ovaj način se sprječava blokada vazdušne pumpe. Najveće hidrauličke vrijednosti na ulazu ACO Clara uređaja za tretman otpadnih voda se apsorbuju u kompenzacionom prostoru. Voda poslije predtretmana se pumpa jednolikim protokom iz kompenzacionog prostora u biološki dio uređaja. Na ovaj način hidrauličke vrijednosti ne utiču na stabilnost kvaliteta prečišćavanja. Biološki dio ACO Clara se sastoji od aktivacijskog tanka i integrisanog tanka za finalnu sedimentaciju. Aktivacijski tank je aerisan sa mikro mjeđurićima. Voda prelazi iz aktivacijskog tanka u tank za finalnu sedimentaciju gdje se vrši gravitaciona separacija od aktivnog mulja. Prečišćena voda odatle ističe iz uređaja preko izlivnog priključka. Aktivni mulj pada na dno tanka za finalnu sedimentaciju, odakle se ponovo prepumpava u aktivacijski tank a dijelom u prihvativi tank kao višak aktivnog mulja gdje kolonije bakterija izumiru usled nedostatka kiseonika. Tank za sedimentaciju može biti opremljen skupljačem plutajućeg mulja sa površine vode. Na ovaj način se olakšava održavanje samog uređaja. Višak aktivnog mulja se odlaže u taložnom dijelu čiji je maksimalni kapacitet, potpuno opterećenog uređaja, bez pražnjenja od 100 do 150 dana. U ACO Clara postrojenju prepumpavanje otpadnih voda i povrat aktivnog mulja postiže se vazdušnim pumpama. Ove vazdušne pumpe ne zahtijevaju

održavanje i otporne su na začepljenje. Hidraulički kapacitet vazdušnih pumpi posjeduje stalani protok čak i pri malom prilivu otpadne vode. Na ovaj način dobija se ujednačen proces prečišćavanja a samim tim i stabilan kvalitet prečišćavanja. Jedini električni uređaj u ACO Clara postrojenju je kompresor koji snabdijeva vazduhom aeracione elemente u aktivacijskom tanku i vazdušne pumpe.

Kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

Nosilac projekta je dužan sklopiti Ugovor sa ovlašćenom kompanijom o servisiranju utređaja i zbiranjavanju nastalog mulja.

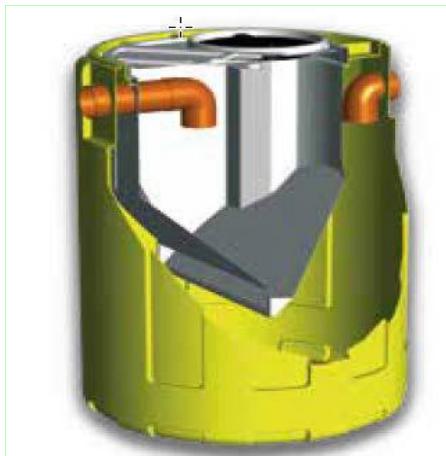
Atmosferska kanalizacija

Sa krovnih površina voda se najprije odvodi pvc olucima Ø110, a zatim spaja fazonskim komadima i sa PVC cijevima Ø200 vodi gravitaciono u separator masti i ulja upojno retenzioni bunar. Sa partera se kišnica odvodi pvc cijevima u upojno retenzioni bunar lociran u okviru predmetne UP .

Tehnološke otpadne vode nastale od pranja auto servisa i atmosferke vode sa parkinga auto servisa, moraju se prečišćavati na separatoru masti i ulja. Imajući u vidu navedeno izdvajamo separator lakih tečnosti tipa Oil Trap Type 2000 ili sličan (slika 3.a.1.), koji sa velikim stepenom sigurnosti omogućuje prihvatanje navedenih voda.

Voda od pranja auta najprije ulazi u taložnik mulja, gdje se vodena struja usporava tako da se iz vode izdvajaju tvrdi djelovi. Djelimično mehanički očišćena voda zatim ulazi u separator ulja kroz posebne polietilenske ploče (lamelni taložnik), koji dodatno smiruje protok vode tako da se ubrzava uklanjanje mulja, a istovremeno se izdvajaju takođe veće kapljice lakih tečnosti. Manje kapljice lakih tečnosti se iz vode izdvajaju pomoću koalescentnog filtera. Očišćena voda kroz odvod napušta separator.

Vode očišćene u navedenom separatoru ne sadrže više od 5 mg ukupnog ulja na litar vode. Po važećim evropskim i našim standardima ovakve vode se mogu ispuštati u površinske vode. Nakon ugradnje i prije početka rada separatora, neophodno je uređaje očistiti od eventualne prljavštine i nečistoća koja se mogu pojaviti u toku ugradnje (malter, stiropor, drvo, plastika, blato, itd.) te cijeli separator isprati čistom vodom. Visinu mulja i količinu izdvojenog ulja u separatoru je potrebno kontrolisati jednom u tri mjeseca. Mulj treba odstraniti iz taložnika prije nego što dostigne debljinu od 45 cm. Ulje koje se skuplja u separatoru neophodno je odstraniti prije nego što dostigne debljinu od 15 cm. Prostor za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja potrebno je čistiti najmanje jednom tromjesečno. Dijelovi separatora smiju da se čiste samo hladnim sredstvima za čišćenje (biološki rastvorljivima sredstvima za odmašćivanje). Izdvojene lake tečnosti u separatoru sakupljaće se i privremeno sipati u bure koje će se odlagati u kontejner koji se zaključava, a koji će biti smješten u tehničkoj prostoriji, čim će biti zaštićen od atmosferskih padavina.

Sl. 3.a.1. Izgled separatora Oil Trap Type 2000

Kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada.

Obaveza je Nosioca projekta da sklopi Ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.

Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.

Obaveza Investitora je da separator permanentno održava i kontroliše ispravnost funkcionalnosti, kako ne bi došlo do njegovog zagrušenja i otpadna voda neprečišćena oticala u upojni bunar.

ELEKTROTEHNIČKE INSTALACIJE - JAKA STRUJA

Predmet ovoga dijela projekta su:

- El.instalacija opšte potrošnje
- El. instalacija osvjetljenja,
- Instalacija uzemljenja
- Instalacija gromobrana
- Instalacija izjednačenja potencijala

Glavni napojni (priključni) kabal

Za predmetni objekat je dato rješenje napajanja sa priključno-mjernog ormara PMO koji se nalazi na granici vlasništva. Predložen je napojni kabl tipa PP00 4x16mm² od GRT do ormara PMO.

Napojni kabl spoljnog priključka nije predmet ove tehničke dokumentacije, već će isti biti obrađen kroz projekt NN kablovske mreže, nakon dobijanja saglasnosti od strane CEDIS-a.

Razvodne table i usponski vodovi

Za napajanje glavne razvodne table predmetne jedinice je priključno-mjerni ormar PMO na granici vlasništva. U ormaru PMO se nalazi jedno direktno brojilo. Razvodna tabla u objektu je tipa "stanske" a predviđena je kao ugradnja. Na lokaciji razvodne tabli ostaviti prostor dubine 15 cm, bez armature kako bi se mogla montirati tabla. Navedeno je potrebno usaglasiti sa statičarem objekta. Veza između PMO I GRT stambene jedinice predviđena je provodnikom tipa PP00 4 x 16 mm². Prilikom izvođenja radova na objektu razvod - polaganje instalacionih kablova se vrši dijelom u bužir crijevima odgovarajućeg prečnika, u skladu sa presjekom kablova, a dijelom pod malter. Ovim načinom razvoda se u slučaju havarijskog režima ne može širiti požar i plamen, te isti ne predstavlja rizik za boravak velikog broja ljudi u predmetnom prostoru. Dimenzije razvodne table treba odrediti na osnovu potrebnog prostora za pravilan smještaj i povezivanje predviđene opreme, uključujući i 20% rezervnog prostora.

Električna instalacija opšte potrošnje

Za potrebe opšte potrošnje, predviđen je potreban broj monofaznih i trofaznih šuko priključnica i izvoda. Treba napomenuti da je raspored priključnica u objektu dat u skladu sa datim rasporedom namještaja i opreme. U slučaju da dođe do izmjene rasporeda opreme položaj priključnih mjesta uskladiti sa istim. Instalaciju opšte potrošnje izvesti provodnicima tipa N2XH-J 3(5)x2,5 mm², položenih djelimično u cijevima fi16mm, fi23 milimetra a djelimično pod malter. Predviđen je i provodnik tipa PP00-Y 3x2,5mm² do klizne kapije. Ukoliko drugačije nije naznačeno, priključnice montirati na visini od 0,3 metra od poda izuzev priključnica u radnom prostoru i toaletu na visini 0,7; 1,2; 1,5; zavisno za kakvu je namjenu priključno mjesto. Instalacioni materijal je modularni. U sanitarnom čvoru predviđene su priključnice u "OG" izvedbi. Ovi priključci se štite zaštitnim uređajem diferencijalne struje 30 miliampera. Zaštita od indirektnog napona dodira izvedena je sistemom zaštite TN-C/S.

Električna instalacija osvjetljenja

U svim prostorijama objekta predviđeno je odgovarajuće osvjetljenje prilagođeno namjeni i uslovima montaže. Osvjetljenjem u objektu se upravlja u zavisnosti od namjene prostora običnim i naizmjeničnim prekidačima. Prekidači su modularnog tipa i montiraju se na visini 1,2 m od poda. Sve metalne mase svetiljki neophodno je uzemljiti. Instalaciju u izvesti provodnicima tipa N2XH-J 3x1,5 mm², položenim u cijevima prečnika 13 mm. Svaki od provodnika ima žilu za uzemljenje provodnika.

Instalacija izjednačenja potencijala

U skladu sa Tehničkim propisima za izvođenje elektroinstalacija predviđena je i instalacija za izjednačenje potencijala u objektu. U tu svrhu, prema planu instalacije, provodnikom P/F 1x10 mm²/fi13mm povezati ormar slabe struje, odnosno sve metalne mase. Sa temelja do glavne table postaviti provodnik P/F 1 x 16 mm² i izvršiti povezivanje.

Instalacija gromobrana i uzemljenja

U skladu sa JUS IEC 1024-1 t.2.3.2., za uzemljenje predviđen je temeljni uzemljivač objekta zajednički za sve instalacije u objektu prema EN IEC 62305.

Temeljni uzemljivač je predviđen od pomicane trake RH1 30 x 3,5 mm položene u temelju objekta. Traka se ugrađuje u sloj betona tako da između uzemljivača i tla ovaj sloj bude debljine najmanje 10 cm, što se obezbeđuje posebnim nosačima trake, ili polaganjem uzemljivača pri vrhu temeljne čelične konstrukcije. Prilikom polaganja traku prespojiti sa armaturom spojnicama KON09 u temelju na svaka 1-2 metra dužna. Ekvivalentna prihvatna površina Ae se proračunava grafičkom metodom ili preko obrasca $Ae = ab + 6(a+b)h + 9\pi h^2$. Prihvatna površina iznosi 2.732,73 m².

Pri ugradnji trake potrebno izvesti priključke za:

- * vezu sa trakom položenom uz napojni kabal,
- * vezu sa susjednim objektima
- * vezu za glavnu sabirnicu za uzemljenje
- * vezu na oluke ukoliko su metalni

Elementi za uzemljenje, kao i njihov način postavljanja i povezivanja definisani su standardima i tehničkim propisima. Otpor rasprostiranja uzemljivača je proporcionalan odnosu specifičnog otpora tla i koeficijentu koji zavisi od vrste uzemljivača, njegovih dimenzija i dubini ukopavanja.

Kao glavni priključak za uzemljenje u projektovanom objektu je predviđena jednopotencijalna (JS) bakarna sabirnica u glavnim razvodnim tablamama koju će se povezati:

- veza sa temeljnim uzemljivačem sa provodnikom PF 1x16 mm²,
- glavna vodovodna cijev,
- glavna kanalizaciona cijev
- rek ormar
- i sve ostale metalne mase.

Prema nivou zaštite IV potrebno je izvoditi odvodne vodove na svakih MAX. 20 m. uzemljenje:

Uzemljivač se izvodi RH1 trakom 30 x 3,5 mm polaganjem u temeljnoj ploči, a sve prema nacrtu. Uzemljivač se na armaturno željezo temeljne ploče polaže „plošno“ i na svakih 2 m prespaja spojnicama KON 09 sa armaturnim željezom. Na sjecištima trakastog uzemljivača isti prespajati spojnicama KON 01 (traka-traka). Sa temeljnog uzemljivača treba obezbijediti izvode (pljosnati vodič 30x3,5 mm) kroz AB stubove objekta do visine 180 cm od nivoa prizemlja. Ukupno se predviđaju 4 pozicije. Uzemljiti kišne vertikale pomoću obujmica KON 10A fi 100 mm (ako su oluci metalni). Trakasti uzemljivač treba da prati smicanja ili kaskadiranje temelja i da se dovede u projektantske pozicije.

Usponski vodovi gromobranske instalacije:

Usponski vodovi se pružaju kroz AB stubove objekta okruglim provodnikom RH3 fi 8 mm i izlaze iz fasadne obloge sa unutrašnje strane nadzida-atike. Na samom izlazu provodnika spusta iz fasadne obloge (iz atike) montirati okapnicu KON 21 na 10 cm od fasade radi sprječavanja dotoka vode po vodiču na fasadnu oblogu.

Na 1,8 m od kote prizemlja, na pozicijama K.M.M. ugrađuje se zidni mjerni ormarić ZON 05. Unutar zidnog ormarića montira se spojница KON 02 koja prespaja temeljni trakasti

uzemljivač koji dolazi odozdo iz temeljne ploče i usponski okrugli provodnik koji nastavlja prema gore-spust. Ova spojnica predstavlja i kontrolno mjesto K.M.M.

Prihvativni vodovi na krovu objekta:

Prihvativni vodovi na krovu objekta izvode se sa provodnikom od aluminijuma AL FI 8 mm (puni profil) i nosačima koji odgovaraju datom pokrovu. Po atici provodnik AL montira se na nosačima SON 04. Navedeni nosači se postavljaju se na svakih 50 cm. Po šljemenu krova provodnik AL se montira na nosačima SON 05.

Navedeni nosači se postavljaju na svakih 50 cm. Na krajevima gromobranske instalacije napraviti istak za 30-40 cm u visinu (prihvativa udarna tačka instalacije) i na vrhu montirati loveći špic LOV (završetak Instalacije). Provodnik AL FI 8 mm prespajati sa spojnicama KON 08 (ukrsna i paralelna).

Karakteristike napajanja, bilans snage i procjena godišnje potrošnje el. energije

- Nazivni napon..... $U = 3x380/220 \text{ V}, 50 \text{ Hz}$
- Jednovremeno opterećenje na nivou PMO (aktivna snaga)..... $P_{jm} = 18.0 \text{ kW}$
- Jednovremeno opterećenje na nivou PMO (prividna snaga)..... $S_{jm} = 18.95 \text{ kVA}$
- $\cos\phi$ - faktor snage (usvojen, iskustveno pretpostavljen): ..... $\cos\phi = 0,95$
- Jednovremeno opterećenja brojila za GRT..... $P_{j grt} = 18.0 \text{ kW}$

Procijenjene godišnje potrošnje el. energije iznose:

- Jednovremeno opterećenja brojila za GRT..... 11826 kWh/god.
- Ukupna procijenjena god. potrošnja el. energije na nivou PMO – 11826 kWh/god.
- * Napomena: Procijenjena godišnja potrošnja El. energije (Wel) računata je po sledećoj formuli:
$$Wel = P_{jm} * 365 * 1,8 \text{ kWh/god}$$

ELEKTROTEHNIČKE INSTALACIJE - SLABA STRUJA

Ovom projektnom dokumentacijom obuhvaćeni su:

- a) Priključenje objekta na tk infrastrukturu
- b) Instalacija SKS-a
- c) Instalacija video nadzora
- d) Instalacija dojave požara

Na nivou prizemlja planirani su skladište i auto servis koji imaju zasebne ulaze, ali su funkcionalno povezani i unutar objekta. Takođe, uz servis se nalaze garderober i toalet za radnike.

Prilikom projektovanja ispoštovane su odgovarajuće zakonske odredbe, pravilnici, propisi – standardi i preporuke. Takođe, projekat je u skladu i sa projektnim zadatkom elektrotehničkih instalacija slabe struje.

Priklučenje objekta na TK infrastrukturu

Na nivou prizemlja planirano je postavljanje REK ormana. Priklučenje objekta na pristupnu telekomunikacionu infrastrukturu izvršiti na planiranom ormanu. Od objekta do TK okna 1, u zemljanom rovu, položiti 2x cijevi fi 40 mm.

Ovim projektom je planirano da se uradi jedno novo kablovsko okno za objekat. Dimenzije okna su 120x120x100cm i okno je planirano na granici placa, i isti će omogućiti naknadnu mogućnost priključenja prema uslovima izdatim od nadležnih institucija.

Novo kablovsko okno, kao što je već rečeno je dimenzija 120x120x100cm sa teškim telefonskim poklopcom. Planirano TK okno se sastoji od donje ploče (dna), stranica (zidova), gornje ploče (plafona) i grla poklopca. Donja ploča se izliva od betona debljine 15 cm, a u zemljiju slabe nosivosti 20 cm. Stranice okna (zidovi) mogu biti izrađene na više načina: zidane od betonskih blokova, armiranog betona i izrađene kombinovano. Iz ikustvenih razloga Projektant predlaže izradu zidova planiranog okna od armiranog betona. Po završetku izrade gornje ploče pristupa se izradi ulaznog grla u okno i postavljanju poklopca. Gornja površina gornje ploče se malteriše cementnim malterom koji se spravlja od cementa i pijeska u razmjeri 1:2 debljine 2 cm, da ne bi došlo do prokišnjavanja plafona, a zatim se pristupa izradi grla. Grlo zidati od betonskih blokova ili opeke debljine zidova 25 cm, tako da unutrašnje stranice grla budu ravne sa ulaznim otvorom u ploči (70x70 cm). Visina grla treba da bude tako podešena da postavljeni gvozdeni ram sa poklopcom bude viši od nivoa okolnog terena za 1 cm u trotoar, odnosno 2 cm u zemlji.

Instalacija SKS-a

Kablovski sistem predstavlja osnovu za nadgradnju informacionog sistema objekta, koji treba da bude u skladu sa savremenim, opšte prihvaćenim standardima koji definišu ovu oblast. To podrazumijeva da u prvom redu treba da zadovolji potrebu za pouzdanom i modularnom mrežom koja će predstavljati prenosni medijum za različite tipove saobraćaja. Suštinsku prednost strukturnog kabliranja predstavlja korišćenje jedinstvenog kablovskog sistema za sve instalacije kojima se prenose bilo kakve informacije u određenom propusnom opsegu. To obuhvata i prenos govora, slike, upravljačkih signala, ali i veoma brz prenos podataka. Osim velike fleksibilnosti koju pruža, strukturno kabliranje zahvaljujući svojoj sistematicnosti, omogućava jednostavno i efikasno administriranje mrežom, lako proširivanje instalacije i što je možda i najvažnije, potpuno je nezavisno od tipa aktivnih uređaja koji se koriste kako za telefonsku, tako i za računarsku mrežu. U skladu sa tim, realizovana računarska/telefonska mreža treba da bude tipa Ethernet po standardu IEEE 802.3, a postavka kablovskih instalacija po standardima ANSI/EIA/TIA-568-B.2, 569, 570, 606, 607 i TSB-67.

Unutar objekta je planirano postavljanje REK ormana tipa 9U/19" EVOLINE, dimenzija 600x450x495mm (ŠxDxV). Od REK ormana do RJ45 priključnica planirano je polaganje ftp kabla kat.6a. Tačne pozicije i visine montaže priključnica naznačene su na grafičkim crtežima projekta. Sve RJ 45 računarske-telefonske priključnice su predviđene na odgovarajućim visinama. Pomenute utičnice trebaju biti od poznatog svjetskog proizvođača (Legrand, Panduit, Ave) ili ekvivalentnih karakteristika i atestirane tako da zadovoljavaju kriterijume kategorije 6.

U nastavku je prikazan i opisan predloženi REK orman. REK orman uzemljiti povezivanjem na šinu zajedničkog uzemljenja provodnikom P/F 1x16mm².

Unutar objekta je planirano postavljanje REK ormana tipa 9U/19" EVOLINE, dimenzija 600x450x495mm (ŠxDxV). Od REK ormana do RJ45 priključnica planirano je polaganje ftp kabla kat.6a.

Sve RJ 45 računarske-telefonske priključnice su predviđene na odgovarajućim visinam. Pomenute utičnice trebaju biti od poznatog svjetskog proizvođača (Legrand,Panduit, Ave) ili ekvivalentnih karakteristika i atestirane tako da zadovoljavaju kriterijume kategorije 6.

U nastavku je prikazan i opisan predloženi REK orman. REK orman uzemljiti povezivanjem na šinu zajedničkog uzemljenja provodnikom P/F 1x16mm².

Predložene spoljašnje kamere su sledećih karakteristika: bullet IP video kamera, rezolucija 8Mpx/20fps, objektiv 2.8-12 mm moto-zoom, H264 i H.265, 2 x Array Black glass IR LED dometa 30-50 m, 12VDC/PoE, SD kartica, audio in, Onvif, IP67 zaštita, video analitika. U okviru projekta predviđen je PoE svič tipa DVC DAS-3082P. Predloženi svič je sledećih karakteristika: 8-portni PoE switch + 2 x uplink port. 8 x 10/100 Base-T(PoE napajanje), svaki izlaz do 15W, ukupno do 120W, 2 x 10/100/1000 Base-T uplink, PoE protocol: IEEE802.3af, IEEE802.3at, ispravljač 53VDC. Snaga svakog PoE porta 15W. Ukupna PoE snaga je 120W. Dimenziye 200 x 101,8 x 27 mm.

Skladištenje snimljenog materijala se vrši na HDD disku. Maksimalni kapacitet SATA diska koji podržava snimač je 1x8TB, što svakako daje korisniku mogućnost da se materijal snima duži vremenski period i vrši pretraga istog ukoliko se za tim ukaže potreba. Za prenos video signala od kamera do centralnog uređaja (NVR) koristi se FTP kat.6a LSZH kabal. Pomenuti kablovi se polažu pomoću PVC cijevi.

Instalacija dojave požara

Sistem za signalizaciju požara je dio integralnog sistema zaštite od požara čija je namjena otkrivanje pojave požara u njegovoj najranijoj fazi, odgovarajuća dojava alarmnih stanja i lokalizacija mjesta nastanka požara. Pomenuta instalacija se sastoji od konvencionalne centrale, detektora dima, ručnih javljača, alarmnih sirena i pripadajuće kablovske instalacije. Centralni uređaj (PPC) predstavlja konvencionalnu protivpožarnu centralu tipa *IX-F2*. Centrala ima 2 zone (korisnički interfejs) i podržava do 32 uređaja po zoni. Sadrži i 2 nadzirana izlaza za kontrolu sirene, kao i 2 dodatna izlaza za funkciju požara i greške, 2 korisnički konfigurisana ulaza za nadzor i kontrolu.

Protivpožarne centrale serije 1X svojom unaprijeđenom konfiguracijom pružaju idealno rješenje za male ili srednje konvencionalne aplikacije. Svojim atraktivnim izgledom i blago zaobljenim vratima uklapaju se usvaki dekor. Operativne kontrole nalaze se na polikarbonatnoj leksan ploči. Podržana od strane velikog broja konvencionalnih detektora i dodatnog pribora, ovi brzo konfigurišući sistemi pružaju mogućnost svestrane upotrebe, pogodni za investitore kao i za preduzeća koja se bave instalacijom ove vrste opreme.

Centralu karakteriše:

- Moderan, elegantan dizajn;
- Lako odvojivi dijelovi za brzu i jednostavnu instalaciju;
- Moduli sa regionalnim podešavanjima;
- Potpuna podrška u zaštiti zona;

Nadzirani alarmni izlaz;

- U skladu sa EN54;
- Klasa mogućnosti izmjene, dan/noć i daljinskog reseta
- Izlaz za pomoćno 24 VDC napajanje sa opcijom reset
- Podrška za posebne funkcije, kao što su: u skladu sa EN54 korisničkom - pristupu - potpuna dijagnostika
- testiranje "one-man walk" - CleanMe™
- Pomoćne ploče sa standardnim i relejnim izlazima
- Umreženost do 64 zona

Centrala je postavljena u tehničkoj prostoriji, na nivou suterena – garaže, na visini od 1,5 m od podado ose centrale. Centrala se napaja iz izvora opšte potrošnje 220V AC 50Hz sa posebnog osigurača. Obično se koristi napojni kabl N2XHJ3x1,5mm², a zaštitu od prekoračenja izvršiti odgovarajućim osiguračem.

Tip detektora u pojedinim prostorima određuje se na osnovu očekivanih ranih manifestacija požara, požarnog opterećenja, gabarita prostora koji se štiti i mogućih ometajućih uticaja. Pri izbijanju požara dolazi do pojave dima, povišenja temperature, kao i pojave karakterističnih infracrvenih i ultraljubičastih zračenja. U zavisnosti koji je od ovih propratnih efekata izražen, odabran je određen tip detektora. Standardno se koristedimi detektori (mjeri količinu dima koja uđe u detektor tako što dim presijeca svjetlosni zrak koji pada na fotodiodu), osim u slučajevima kada u prostoru postoji dim ili isparenja koja bi prouzrokovala lažne alarne (kuhinje, kotlarnice...) i tada se koriste termodiferencijalni detektori ("okida" kada temperatura pređe 58°C ili ukoliko naglo poraste sa npr. 10°C na 15°C). Instalacija sistema za dojavu požara će se ostvariti instalacionim bezhalogenim kablovima JH(St)H 2x2x0.8mm, dok će se izvršne funkcije realizovati kablovima tipa LIHCH 2x1,5mm² FE180/E90. Svi kablovi će se voditi u odgovarajućim bezhalogenim PVC cijevima fiksiranim obujmicama za plafon ili po kablovskim regalima. Instalacioni kablovi, na mjestima prolaza iz jednog u drugi požarni sektor treba da budu površinski zaštićeni sporogorućom masom, sa svake strane po 1m. Konstrukcija pomenutog kabla data je na slici ispod:

Sastavni djelovi kabla, obilježeni na gornjoj slici su:

1. provodnik (bakarna žica punog presjeka, prečnika 0.8 mm)
2. izolacija provodnika (sporogoriva masa na bazi bezhalogenih polimera)
3. jezgro kabla (2x po 2 provodnika upredena u parice)
4. unutrašnji omotač (namijenjen za zaštitu provodnika od vlage)
5. plašt od poliestera laminiranog aluminijumom, sa uzdužno postavljenom odvodnom bakarnom žicom, prečnika 0.8 mm (zaštita od EM smetnji)
6. izolacija kabla (sporogoriva masa na bazi bezhalogenih polimera)

Opšti alarmni plan

U alarmnom planu se tačno opisuje redoslijed operacija koje treba odraditi u slučaju požara. On se, takođe, odnosi i na postupke lica iz obezbjeđenja koja su dužna da obave određene radnje u slučaju kada centrala signalizira alarm. Shodno tome, operativna konzola je smještena u prostoriju sa stalnim dežurstvom kako bi dežurno lice brzo reagovalo u skladu sa prirodnom porukom koju prima od sistema signalizacije požara. Kada je u prostoriji gdje je smještena protivpožarna centrala prisutno dežurno lice, sistem radi u tzv. režimu dan. U cilju veće efikasnosti sistema za dojavu požara, predviđena su dva tipa alarmiranja i to alarm od

strane automatskih detektora i alarm od strane ručnih javljača. Princip je da se alarm od strane ručnih javljača odmah prihvata od strane centrale, dok se alarm od strane automatskih detektora prihvati tek poslijeodređenog vremena u toku kojeg se provjerava da li je u pitanju lažni alarm. Propisana su dva vremena zapovjedu i to vrijeme prisutnosti i vrijeme izviđanja. Vrijeme prisutnosti je kratkotrajno (otprilike 20 sekundi) ukojem dežurno lice može da pritisne taster prihvatanje događaja i startuje vrijeme izviđanja. Ako kojim slučajem vrijeme prisutnosti istekne, požarna centrala ulazi u alarmno stanje. Vrijeme izviđanja je vrijeme koje se dodjeljuje dežurnom licu da podje i izvidi da li se stvarno desio požar u objektu. Ovo vrijeme sepodešava zavisno od veličine samog objekta. Za to vrijeme dežurno lice na operativnoj konzoli očitava tačnu lokaciju detektora koji je alarmirao, odlazi na mjesto nastanka požara, gasi ga ukoliko je manjih razmjera, vraća se na centralu i resetuje je, tako da ne dolazi do opšteg alarma i izvršnih komandi. Ukoliko dežurni utvrdi da na lokaciji postoji požar zbog kojeg treba startovati alarm, razbija najbliži ručni javljač. U slučaju da se dežurno lice ne vrati do centrale prije isteka vremena izviđanja, centrala ulazi u alarmno stanje. Kada u objektu nije prisutno dežurno lice, sistem radi u tzv. režimu noć. Tada se u slučaju aktiviranja automatskog javljača odmah aktivira pogonski alarm (uključuje se sistem za obavještavanje o požaru (sirena), aktiviraju se predviđene izvršne funkcije). Drugim riječima, tada centrala ignoriše sva vremena čekanja i odmah ulazi u alarmno stanje.

OPIS PROCESA RADA

U navedenom auto servisu objektu obavljaće se auto - mehaničarski poslovi.

auto-mehaničarski poslovi

U servisnoj radionici vrše se standarde usluge u oblasti automehanike kao što su :

- tehničko održavanje vozila;
- popravke i održavanje osnovnih djelova vozila;
- popravke i održavanja pogonskih motora vozila;
- održavanja sistema za hlađenje;
- održavanja i popravka sistema za paljenje;
- održavanja i popravke mehanizma upravljanja;
- održavanja i popravke sistema za oslanjanje, točkovima i pneumaticima;
- održavanje i popravke sistema za kočenje;
- balansiranje točkova za sva vozila putničkog, kombi i mini teretnog programa;;
- vulkanizerske usluge;

Da bi se ove djelatnosti kvalitetno obavljale neophodan je i kvalitetan alat odnosno uređaji kao što su:

- auto-mehaničarske dizalice,
- auto-mehaničarski kanal,
- mašine za vulkanizaciju,
- razne vrste specijalnih alata koji su neophodni u radionicama ovakvog tipa i koji se dijele prema tipovima automobila kojima su namjenjeni (mercedes, opel, wolsfagen, itd) ali i prema vrstama opravki (alati za opruge, amortizere, sistem za upravljanje, ležajeve, kočnice, točkove, motore, mjenjače, djelove karoserije itd).

U servisno skladišnom objektu radiće pet radnika.

b) Veličina projekta

POVRŠINE			
Br.	PROSTORIJA	NETTO POVRŠINA	ZAPREMINA
1	SKLADIŠTE	105,25	442,05
2	AUTO SERVIS	96,15	403,83
3	GARDEROBER	6,56	27,56
4	TOALET	1,53	6,43
		209,49 m²	879,87 m³
NETO POVRŠINA PRIZEMLJA - 209.49m ²			
NETO POVRŠINA OBJEKTA - 209.49m ²			
BRUTO POVRŠINA OBJEKTA - 228.40m ²			

Ukupna bruto površina servisno skladišnog objekta, iznosi 228,40 m².

c) Kumuliranje sa efektima drugih projekata

Što se tiče kumulativnog uticaja projekta sa drugim projektima na životnu sredinu kada je predmetni objekat u pitanju, uticaji su svakako prisutni. Određeni kumulativni uticaj na posmatranom području manifestuje se preko nivoa buke usled blizine magistralnog puta Danilovgrad – Podgorica. Imajući u vidu da se izvori buke kada je u pitanju navedeni predmetni objekat i navedeni infrastrukturni objekat, nalaze u blizini jedan drugog, evidentno je prisustvo kumulativne buke.

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljište, vode i biodiverziteta

Potrošnja električne energije

- Nazivni napon.....U = 3x380/220 V, 50 Hz
- Jednovremeno opterećenje na nivou PMO (aktivna snaga).....Pjm=18.0 kW
- Jednovremeno opterećenje na nivou PMO (prividna snaga).....Sjm=18.95 kVA
- cosφ - faktor snage (usvojen, iskustveno pretpostavljen): .....cosφ = 0,95
- Jednovremeno opterećenja brojila za GRT.....Pj grt=18.0 kW

Procijenjene godišnje potrošnje el. energije iznose:

- Jednovremeno opterećenja brojila za GRT.....11826 kWh/god.
- Ukupna procijenjena god. potrošnja el. energije na nivou PMO – 11826 kWh/god.

- * Napomena: Procijenjena godišnja potrošnja El. energije (Wel) računata je po sledećoj formuli:
Wel = Pjm * 365 *1,8 kWh/god

Procjena potrošnje vode

Za potrebe predmetnog objekta koristi se voda sa gradskog vodovoda u skladu sa uslovima o priključenju od strane D.O.O.Vodovod i kanalizacija – Danilovgrad.

HIDRAULICNI PRORACUN VODOVODNE MREZE

HIDRANTSKI VOD PO INZINJERU BRIKSU

DIONICA OD DO	DUZINA DIONICE L- m'	BROJ J.O.	KOLICINA VODE Q u lit/sec	OTPOR NA DIONICI Brzina m/s	PRECNIK CIJEVI Ø mm	SUMA-Σ Δh OTPORA NA DUZINI DIONICE U m'	
1	2	3	4	5	6	7	
PH-4	PH-3	23.9	150	3.06	0.04	70-2" 1/2	0.95
PH-3	PH-2	23.9	150	3.06	0.02	90-3"	0.47
PH-2	PH-1	23.9	300	4.33	0.04	90-3"	0.95
PH-1	Vodomjer	31.2	300	4.33	0.04	90-3"	1.28
svega	Gubici	Na vertikali					3.65

GUBICI IZNOSE

GUBICI	LINISKI						3.65	m
GUBICI	VODOMJ						2.00	m
GEODET	VISINA						1.5	m
NADPRIT	ISAK						20.00	m
UKUPNI	GUBICI						27.15	m.v.s

RASPOLOZIVI PRITISAK m'	30.00
UKUPNI GUBICI	27.15 m'
SLOB.PRITISKA	2.84 m'

e) Stvaranje otpada i tehnologija tretmana otpada(reciklaža,prerada, odlaganje i sl.)

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad odvozi preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO“ DANILOVGRAD , sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

Opasni otpad

U predmetnom auto servisu stvaraju se sledeće vrste otpada:

- Ostala motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje (13 02 08*)
- Kočione tečnosti (16 01 13*)
- Antifriz koji sadrži opasne supstance (16 01 14*)
- Filteri za ulja (16 01 07*)
- Olovne baterije (16 06 01*)
- Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama (15 01 10*)
- Apsorbenti, materijali za filtere (uključujući filtere za ulje koji nijesu drugačije specificirani), krpe za brisanje, zaštitna odjeća, koji su kontaminirani (15 02 02*)
- Otpad koji se sakuplja u separatoru masti i ulja spada u kategoriju opasnog otpada.

Prilikom prečišćavanja otpadnih voda u separatoru će nastajati mulj. Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“ br. 59/13. i 83/16.), muljevi se klasiraju u grupu:

- 19 08 13*mulj koji sadrži opasne supstance iz ostalih tretmana industrijskih otpadnih voda.

Otpadna ulja iz prečišćavanja otpadnih voda prema navedenom Pravilniku klasifikuju se u grupu:

- 19 08 10* smješe masti i ulja iz separacije ulje/voda drugačije od onih navedenih u podgrupi 19 08 09.

Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za zbrinjavanje opasnog otpada sa ovlašćenom firmom.

f) Zagadivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključivanje emisije u vazduh, ispuštanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, ionizujuća i ne ionizujuća zračenja.

Zagadivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključivanje emisije u vazduh

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Za iskopavanje temelja i ostalih zemljanih radova neophodno je angažovati bager, buldožer, utovarnu lopatu i kamione za odvoz otkopanog materijala. Kao pogonsko gorivo, nabrojane mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

U toku funkcionisanja predmetnog objekta, gasovi nastaju uslijed kretanja vozila do auto servisa i od auto servisa, kao posledica rada motora na unutrašnjim sagorijevanjem. Izduvni gasovi se takođe u osnovi sastoje od azotnih i ugljenikovih oksida. Pošto je vožnja motornih vozila kartkog vremenskog perioda to i količina produkata sagorijevanja nije velika.

Sanitarno fekalne vode

Prečnici unutrašnje kanalizacije usvojeni su na osnovu standarda za pojedine sanitарне uređaje. Novoprojektovana mreža u predmetnom objektu biće realizovana djelimično podom prizemlja a djelimično kroz temelje sa minimalnim padom od 1,0% DN110mm. Kanalizaciona mreža se iz objekta izvodi najkraćim trasama i izlazi na jednoj poziciji iz objekta i to horizontalama DN160mm. Dakle projektom je predviđeno jedno reviziono okno RO1 tik ispred objekta, a zatim još jedno RO pr do uliva u bioprečistač i. RO1 je spojeno preko ROPr, sa DN 200 mm koja ima pad 1% sa bioprečistačem namijenjenim za 300 ekvivalenta, tip ACO Clara 300 ili neki sličnih karakteristika od drugog proizvođača. ACO CLARA je uređaj za biloško prečišćavanje otpadnih voda, za hidrauličko opt. 32 m³/dan i i 50 osoba u konst. primjeni.

ACO Clara 300 je uređaj za tretman fekalnih voda, sastoji se od mehaničkog predtretmana i biološkog dijela. Mehanički predtretman se vrši u sedimentacionom tanku koji sadrži kompenzacionu zonu velike zapremine. Otpadne vode ulaze u ACO Clara uređaj preko ulazne cijevi u kompenzacioni prostor koji je dio prihvavnog tanka. Taložne materije padaju na dno tanka, a plivajuće materije su uhvaćene od strane pregrade za pjenu. Na ovaj način se sprječava blokada vazdušne pumpe. Najveće hidrauličke vrijednosti na ulazu ACO Clara uređaja za tretman otpadnih voda se apsorbuju u kompenzacionom prostoru. Voda poslije predtretmana se pumpa jednolikim protokom iz kompenzacionog prostora u biološki dio uređaja. Na ovaj način hidrauličke vrijednosti ne utiču na stabilnost kvaliteta prečišćavanja. Biološki dio ACO Clara se sastoji od aktivacijskog tanka i integrisanog tanka za finalnu sedimentaciju. Aktivacijski tank je aerisan sa mikro mjeđurićima. Voda prelazi iz aktivacijskog tanka u tank za finalnu sedimentaciju gdje se vrši gravitaciona separacija od aktivnog mulja. Prečišćena voda odatle ističe iz uređaja preko izlivnog priključka. Aktivni mulj pada na dno tanka za finalnu sedimentaciju, odakle se ponovo prepumpava u aktivacijski tank a dijelom u prihvativi tank kao višak aktivnog mulja gdje kolonije bakterija izumiru usled nedostatka kiseonika. Tank za sedimentaciju može biti opremljen skupljačem plutajućeg mulja sa površine vode. Na ovaj način se olakšava održavanje samog uređaja. Višak aktivnog mulja se odlaže u taložnom dijelu čiji je maksimalni kapacitet, potpuno opterećenog uređaja,

bez pražnjenja od 100 do 150 dana. U ACO Clara postrojenju prepumpavanje otpadnih voda i povrat aktivnog mulja postiže se vazdušnim pumpama. Ove vazdušne pumpe ne zahtijevaju održavanje i otporne su na začepljenje. Hidraulički kapacitet vazdušnih pumpi posjeduje stalan protok čak i pri malom prilivu otpadne vode. Na ovaj način dobija se ujednačen proces prečišćavanja a samim tim i stabilan kvalitet prečišćavanja. Jedini električni uređaj u ACO Clara postrojenju je kompresor koji snabdijeva vazduhom aeracione elemente u aktivacijskom tanku i vazdušne pumpe.

Kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

Nosilac projekta je dužan sklopiti Ugovor sa ovlašćenom kompanijom o servisiranju utređaja i zbiranjavanju nastalog mulja.

Tehnološke otpadne vode

Tehnološke otpadne vode nastale od pranja auto servisa i atmosferke vode sa parkinga auto servisa, moraju se prečišćavati na separatoru masti i ulja. Imajući u vidu navedeno izdvajamo separator lakih tečnosti tipa Oil Trap Type 2000 ili sličan (slika 4.a.1.), koji sa velikim stepenom sigurnosti omogućuje prihvatanje navedenih voda.

Voda od pranja auta najprije ulazi u taložnik mulja, gdje se vodena struja usporava tako da se iz vode izdvajaju tvrdi djelovi. Djelimično mehanički očišćena voda zatim ulazi u separator ulja kroz posebne polietilenske ploče (lamelni taložnik), koji dodatno smiruje protok vode tako da se ubrzava uklanjanje mulja, a istovremeno se izdvajaju takođe veće kapljice lakih tečnosti. Manje kapljice lakih tečnosti se iz vode izdvajaju pomoću koalescentnog filtera. Očišćena voda kroz odvod napušta separator.

Vode očišćene u navedenom separatoru ne sadrže više od 5 mg ukupnog ulja na litar vode. Po važećim evropskim i našim standardima ovakve vode se mogu ispuštati u površinske vode. Nakon ugradnje i prije početka rada separatora, neophodno je uređaje očistiti od eventualne prljavštine i nečistoća koja se mogu pojaviti u toku ugradnje (malter, stiropor, drvo, plastika, blato, itd.) te cijeli separator isprati čistom vodom. Visinu mulja i količinu izdvojenog ulja u separatoru je potrebno kontrolisati jednom u tri mjeseca. Mulj treba odstraniti iz taložnika prije nego što dostigne debljinu od 45 cm. Ulje koje se skuplja u separatoru neophodno je odstraniti prije nego što dostigne debljinu od 15 cm. Prostor za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja potrebno je čistiti najmanje jednom tromjesečno. Dijelovi separatora smiju da se čiste samo hladnim sredstvima za čišćenje (biološki rastvorljivima sredstvima za odmašćivanje). Izdvojene lake tečnosti u separatoru sakupljaće se i privremeno sipati u bure koje će se odlagati u kontejner koji se zaključava, a koji će biti smješten u tehničkoj prostoriji, čim će biti zaštićen od atmosferskih padavina.

Kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada.

Obaveza je Nosioca projekta da sklopi Ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.

Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.

Obaveza Investitora je da separator permanentno održava i kontroliše ispravnost funkcionisanja, kako ne bi došlo do njegovog zagušenja i otpadna voda neprečišćena oticala u upojni bunar

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će u ovoj fazi doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada mehanizacije i ručnih alata. Najveći nivo buke se može očekivati u fazi iskopa i tokom pripreme terena za polaganje podzemnih instalacija. Za izvršenje ovih funkcija prema planiranom obimu rada će biti angažovani bager, buldozer, utovarna lopata i kamioni za odvoz otkopanog materijala.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Iz tehničkog opisa funkcionisanja projekta može se zaključiti da neće doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada u servisno skladišnog objekta.

Na osnovu Odluke o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji opštine Danilovgrad (Skupština opštine Danilovgrad na sjednici održanoj 11. i 12. aprila 2016. godine, član 35 Statuta opštine Danilovgrad (“Sl. list RCG-opštinski propisi”, br. 30/04 i “Sl. list CG-opštinski propisi”, br. 19/08 i 12/11), predmetna lokacija pripada industrijskoj zoni.

Uticaj vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija uslijed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

U toku funkcionisanja projekta na lokaciji neće biti prisutna pojava vibracija.

Uticaji toplove, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji toplove, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

g) Rizik nastanka accidenta

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te će rizik nastanka udesa (akcidenta) biti sveden na najmanju moguću mjeru. Negativni uticaji i efekti se multiplikuju u slučaju udesnih situacija koje se vrlo rijetko dešavaju ali se ipak mogu desiti. Sagledavajući namjenu prostora definisanu za predmetno područje i postojećim stanjem kvaliteta životne sredine, nameće se zaključak da je mogući ograničavajući faktor daljeg razvoja područja

povećani nivo buke koji potiče od izgradnje objekta i blizine prometne saobraćajnice, generalno povećano aerozagađenje koje je porijeklom od blizine i sa šireg lokaliteta opštine Danilovgrad. U cilju prevencije, pripravnosti i odgovora na moguće udesne situacije, nosilac Projekta će projektovati sistem protiv-požarne zaštite, pri čemu će analiza požarno-eksplozivne ugroženosti morati da sadrži sledeće:

- evidentiranje zapaljivih materija koje su prisutne u navedenim objektima sa navođenjem njihovih fizičko-hemijskih osobina i njihov način korišćenja,
- požarno opterećenje i
- specifikaciju stabilne i mobilne PP opreme

h) Rizici za ljudsko zdravlje

Izgradnjom i funkcionisanjem projekta neće biti ugroženo zdravlje radnika i korisnika usluga.

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te neće postojati rizik za ljudsko zdravlje.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, OPŠTINE DANILOVGRAD, rješenjem broj: 06-332/20-1836/1 od 19.10.2020. godine, izdao je urbanističko – tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za IZGRADNJU SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCU PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD.

Predmetna lokacija na kojoj jeće biti izgrađen poslovno skladišni poslovni objekat, nalazi se na katastarskim parcelama broj 575/3 i 576/2 KO JASTREB, prema listu nepokretnosti br. 1496 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNO URBANISTIŠKOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD („ SL.LIST CRNE GORE - OPŠTINSKI PROPISI“ BR. 12/14 I 17/18) - **Prostorna funkcionalna zona Aglomeracija**.

Prema listu nepokretnosti br. 1496 – prepis, katastarska parcela broj 575/3 je po kulturi livada 4. klase, površine 1.207,00 m², katastarska parcela broj 576/2 je po kulturi njiva 4. klase, površine 1.493,00 m², Navedene katastarske parcele su u vlasništvu Svetislava Radenovića, u obimu prava svojine 1/1. Ukupna površina predmetnih parcela iznosi 2.700,00 m².

Ukupna bruto površina servisno skladišnog objekta, iznosi 228,40 m².

Prema podacima popisa stanovništva Crne Gore iz 2011.godine koji je objavio MONSTAT, u opštini Danilovgrad ima 18 472 stanovnika.

Karakteristika naselja u opštini Danilovgrad u zoni uticaja Podgorice upućuje na tri nivoa uticaja.

1. Blizina velikog centra generalno utiče, te će u kontekstu poboljšanja mreže saobraćajnica cijelo područje opštine Danilovgrad do nadmorske visine 600 m, postati privlačno za naseljavanje.
2. Uz granicu sa opštinom Podgorica već se formiraju naselja koja su karaktera prigradskih naselja ove opštine: Spuž – Daljam – Grbe, Novo Selo – Klikovače - Pitome Loze.
3. Uz magistralni pravac Podgorica - Nikšić, a kao nastavak proizvodno servisne zone prema Marezi, formira se proizvodno servisna zona, koja će vjerovatno pospješiti i stambenu gradnju.

b) Priroda uticaja

Nivo i koncentracija zagadujućih materija u vazduhu

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Za iskopavanje temelja i ostalih zemljanih radova neophodno je angažovati bager, buldožer, utovarnu lopatu i kamione za odvoz otkopanog materijala. Kao pogonsko gorivo, nabrojane mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh.

Imajući u vidu mašine koje će se koristiti i njihove potrošnje goriva u narednoj tabeli je prikazana količina i sastav izduvnih gasova koji će biti emitovani na lokaciji.

Tabela 4.b.1. Količine i sastav izduvnih gasova iz mašina koje rade na iskopu temelja

Vrsta opreme	Snaga motora kW	Količina izduvnih gas.m ³ /s	Ukupna emisija gasova m ³ /s				
			CO ₂	CO	NO _x	SO ₂	Aldehidi
Buldožer	221	0,154	0,0154	0,0017	0,00015	0,00002	0,0000003
Utovarivač	164	0,113	0,00113	0,00126	0,000113	0,000017	0,0000002
Bager	110	0,0814	0,00818	0,00089	0,00008	0,000011	0,0000001
Kamion	187	0,261	0,0261	0,00292	0,00026	0,000036	0,0000055

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

U toku funkcionisanja predmetnog objekta, gasovi nastaju uslijed kretanja vozila do auto servisa i od auto servisa, kao posledica rada motora na unutrašnjim sagorijevanjem. Izduvni gasovi se takođe u osnovi sastoje od azotnih i ugljenikovih oksida. Pošto je vožnja motornih vozila kartkog vremenskog perioda to i količina produkata sagorijevanja nije velika.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama

Tehnološke otpadne vode

Tehnološke otpadne vode nastale od pranja auto servisa i atmosferke vode sa parkinga auto servisa, moraju se prečišćavati na separatoru masti i ulja. Imajući u vidu navedeno izdvajamo separator lakih tečnosti tipa Oil Trap Type 2000 ili sličan (slika 4.a.1.), koji sa velikim stepenom sigurnosti omogućuje prihvatanje navedenih voda.

Voda od pranja auta najprije ulazi u taložnik mulja, gdje se vodena struja usporava tako da se iz vode izdvajaju tvrdi djelovi. Djelimično mehanički očišćena voda zatim ulazi u separator ulja kroz posebne polietilenske ploče (lamelni taložnik), koji dodatno smiruje protok vode tako da se ubrzava uklanjanje mulja, a istovremeno se izdvajaju takođe veće kapljice lakih tečnosti. Manje kapljice lakih tečnosti se iz vode izdvajaju pomoću koalescentnog filtera. Prvčišćena voda kroz odvod napušta separator i odvodi se upojni bunar a sve u skladu sa hidrograđevinskim projektom.

Sanitarne fekalne vode

Prečnici unutrašnje kanalizacije usvojeni su na osnovu standarda za pojedine sanitarne uređaje. Novoprojektovana mreža u predmetnom objektu biće realizovana djelimično podom prizemlja a djelimično kroz temelje sa minimalnim padom od 1,0% DN110mm.

Kanalizaciona mreža se iz objekta izvodi najkraćim trasama i izlazi na jednoj poziciji iz objekta i to horizontalama DN160mm. Dakle projektom je predviđeno jedno reviziono okno RO1 tik ispred objekta, a zatim još jedno RO pr do uliva u bioprečistač i. RO1 je spojeno preko Ropr, sa DN 200 mm koja ima pad 1% sa bioprečistačem namijenjenim za 300 ekvivalenta, tip ACO Clara 300 ili neki sličnih karakteristika od drugog proizvođača. ACO CLARA je uređaj za biloško prečišćavanje otpadnih voda, za hidrauličko opt. 32 m³/dan i i 50 osoba u konst. primjeni.

ACO Clara 300 je uređaj za tretman fekalnih voda, sastoji se od mehaničkog predtretmana i biološkog dijela. Mehanički predtretman se vrši u sedimentacionom tanku koji sadrži kompenzacionu zonu velike zapremine. Otpadne vode ulaze u ACO Clara uređaj preko ulazne cijevi u kompenzacioni prostor koji je dio prihvavnog tanka. Taložne materije padaju na dno tanka, a plivajuće materije su uhvaćene od strane pregrade za pjenu. Na ovaj način se sprječava blokada vazdušne pumpe. Najveće hidrauličke vrijednosti na ulazu ACO Clara uređaja za tretman otpadnih voda se apsorbuju u kompenzacionom prostoru. Voda poslije predtretmana se pumpa jednolikim protokom iz kompenzacionog prostora u biološki dio uređaja. Na ovaj način hidrauličke vrijednosti ne utiču na stabilnost kvaliteta prečišćavanja. Biološki dio ACO Clara se sastoji od aktivacijskog tanka i integrisanog tanka za finalnu sedimentaciju. Aktivacijski tank je aerisan sa mikro mjeđurićima. Voda prelazi iz aktivacijskog tanka u tank za finalnu sedimentaciju gdje se vrši gravitaciona separacija od aktivnog mulja. Prečišćena voda odatle ističe iz uređaja preko izlivnog priključka. Aktivni mulj pada na dno tanka za finalnu sedimentaciju, odakle se ponovo prepumpava u aktivacijski tank a dijelom u prihvativni tank kao višak aktivnog mulja gdje kolonije bakterija izumiru usled nedostatka kiseonika. Tank za sedimentaciju može biti opremljen skupljačem plutajućeg mulja sa površine vode. Na ovaj način se olakšava održavanje samog uređaja. Višak aktivnog mulja se odlaže u taložnom dijelu čiji je maksimalni kapacitet, potpuno opterećenog uređaja, bez pražnjenja od 100 do 150 dana. U ACO Clara postrojenju prepumpavanje otpadnih voda i povrat aktivnog mulja postiže se vazdušnim pumpama. Ove vazdušne pumpe ne zahtijevaju održavanje i otporne su na začepljenje. Hidraulički kapacitet vazdušnih pumpi posjeduje stalni protok čak i pri malom prilivu otpadne vode. Na ovaj način dobija se ujednačen proces prečišćavanja a samim tim i stabilan kvalitet prečišćavanja. Jedini električni uređaj u ACO Clara postrojenju je kompresor koji snabdijeva vazduhom aeracione elemente u aktivacijskom tanku i vazdušne pumpe.

Nivo i koncentracija zagadjujućih materija u zemljištu

Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Međutim, građevinski otpad će se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladištiće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 64/11 i 39/16).

Tretman sanitarno fekalnih voda je adekvatno riješen, što je opisano u predhodnom poglavljju.

Tretman tehnoloških voda je adekvatno riješen, što je opisano u predhodnom poglavljju.

Na lokaciji nema mineralnih bogatstava, pa nema ni uticaja projekta na njih.

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih staništa

Prilikom izgradnje i funkcionisanja projekta doći će do vidnog uticaja na karakteristike pejzaža zone u kojoj se nalazi lokacija planiranog objekta.

Prevazilaženje negativnih uticaja postiže se oplemenjivanjem prostora oko objekta, podizanjem višespratnih kultura autohtonog porijekla.

Prekogranična priroda uticaja

Obzirom na položaj lokacije projekta ne postoji mogućnost prekograničnog zagađenja vazduha.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je ovaj projekat u pitanju.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje zemljište kada je ovaj projekat u pitanju

d) Jačina i složenost uticaja

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem. Jačina i složenost uticaja je neznatna.

Što se tiče složenosti uticaja navedeni projekat neće imati uticaja na životnu sredinu jer će se nosilac projekta pridržavati standarda iz oblasti zaštite životne sredine, održivog razvoja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti...

c) Vjerovatnoća uticaja

Učestalost mogućih uticaja može biti prisutna i u toku izgradnje i u toku funkcionisanja projekta, dok će vizuelni efekat biti prisutan čitavo vrijeme.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja

Učestalost mogućih uticaja može biti prisutna u toku funkcionisanja projekta, dok će vizuelni efekat biti prisutan čitavo vrijeme.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Što se tiče kumulativnog uticaja projekta sa drugim projektima na životnu sredinu kada je predmetni objekat u pitanju, uticaji su svakako prisutni. Određeni kumulativni uticaj na posmatranom području manifestuje se preko nivoa buke usled blizine magistralnog puta Danilovgrad – Podgorica. Imajući u vidu da se izvori buke kada je u pitanju navedeni

predmetni objekat i navedeni infrastrukturni objekat, nalaze u blizini jedan drugog, evidentno je prisustvo kumulativne buke.

h) Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja

Analizirajući projekat, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja IZGRADNJE I FUNKCIONISANJA SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCA PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD na životnu sredinu. na najmanju moguću mjeru.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Očekivane zagađujuće materije

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u vazduhu

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Za iskopavanje temelja i ostalih zemljanih radova neophodno je angažovati bager, buldožer, utovarnu lopatu i kamione za odvoz otkopanog materijala. Kao pogonsko gorivo, nabrojane mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

U toku eksploatacije neće doći će do značajnijeg povećanja nivoa izdavnih gasova upravo zbog djelatnosti, koja će se na lokalitetu obavljati (namjena servisno skladištni objekat).

Tehnološke otpadne vode

Tehnološke otpadne vode nastale od pranja auto servisa i atmosferke vode sa parkinga auto servisa, moraju se prečišćavati na separatoru masti i ulja. Imajući u vidu navedeno izdvajamo separator lakih tečnosti tipa Oil Trap Type 2000 ili sličan (slika 4.a.1.), koji sa velikim stepenom sigurnosti omogućuje prihvatanje navedenih voda.

Voda od pranja auta najprije ulazi u taložnik mulja, gdje se vodena struja usporava tako da se iz vode izdvajaju tvrdi djelovi. Djelimično mehanički očišćena voda zatim ulazi u separator ulja kroz posebne polietilenske ploče (lamelni taložnik), koji dodatno smiruje protok vode tako da se ubrzava uklanjanje mulja, a istovremeno se izdvajaju takođe veće kapljice lakih tečnosti. Manje kapljice lakih tečnosti se iz vode izdvajaju pomoću koalescentnog filtera. Prvčišćena voda kroz odvod napušta separator i odvodi se upojni bunar a sve u skladu sa hidrograđevinskim projektom.

Sanitarne fekalne vode

Prečnici unutrašnje kanalizacije usvojeni su na osnovu standarda za pojedine sanitarne uređaje. Novoprojektovana mreža u predmetnom objektu biće realizovana djelimično podom prizemlja a djelimično kroz temelje sa minimalnim padom od 1,0% DN110mm. Kanalizaciona mreža se iz objekta izvodi najkraćim trasama i izlazi na jednoj poziciji iz objekta i to horizontalama DN160mm. Dakle projektom je predviđeno jedno reviziono okno RO1 tik ispred objekta, a zatim još jedno RO pr do uliva u bioprečistač i. RO1 je spojeno preko ROp, sa DN 200 mm koja ima pad 1% sa bioprečistačem namijenjenim za 300 ekvivalenta, tip ACO Clara 300 ili neki sličnih karakteristika od drugog proizvođača. ACO CLARA je uređaj za biloško prečišćavanje otpadnih voda, za hidrauličko opt. $32 \text{ m}^3/\text{dan}$ i i 50 osoba u konst. primjeni.

ACO Clara 300 je uređaj za tretman fekalnih voda, sastoji se od mehaničkog predtretmana i bioškog dijela. Mehanički predtretman se vrši u sedimentacionom tanku koji sadrži

kompenzacionu zonu velike zapremine. Otpadne vode ulaze u ACO Clara uređaj preko ulazne cijevi u kompenzacioni prostor koji je dio prihvavnog tanka. Taložne materije padaju na dno tanka, a plivajuće materije su uhvaćene od strane pregrade za pjenu. Na ovaj način se sprječava blokada vazdušne pumpe. Najveće hidrauličke vrijednosti na ulazu ACO Clara uređaja za tretman otpadnih voda se apsorbuju u kompenzacionom prostoru. Voda poslije predtretmana se pumpa jednolikim protokom iz kompenzacionog prostora u biološki dio uređaja. Na ovaj način hidrauličke vrijednosti ne utiču na stabilnost kvaliteta prečišćavanja. Biološki dio ACO Clara se sastoji od aktivacijskog tanka i integrisanog tanka za finalnu sedimentaciju. Aktivacijski tank je aerisan sa mikro mjeđurićima. Voda prelazi iz aktivacijskog tanka u tank za finalnu sedimentaciju gdje se vrši gravitaciona separacija od aktivnog mulja. Prečišćena voda odatle ističe iz uređaja preko izlivnog priključka. Aktivni mulj pada na dno tanka za finalnu sedimentaciju, odakle se ponovo prepumpava u aktivacijski tank a dijelom u prihvativni tank kao višak aktivnog mulja gdje kolonije bakterija izumiru usled nedostatka kiseonika. Tank za sedimentaciju može biti opremljen skupljačem plutajućeg mulja sa površine vode. Na ovaj način se olakšava održavanje samog uređaja. Višak aktivnog mulja se odlaže u taložnom dijelu čiji je maksimalni kapacitet, potpuno opterećenog uređaja, bez pražnjenja od 100 do 150 dana. U ACO Clara postrojenju prepumpavanje otpadnih voda i povrat aktivnog mulja postiže se vazdušnim pumpama. Ove vazdušne pumpe ne zahtijevaju održavanje i otporne su na začepljenje. Hidraulički kapacitet vazdušnih pumpi posjeduje stalni protok čak i pri malom prilivu otpadne vode. Na ovaj način dobija se ujednačen proces prečišćavanja a samim tim i stabilan kvalitet prečišćavanja. Jedini električni uređaj u ACO Clara postrojenju je kompresor koji snabdijeva vazduhom aeracione elemente u aktivacijskom tanku i vazdušne pumpe.

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će u ovoj fazi doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada mehanizacije i ručnih alata. Najveći nivo buke se može očekivati u fazi iskopa i tokom pripreme terena za polaganje podzemnih instalacija. Za izvršenje ovih funkcija prema planiranom obimu rada će biti angažovani bager, buldozer, utovarna lopata i kamioni za odvoz otkopanog materijala.

Što se tiče kumulativnog uticaja projekta sa drugim projektima na životnu sredinu kada je predmetni objekat u pitanju, uticaji su svakako prisutni. Određeni kumulativni uticaj na posmatranom području manifestuje se preko nivoa buke usled blizine magistralnog puta Danilovgrad – Podgorica. Imajući u vidu da se izvori buke kada je u pitanju navedeni predmetni projekat i navedeni infrastrukturni objekat, nalaze u blizini jedan drugog, evidentno je prisustvo kumulativne buke, mada su uticaji buke u periodu funkcionisanja kada je ovaj projekat u poitanju neznatni.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Uticaj vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija uslijed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se privremeno skladištiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i svakodnevno odvozi sa predmetne lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 64/11 i 39/16).

Opasni otpad

U predmetnom auto servisu stvaraju se sledeće vrste otpada:

- Ostala motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje (13 02 08*)
- Kočione tečnosti (16 01 13*)
- Antifriz koji sadrži opasne supstance (16 01 14*)
- Filteri za ulja (16 01 07*)
- Olovne baterije (16 06 01*)
- Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama (15 01 10*)
- Apsorbenti, materijali za filtere (uključujući filtere za ulje koji nijesu drugačije specificirani), krpe za brisanje, zaštitna odjeća, koji su kontaminirani (15 02 02*)
- Otpad koji se sakuplja u separatoru masti i ulja spada u kategoriju opasnog otpada.

Prilikom prečišćavanja otpadnih voda u separatoru će nastajati mulj. Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“ br. 59/13. i 83/16.), muljevi se klasiraju u grupu:

- 19 08 13*mulj koji sadrži opasne supstance iz ostalih tretmana industrijskih otpadnih voda.

Otpadna ulja iz prečišćavanja otpadnih voda prema navedenom Pravilniku klasikuju se u grupu:

- 19 08 10* smješe masti i ulja iz separacije ulje/voda drugačije od onih navedenih u podgrupi 19 08 09.

Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za zbrinjavanje opasnog otpada sa ovlašćenom firmom.

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad će odvoziti preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO“ DANILOVGRAD, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

b) Korišćenje prirodnih resursa

Voda

Za potrebe predmetnog objekta koristi se voda sa gradskog vodovoda u skladu sa uslovima o priključenju od strane D.O.O.Vodovod i kanalizacija – Danilovgrad.

6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Analizirajući moguće štetne uticaje planiranog projekta na životnu sredinu, mogu se prepoznati određene mjere i postupci kojima će se obezbjediti potrebni ekološki uslovi, koji omogućavaju da se uticaj predmetnog objekta svede u granice prihvatljivosti. Ako se karakteristike prirodne sredine i postojeće stanje životne sredine počnu razmatrati istovremeno sa tehničko-tehnološkim karakteristikama planiranih aktivnosti, a to je ovde bio slučaj, preventivnim mjerama zaštite može se postići da se degradacija životne sredine smanji i spriječi mogući štetni uticaji na životnu sredinu.

Imajući ovo u vidu, izdvojene su mјere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mјere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja IZGRADNJE I FUNKCIONISANJA SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA KATASTARSKIM PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCA PROJEKTA „AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD na životnu sredinu, na najmanju moguću mjeru.

a) Mјere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njeno sprovоđenje

Opšte mјere zaštite uključuju sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine a koje su definisane zakonskim propisima. U ove mјere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene kroz lokalne planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda i dr. mјere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mјerenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine (održavanje zelenila, uređaja za prečišćavanje tehnološki otpadnih voda i slično.).

U administrativne mјere zaštite ubrajamo sve one aktivnosti koje treba preuzeti da se kasnije ne dese određene pojave koje mogu ugroziti željena očekivanja i zakone.

U ove mјere zaštite spadaju sledeće:

- sankcionisati moguću individualnu izgradnju u neposrednom okruženju koji nijesu u skladu sa planskom dokumentacijom,
- obezbjediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovоđenja propisanih mјera zaštite od strane stručnog kadra za datu oblast,
- obezbjediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač o neophodnosti poštovanja i sprovоđenja propisanih mјera zaštite.

b) Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)

Mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja

1.Ukoliko dođe do prosipanja goriva i ulja iz mehanizacije u toku izvođenja radova neophodno je zagađeno zemljište skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorena burad, u odvojenim kontrolisanom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG“ br. 64/11 i 39/16.) i zamijeniti novim slojem.

2. Kontaminirano zemljište, predati ovlašćenoj instituciji za zbrinjavanje opasnog otpada.

Mjere za slučaj da dođe do zastoja na separatoru masti i ulja

U slučaju da dođe do zastoja na separatoru masti i ulja, neophodna je hitna intervencija u cilju otklonjanja problema. Potrebno je obustaviti proces proizvodnje i pozvati ovlašćenog servisera za separator masti i ulja, sa kojim Nosilac projekta ima potpisani Ugovor o redovnom servisiranju.

Mjere za slučaj da dođe do zastoja na biološkom uređaju

U slučaju da dođe do zastoja na biološkom uređaju, neophodna je hitna intervencija u cilju otklonjanja problema. Potrebno je isključiti vodu i pozvati ovlašćenog servisera, sa kojim Nosilac projekta ima potpisani Ugovor o redovnom servisiranju biološkog uređaja.

Mjere za slučaj da dođe do požara

U slučaju da dođe do požara (postupati po upustvima iz protivpožarnog elaborata);

1.Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2.U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prвobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću toplotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju toplotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima, nekada čak i gaženjem običnom cipelom po žarištu požara. Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otrgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenju treba da pristupi veći broj lica sa više opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbijediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije.

Gašenje požara treba da pruži izglede na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m². U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,
- ✓ izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- ✓ dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- ✓ sačekati 5 sekundi, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO₂“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- ✓ otvoriti ventil do kraja, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- ✓ obavijestiti vatrogasnu jedinicu i
- ✓ obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovodenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje pretpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnički. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje pretpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija građenja i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mjere za očuvanje prostora.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo....)

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA IZVOĐENJE RADOVA

1. Neophodno je preuzeti sledeće mјere zaštite životne sredine tokom izvođenja radova na objektu:

- uspostaviti adekvatnu organizaciju izvođenja radova,
- koristiti savremeniju mehanizaciju i održavati mašinski park u ispravnom stanju,
- manipulisanje naftom i naftnim derivatima ne vršiti na gradilištu,
- kontrolisati podizanje prašine na gradilištu,
- uspostaviti adekvatno upravljanje otpadom nastalim tokom izvođenja radova,
- konsolidovati zemljište (biološki i mehanički) na kome su obavljeni građevinski radovi,

• redovno uklanjati otpad sa gradilišta uz formiranje potrebne dokumentacije.

2. Izvođač/podizvođač radova je dužan da u potpunosti poštuje i primjenjuje zakonsku regulativu iz oblasti zaštite životne sredine.

3. Na kraju svakog radnog dana mjesto izvođenja radova mora biti očišćeno i građevinski otpad (šut) mora biti uklonjen iz područja koje je pod odgovornošću izvođača/podizvođača radova, a ovlašćeno lice mora da izvrši kontrolu.

4. Izvođač/podizvođač radova je odgovoran za bilo koju štetu koju prouzrokuje.

5. Zabranjeno je donošenje hemikalija na lokaciju objekta bez odgovarajućeg odobrenja odgovornog lica. Sve hemikalije donijete na lokaciju moraju biti prijavljene (vrsta, količina, pakovanje, gdje i za šta se koriste) i pogodne za korišćenje, sa odgovarajućom propratnom dokumentacijom (podaci o transportu, skladištenju, mjerama bezbjednosti, prva pomoć) koja treba da se vidno istakne na mjestu gdje se koristi.

6. Otpadne i/ili ostatak hemikalija, ispirak iz ambalaže hemikalija ne smije biti ispušten u atmosfersku i kanale za otpadne vode. Ako se za čišćenje opreme koriste hemikalije, oprema ne smije biti isprana vodom u otpadne kanale bez odgovarajućeg odobrenja. Svako prosipanje hemikalija mora biti odmah prijavljeno odgovornom licu.

7. Ako je primjećena neka potencijalno opasna tj. rizična situacija koja može prouzrokovati zagađenje životne sredine, izvođač/podizvođač radova ili ovlašćeno lice mora odmah zaustaviti radove kako bi se situacija razriješila i odobrio nastavak daljih radova.

8. U toku izvođenja radova javlja se otpad u vidu iskopane zemlje, građevinskog materijala i sl. Po završetku radova sav otpadni materijal biće uklonjen sa gradilišta na za to predviđene deponije. Sakupljanje i odlaganje otpadnog materijala izvođač će vršiti poštujući lokalnu proceduru (zaključivanjem ugovora o periodičnom odvoženju sakupljenog otpada i formiranjem prateće dokumentacije) i po završetku radova će ukloniti opremu i dovesti gradilište u prvobitno stanje.

9. Za odlaganje komunalnog otpada sa gradilišta treba obezbijediti neophodan broj kontejnera koji će se prazniti prema potreboj dinamici;

10. Ukoliko postoji potreba da se neki materijal koji se kasnije ugrađuje privremeno odloži, to odlaganje će se vršiti unutar prostora baznog gradilišta koje je određeno za privremeno deponovanje;

11. Svaka osoba (zaposleni ili treće lice) koja je prisutna na lokaciji objekta, ukoliko primjeti prekomjerno nagomilavanje, rasipanje, curenje, prosipanje i drugo neadekvatno postupanje sa otpadom, dužno je da o tome obavijesti odgovorno lice.

12. Svi prisutni na lokaciji objekta su dužni da se pridržavaju ovog uputstva.

13. Za sva pitanja, predloge i žalbe iz oblasti zaštite životne sredine, izvođač će odrediti odgovorno lice koje će moći kontaktirati i koje će biti zaduženo za sprovođenje mjera zaštite životne sredine tokom izvođenja radova na gradilištu.

14. Ukoliko dođe do prosipanja goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnja radova neophodno je zagađeno zemljишte skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorena burad, u odvojenom kontrolisanom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list

CG” br. 64/11 i 39/16.) i zamijeniti novim slojem. Kontaminirano zemljište, predati ovlašćenoj instituciji za zbrinjavanje opasnog otpada.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA KVALITET VAZDUHA

1. Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanaka zadovoljiti navedeni Evropski standard, kao i granične vrijednosti imisija CO, SO₂ NO₂ i PM₁₀, shodno Uredbi o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
2. Takođe, za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti materijal od iskopa i pristupni put, radi redukovanja prašine.
3. Materijal od iskopa pri transportu treba da bude pokriven.
4. Redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju.
5. Radi smanjenja aerozagađenja, okolo objekta mora biti podignut zastor koji će spriječiti ugrožavanje okolnog prostora od prašine.
6. Shodno Zakonu o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Sl.list CG", br. 073/19), ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u životnu sredinu je zabranjeno.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA SEPARATOR MASTI I ULJA

1. Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jednom mjesечно. Pri kontroli je potrebno izmjeriti visinu mulja u taložniku. Mjerenje se vrši pomoću dovoljno dugačke mjerne letvice od aluminijuma koja je na kraju premazana sa posebnom pastom za vodu. Vanrednu kontrolu taložnika i mjerenje mulja je potrebno izvršiti nakon većih naliva i drugih vanrednih događaja itd. Rezultate mjerenja potrebno je upisati u zapisnik kontrole.
2. Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika prije nego što je debljina mulja veća od 350 mm. Čišćenje vrši serviser za održavanje, koji je ovlašćen za servisiranje i održavanje separatora ulja. Mulj iz taložnika se ne smije odlagati na komunalne deponije.
3. Otpadni materijal - mulj iz taložnika mora se redovno prazniti iz separatora masti i ulja i tretirati kao opasni otpad.
4. Pošto izdvojeni otpadni materijal - mulj iz taložnika ima svojstva opasnog otpada, predviđeno je da Nosilac projekta sklopi ugovor sa ovlašćenom institucijom za transport i tretman opasnog otpada, ili da Nosilac projekta izvrši izdvajanje otpadnog materijala - mulja u zatvorenu metalnu burad, koju će držati na posebno izdvojenom mjestu u kontrolisanim uslovima, do zbrinjavanja od strane ovlašćene institucije.
5. Količinu izdvojenoga ulja je potrebno kontrolisati jedan put mjesечно, pomoću mjerne letve od aluminijuma, premazane s pastom za vodu. Ulje, koje se skuplja u separatoru je potrebno odstraniti prije nego što debljina sloja postane veća od 400 mm. Preporučljivo je, da se izvede čišćenje, kada se u separatoru ulja plovak na automatskom ventilu počne potapati.

6.Prije svakog ulaska u separator ulja je potrebno odstraniti izdvojene lake tečnosti. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika tako, da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator neprestano provjetrava.

7.Nosilac projekta je u obavezi da sa ovlašćenim preduzećem sklopi ugovor o čišćenju i održavanju separatora ulja kao i o preradi, deponovanju ili uništenju posebnih otpadaka, koji nastaju prilikom čišćenja. Prilikom odvoženja otpadaka se zahtjeva evidencijski list, da bi se obezbjedila pravilna prerada odnosno uništenje otpadaka.

8.Nosilac projekta treba da ispoštuje sve mјere predviđene glavnom projektom dokumentacijom tretmana otpadnih voda, a u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore, broj 56/2019 od 04.10.2019.)

9..Prečišćena otpadna voda će se odvoditi u upojni bunar u skladu sa hidrograđevinskim projektom..

10. Kvalitet prečišćenih otpadnih voda ispitivati dva puta godišnje, kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA BIOLOŠKI UREĐAJ ACO CLARA 300

1.Pražnjenje ACO Clara 300 mora izvršiti ovlašćeno preduzeće. Investitor treba da sklopi ugovor sa pravnim licem koje upravlja javnom kanalizacijom ili licem koje je registrovano za obavljanje ovih poslova za pražnjenje mulja iz biološkog prečistača.

2.Bioški dio ACO Clara 300 je potrebno u dovoljnoj mjeri provjetravati i zato je obavezna redovna kontrola rada djelova za provjetravanje. Potrebno je provjeravati količinu mulja, količinu izdvojenih masnoća na površini i rad električnih komponenata.

3.Duvalice, pumpe i električna oprema ne zahtijevaju održavanje. Eventualne greške prijavljuju kontrolne lampice na ormariću za upravljanje. Preporučljivo je da se vizuelna kontrola izvrši četiri puta godišnje.

4.Ako dođe do konstantnog zastoja vode, potrebno je obnoviti pješčani ili tampon sloj za ponovnu propusnost tla.

5.Ventilacioni odvod nalazi se u sklopu samog uređaja i nikako se ne postavlja u blizini susjedne parcele.

6. Nosilac projekta treba da ispoštuje sve mјere predviđene glavnom projektom dokumentacijom tretmana otpadnih voda, a u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list Crne Gore, broj 56/2019 od 04.10.2019.)

7. Prečišćena otpadna voda će se odvoditi u upojni bunar u skladu sa hidrograđevinskim projektom.

8. Kvalitet prečišćenih otpadnih voda ispitivati dva puta godišnje, kvalitet prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA TRETMAN OPASNOG OTPADA

1.Nosilac projekta je dužan da sakupljanje opasnog otpada i sortiranje vrši na mjestu njegovog nastanka.

2.Opasan otpad se sakuplja zavisno od vrste, količine, agregatnog stanja, fizičkih osobina, hemijskog sastava i međusobne kompatibilnosti.

3.Nosilac projekta je dužan da opasan otpad odvoji od ostalog otpada.

4.Opasan otpad se sakuplja u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuju njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost i to:

- otpadna ulja i rastvarači u burad sa zatvaračima, zapremine najmanje 100 litara;
- čvrsti i polučvrsti organski opasni otpad u čeličnu burad sa poklopcom, zapremine najmanje 100 litara;
- neorganski tečni opasni otpad u plastične posude ili polietilenske cistijerne, zapremine najmanje 100 litara i odgovarajućih mehaničkih karakteristika za transport;
- neorganski čvrsti opasni otpad i mulj u čeličnu ili plastičnu burad sa poklopcom, zapremine najmanje 100 litara;
- ostali čvrsti opasan otpad u kontejner zapremine najmanje 1000 litara;
- opasan otpad u tečnom ili čvrstom stanju velike zapremine sakuplja se i transportuje posebnim vodovima do konačnog odlagališta;
- akumulatori u posebnim kontejnerima za odlaganje istih sa naznakom „Otpadni korišćeni olovni akumulatori“ i naznakom za opasni otpad;
- uljni filteri u posebnim eko-kontejnerima u kojima se mogu odlagati i uljne krpe sa naznakom za vrstu otpada i naznakom za opasni otpad.

5.Prevoz opasnog otpada i radnje koje su u vezi sa tim transportom od mjesta nastanka do privremenog odlagališta i dalje do konačnog odlagališta vrši se u skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list RCG“ br. 33/14 i 13/18).

6.Nosilac projekta je dužan da odredi privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada.

7.Privremeno odlagalište mora biti ograđeno, obilježeno, zaštićeno od prodiranja atmosferskih padavina i imati: portirnicu sa rampom, mjesto za detoksikaciju vozila, hidrantske uređaje za protivpožarnu zaštitu i dr.

8.Nosilac projekta je dužan da vodi evidenciju o nastalim količinama opasnog otpada u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada (Sl.Crne Gore, br.50/12 od 01.10.2012).

9. Nositelj projekta je dužan da sklopi Ugovor sa ovlašćenom ustanovom o zbrinjavanju opasnog otpada.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA ČVRSTI OTPAD

1. Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 64/11 i 39/16), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.

2. Građevinski otpad samo privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta, odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

3. Vlasnik otpada dužan je da, u pravilu, izvrši obradu otpada, a ukoliko je obrada otpada nemoguća, ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da otpad odloži u skladu sa planovima upravljanja otpadom i principima zaštite životne sredine.

4. Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 64/11).

5. Evakuacija komunalnog otpada: za evakuaciju komunalnog otpada neophodno je nabaviti metalne kontejnere (komercijalnog tipa) zapremine 1100 litara, koji će biti postavljeni u unutrašnjosti predmetne lokacije a prema uslovima D.O.O., „KOMUNALNO“ DANIOVGRAD, isti će se prazniti.

6. Otpadni materijal koji nastaje mora se odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto.

7. Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama.

8. Investitor je u obavezi da vodi svakodnevnu evidenciju o mjestu nastanka, količinama i načinu tretmana otpadnog materijala koji se stvara u objektima i na lokaciji.

MJERE KOJE SE ODNOSE NA REDUKCIJU BUKE

1. Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list Crne Gore, br. 60/11)).

2. Redovne saobraćajne buke vozila u manipulativnom prostoru ulaz – izlaz, parkiranje, mogu se ublažiti adekvatnom organizacijom radi sprječavanja stvaranja gužve i zastoja.

3. Adekvatan odabir i dispozicija biljnog materijala oko predmetne lokacije, može dovesti do redukcije buke. Na predmetnoj lokaciji, najbolje je saditi biljni materijal autohtonog porijekla (hrast, jasen, grab, nar, košćela, kesten, brijest,.....) .

d) Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Nositac projekta mora da posjeduje kompletну dokumentaciju o izvedenom stanju, ateste za opremu, kao i izvještaje o ispitivanjima;
2. Nositac projekta mora da posjeduje Pravilnik o radu u kome je definisan postupak za slučaj opisanih mogućih akcidenata, način obuke zaposlenih i zaduženja u takvim situacijama;
3. Manipulativne površine oko objekta se osvjetljavaju;
4. Parking za vozila se osvjetjava;
5. U cilju uređenja lokacije potrebno je oplemeniti predmetnu lokaciju vrstama autohtonog porijekla. Takođe neophodno je primjenjivati niz mera da bi se vegetacija razvijala i dobro napredovala i razvila se.

U mjere spada:

1. redovno orezivanje drveća i šiblja,
2. okopavanje ukrasnog šiblja,
3. prihranjivanje sadnica putem mineralnog kompleksa NPK,
4. čišćenje i pljevljenje od korova,
5. zalivanje sadnica,
6. zamjena osušenih, oboljelih vrsta,
7. košenje travnjaka,
8. grabuljanje travnjaka,
9. podsejavanje travnjaka,
10. ravnjanje travnjaka,
11. zalivanje travnjaka,
12. pothranjivanje travnjaka,
13. pljevljenje travnjaka,
14. zamjena cvijeća.

Mjere njege su potrebne tokom cijele godine, jer samo u tom slučaju zelenilo koje se podiže odgovoriće svrsi zbog koje se i zasniva.

7. IZVORI PODATAKA

1. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 75/18).
2. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16).
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 43/15).
- 4.Zakon o vodama (“Sl. list RCG”, br. 27/07, i „Službeni list CG” br. 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 64/11 i 39/16).
6. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore,“ br. 54/16).
7. Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14,13/18).
8. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19).
9. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 28/11, 01/14).
10. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 55/16, 74/16).
11. Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“ br. 34/14)
12. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br. 02/07).
13. Uredba o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.10/11).
14. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl.list CG „br. 19/19).
15. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).
16. Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list RCG“, br. 33/13 i 65/15).
17. Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11).
- 18.Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore", br. 50/12)

- 19.. Pravilnik o klasifikiciji i katalogu otpada („Sl. list RCG“, br. 59/13 i 83/16).
20. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list CG“ br. 39/13).
21. Glavni projekat.
22. Urbanističko – tehnički uslovi broj 06-332/20-1836/1 od 19.10.2020.godine izdati od strane Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, opštine Danilovgrad.
22. Odluka o proglašenju Parka prirode „Rijeka Zeta“, objavljene u („Sl. list CG“ broj 69/19).
23. Odluka o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji opštine Danilovgrad (Skupština opštine Danilovgrad na sjednici održanoj 11. i 12. aprila 2016. godine, član 35 Statuta opštine Danilovgrad (“Sl. list RCG-opštinski propisi”, br. 30/04 i “Sl. list CG-opštinski propisi”, br. 19/08 i 12/11).
24. Seizmička rejonizacija Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović, M. Arsovski i V. Mihailov, 1982)
25. Studija zaštite i uspostavljanja zaštićenog prirodnog dobra dolina rijeke Zete (Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, 2019);
26. Prostorno urbanistički plan opštine Danilovgrad („Planet Cluster“ Španija, Centar za planiranje urbanog razvoja „CEP“ Beograd i „MonteCep“ Kotor, 2014);
27. Internet: www.googleearth
28. <http://aco.rs/reference>

PRILOG ZAHTJEVA
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA I FUNKCIONISANJE SERVISNO SKLADIŠNOG OBJEKTA, NA
KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 575/3 i 576/2 KO JASTREB, U ZAHVATU
PROSTORNOG PLANA OPŠTINE DANILOVGRAD“, NOSIOCA PROJEKTA
„AUTO OTPAD OTO“ D.O.O. DANILOVGRAD

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

1	<p>CRNA GORA OPŠTINA DANILOVGRAD Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Broj: 06-332/20-1836/1 Danilovgrad, 19.10. 2020. godine</p>	
2	<p>Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine na osnovu člana 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ br. 64/17, 44/18, 63/18, 011/19 i 82/20), člana 1 Uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 75/2019), Odluke o donošenju Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad („Sl. list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 12/14), Odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi, broj 17/2018“), Odluke o donošenju izmjena i dopuna Prostorno - urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu Generalne urbanističke razrade „Spuž“ („Službeni list Crne Gore“ br. 70/2019) i podnijetog zahtjeva Radenović Svetislava iz Danilovgrada, izdaje:</p>	
3	<p>URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE <i>za izradu tehničke dokumentacije</i></p>	
4	<p>Katastarske parcele br. 575/3 i 576/2 KO Jastreb, u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad</p>	
5	<p>PODNOŠILAC ZAHTJEVA:</p>	Radenović Svetislav
6	<p>POSTOJEĆE STANJE</p> <p>Uvidom u priloženu dokumentaciju, kopiju plana, list nepokretnosti br.1496 za KO Jastreb i važeću plansku dokumentaciju, konstatovano je da se kat. parcele br. 575/3 i 576/2, svojina Radenović Svetislava, nalaze u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad- Prostorno funkcionalna zona Aglomeracija.</p>	

	<p>Prema grafičkom prilogu br. 02 „Postojeća namjena prostora“ predmetne kat. parcele pripadaju Površinama naselja i Obradivom poljoprivrednom zemljištu.</p> <p>Katastarske parcele br. 575/3 i 576/2 KO Jastreb su po gore navedenom listu nepokretnosti ukupne površine $P=2700\text{ m}^2$ i na istim nema izgrađenih objekata.</p> <p>Predmetne kat. parcele se nalaze u zoni „Brze saobraćajnice“-M18. Konačna linija eksproprijacije je data u grafičkom prilogu.</p>
7	<h3>PLANIRANO STANJE</h3> <p>7.1. Namjena parcele odnosno lokacije</p> <p>Katastarske parcele br. 575/3 i 576/2 KO Jastreb su definisane koordinatnim tačkama u grafičkom prilogu. Navedene parcele se nalaze u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad, a u okviru Prostorno funkcionalne zone Aglomeracija i pripadaju površinama čija je opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju, Radne zone, a kako je prikazano u grafičkom prilogu br. 03.</p> <p><u>Predmetne kat. parcele se nalaze u zahvatu Parka prirode Rijeka Zeta i pripadaju III zoni zaštite, a kako je prikazano u grafičkom prilogu Izvod iz studije zaštite i uspostavljanja zaštićenog prirodnog dobra dolina rijeke Zete.</u></p> <p style="text-align: center;"><u>PROSTORNO URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE DANILOVGRAD</u> <u>Prostorno funkcionalna zona Aglomeracija</u></p> <p><u>Pretežna namjena i kompatibilni sadržaji</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Namjene date ovim Planom nisu striktne. • Pretežne namjene podrazumijevaju osnovne aktivnosti u okviru konkretnе namjene površina. • Kompatibilni sadržaji definišu širu grupu dozvoljenih aktivnosti u okviru konkretnе namjene. • Pretežne namjene i kompatibilni sadržaji definisani su u UTU - Urbanističko-tehničkim uslovima za uređenje i izgradnju po namjenama, za pojedine prostorno funkcionalne cjeline i zone. <p><u>OPŠTA NAMJENA: POVRŠINE ZA INDUSTRIJU I PROIZVODNJU, RADNE ZONE (Prostorno funkcionalna zona Aglomeracija)</u></p> <p>OPŠTA NAMJENA – POVRŠINE ZA INDUSTRIJU I PROIZVODNJU, RADNE ZONE Pretežna namjena:</p> <p>INDUSTRija: Proizvodni objekti i pogoni, pogoni za preradu kamenja i drveta, i sl. SKLADIŠTA I SERVISI: Skladišta, magacini u zatvorenim prostorima, stovarišta na otvorenim površinama, servisi, veći zanatski centri, i sl. AGROINDUSTRija: Objekti za skladištenje i preradu mesa, mleka, žitarica, voća i</p>
	2

povrća, veće stanice za otkup poljoprivrednih proizvoda, objekti za preradu ljekovitog i aromatičnog bilja i plodova i sl.

VEĆI KOMERCIJALNI SADRŽAJI: Tržni, poslovni centri, megamarketi.

Kompatibilni sadržaji:

STANOVANJE: Stanovanje malih gustina, mješoviti stambeno poslovni objekti, pomoćni objekti (maksimalno 30,0% površine zone).

KOMERCIJALNE DJELATNOSTI: Poslovni objekti, objekti uslužnih djelatnosti (ugostiteljske, trgovinske, zanatske).

KOMUNALNE DJELATNOSTI: autobuske stajališta, objekti u funkciji infrastrukturnih sistema, objekti u funkciji saobraćaja, benzinske stanice i sl.

PEJZAŽNO UREĐENJE: Uređeno zelenilo, parkovi.

POLJOPRIVREDNO DOMAĆINSTVO: Stanovanje - okućnica + ekonomski dio.

SPORTSKO REKREATIVNI SADRŽAJI: Pojedinačni sportski tereni i površine za rekreaciju.

Nije dozvoljena izgradnja: objekti javnih namjena - škole, zdravstvene stanice ili ambulante, socijalna zaštita, objekti kulturnih aktivnosti i sl.

STUDIJA ZAŠTITE PRIRODNOG DOBRA DOLINA RIJEKE ZETE

Odluku o proglašenju Parka prirode "Rijeka Zeta"
"Službeni list CG", br. 69/2019

Predmetne kat. parcele se nalaze u zahvatu Parka prirode Rijeka Zeta i pripadaju III zoni zaštite, a kako je prikazano u grafičkom prilogu Izvod iz studije zaštite i uspostavljanja zaštićenog prirodnog dobra dolina rijeke Zete.

Zona zaštite III (Izvod iz studije zaštite prirodnog dobra Dolina rijeke Zete)

U zoni zaštite III sa režimom održivog korišćenja mogu se:

- sprovoditi intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja;
- razvijati naselja i prateća infrastruktura u mjeri u kojoj se ne izaziva narušavanje osnovnih vrijednosti područja;
- vršiti radovi na uređenju objekata kulturno-istorijskog nasljeđa i tradicionalne gradnje;
- sprovoditi očuvanja tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva;
- selektivno i ograničeno koristiti prirodni resursi.

Van granica zaštićenog područja, po potrebi se može odrediti i zaštitni pojas.

Zona III režima zaštite u ovom parku prirode iznosi 92,16 km² i odnosi se na dolinu Zete, Mareze i Matice (Sitnice) a za koje važe odredbe prostornih planova Glavnog grada Podgorice i opštine Danilovgrad.

Treća zona obuhvata ekosistemski manje vrijedne cjeline. Upravljanje je regulisano Prostorno urbanističkim planom opštine Danilovgrad i Glavnog grada Podgorica uz eksplicitnu primjenu standarda zaštite životne sredine i prirode kako se ne bi narušilo već poboljšalo biološko stanje parka prirode.

Renoviranje i proširenje postojećih puteva, te sve što je planirano PUPovima obje

	<p>opštine a započeto sa aktivnostima na izradi detaljne planske dokumentacije ili na terenu, a do momenta proglašenja područja zaštićenim, treba biti odobreno (proširenje puta PG-DG, proširenje puta Burum-Gorica, izgradnja kolektora za Danilovgrad i slični projekti).</p> <p><u>Odlukom o proglašenju Parka prirode "Rijeka Zeta", članom 5 je između ostalog propisano da:</u></p> <p>Zona zaštite III - režim održivog korišćenja u ovom parku prirode iznosi 92,16 km² i odnosi se na dolinu Zete, Mareze i Matice (Sitnice) a za koje važe odredbe prostornih planova Glavnog grada Podgorice i opštine Danilovgrad uz eksplicitnu primjenu standarda zaštite životne sredine i prirode kako se ne bi narušilo već poboljšalo biološko stanje parka prirode.</p> <p>Zabranjene aktivnosti u zoni zaštite III su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa; 2) uznemiravanje životinjskih vrsta u periodu reprodukcije; 3) ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija; 4) unošenje alohtonih vrsta. <p>U zoni zaštite III mogu se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sprovoditi intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja; 2) razvijati naselja i prateća infrastruktura u mjeri u kojoj se ne izaziva narušavanje osnovnih vrijednosti područja; 3) razvijati poslovno-industrijska i prateća infrastruktura u mjeri u kojoj se ne izaziva narušavanje osnovnih vrijednosti područja; 4) vršiti radovi na uređenju objekata kulturno-istorijskog nasleđa i tradicionalne gradnje; 5) sprovoditi očuvanje i unapređenje tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva; 6) selektivno i ograničeno koristiti prirodni resursi u skladu sa Planom upravljanja; 7) sprovoditi svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti Parka prirode.
7.2.	Pravila parcelacije

	<p>-Dozvoljeno je ukrupnjavanje urbanističkih parcela spajanjem dvije ili više pod uslovom da sve novoformirane parcele izlaze na javni put i da su u skladu sa planom propisanim minimalnim površinama parcele i širinama fronta parcele za određenu cjelinu i zonu. Preparcelacija se u tom slučaju utvrđuje Planom parcelacije.</p> <p>-Minimalne veličine urbanističkih parcela, kao i minimalne širine frontova parcela date su u posebnim pravilima uređenja i građenja za pojedine prostorno funkcionalne cjeline i zone.</p> <p>-Preparcelaciju vrši organ uprave na osnovu koje nadležni opštinski sekretarijat izdaje urbanističko-tehničke uslove; preparcelacija treba da se izvrši kao sastavni dio procesa izdavanja ovih akata, pri čemu se finalni uslovi mogu izdati samo nakon okončanog imovinsko-pravnog postupka uknjiženja vlasnika na parcele dobijene procesom preparcelacije; drugim riječima, urbanističko-tehnički uslovi se izdaju tek kada je poznat vlasnik novoformirane i preparcelacijom dobijene parcele.</p>
7.3.	Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama
	<p><u>Opšta Pravila- Građevinska linija</u></p> <p>Građevinska linija jeste linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode do koje je dozvoljeno građenje osnovnog gabarita objekta. Građevinska linija se određuje unutar urbanističke parcele na rastojanju od regulacione linije određenom u Posebnim pravilima građenja iz ovog Plana.</p> <p>Građevinski objekat se postavlja prednjom fasadom na građevinsku liniju ili se nalazi unutar prostora određenog građevinskim linijama. Pomoćni i prateći objekti se postavljaju u dvorišnom dijelu parcele, ili maksimalno do građevinske linije.</p> <p>Građevinska linija u zoni Auto puta se postavlja min. na 5m od granice zaštitnog pojasa, prema odredbama Zakona o putevima.</p> <p><u>Građevinska linija u zoni Brze saobraćajnice i Gradske magistrale se postavlja min. na granicu zaštitnog pojasa, prema odredbama Zakona o putevima;</u> u Prostorno funkcionalnim zonama Danilovgrad i Spuž - prema odredbama Generalnog urbanističkog rješenja.</p> <p>Građevinska linija u zoni regionalnog puta se postavlja min. na granicu zaštitnog pojasa, prema odredbama Zakona o putevima; u Prostorno funkcionalnim zonama Danilovgrad i Spuž - prema odredbama Generalnog urbanističkog rješenja.</p> <p><u>ODNOSI NA PARCELI- opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , radne zone</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nije dozvoljen direktni kolski pristup parceli sa Brze saobraćajnice i Gradske magistrale. ▪ Građevinska linija za novu gradnju uz lokalne i nekategorisane puteve se određuje na min. 5 m od regulacije ulice. ▪ Minimalna udaljenja objekata od bočne i zadnje granice susjednih parcela iznosi 5 m ▪ Sve industrijske namjene koje nepovoljno utiču na okolinu, obavezno je odvojiti od površina druge namjene (pretežno stanovanje koje se nalaze u kontaktnoj zoni),

	<p>tampon zonom zelenila od minimum 10m, u okviru parcele industrijske namjene.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Benzinske stanice se mogu postaviti u okviru zaštitnog pojasa ili na granici regulacije saobraćajnice. ▪ Za stambene i stambeno poslovne objekte u okviru Radne zone se koriste uslovi iz namjene „Građevinsko zemljište naselja“ i to: <ul style="list-style-type: none"> - Građevinska linija u naseljima se određuje prema građevinskoj liniji većine postojećih objekata. Za novu pojedinačnu gradnju, gde nema izgrađenih objekata prema regulacionoj liniji, građevinska linija se po pravilu određuje ne manje od 5 m od regulacije ulice. - Minimalno udaljenje objekata od bočne granice susjedne parcele iznosi 2,5 m, a od zadnje granice 5 m. Propisana minimalna udaljenja mogu biti i manja uz saglasnost međaša, ali se dvorišnom dijelu placa mora obezbijediti kolski prolaz u minimalnoj širini od 2,5 m. - Minimalno udaljenje za prizemne pomoćne objekte čija streh nije viša od 3 m (dio do međe) može biti do 1 m, bez otvaranja prozora ka susjednoj parceli. - Minimalno udaljenje ekonomskih objekata od objekata javnih djelatnosti mora iznosi najmanje 20 m. - Minimalno udaljenje ekonomskih objekata od postojećih stambenih, komercijalnih i turističkih objekata mora iznositi najmanje 10 m. - Za izgrađene i novoplaniране objekte koji su međusobno udaljeni manje od 3 m ne mogu se na susjednim stranama predviđati ni zadržavati otvori naspramni stambenim prostorijama. Ovo pravilo moraju poštovati objekti (ili djelovi objekata) napravljeni ili planirani posle izgradnje starijeg objekta, dok stariji objekat zadržava pravo prvenstva (stečeno pravo), tj. zadržavanja postojećih otvora.
	<p>Regulaciona linija je linija koja dijeli površinu određene javne namjene od površina predviđenih za druge namjene.</p> <p>Regulaciona linija saobraćajnica utvrđuje se prema rangu saobraćajnice, položaju u prostoru i uslovima odvijanja saobraćaja. Širina pojasa regulacije javnih puteva van naselja obuhvata širinu putnog pojasa (poprečni profil saobraćajnice sa obostranim zemljишnim pojasmom). Širina pojasa regulacije javnih puteva u naselju obuhvata širinu datu planskom dokumentacijom. Primarna i sekundarna mreža infrastrukture, kao i javno zelenilo i drvoredi, se postavlja u pojusu regulacije a širina infrastrukturnog koridora ulazi u širinu regulacije.</p>
8	<p>PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA</p> <p>Mjere za smanjenje seizmičkog rizika</p> <p>Teritorija opštine Danilovgrad pripada prostoru Crne Gore koji je izložen dejstvu zemljotresa kako iz autohtonih žarišta, tako i iz žarišta sa susjednih teritorija. Na to utiče više aktivnih ili aktivno-potencijalnih seizmogenih zona, a prije svih: Podgoričko-danilovgradska zona, koja je manje aktivna i daje rjeđe zemljotrese između 9 i 10° MCS.</p> <p>Prostornim planom opštine Danilovgrad (1986) seizmički hazard iskazan parametrima</p>

	<p>intenziteta i ubrzanja tla na osnovnoj stijeni, sa vjerovatnoćom pojave od 63%, za povratni period od 50 godina bio je $7,5^{\circ}$ MCS i $a(g)=0,114$, za povratni period od 100 godina $8,2^{\circ}$ i $a(g)=0,169$, dok je za povratni period od 200 godina bio $8,8^{\circ}$ i $a(g)=0,252$.</p> <p>Osnovne vrijednosti seizmičkih parametara na području opštine Danilovgrad mogu biti povećane i do 9° MCS u kvarternim sedimentima i uticajem visokog nivoa podzemnih voda u Bjelopavličkoj ravnici. Seizmičke aktivnosti naročito one velikog intenziteta mogu dovesti i do niza posljedičnih hazarda: likvefakcije tla, pojava klizišta, promjene nivoa podzemnih voda i dr.</p> <p>Distribucija očekivanog seizmičkog hazarda i distribucija stanovništva u velikoj mjeri uslovjavaju nivo očekivanih šteta. Rezultati istraživanja pokazuju da je nivo očekivanog seizmičkog hazarda u naseljenom dijelu opštine Danilovgrad veći u odnosu na brdsko-planinski dio, a u isto vrijeme atraktivnost Bjelopavličke ravnice može usloviti koncentraciju stanovništva i materijalnih dobara na dosta uskom području. Samim tim, nivo očekivanog seizmičkog rizika može biti višestruko povećan ako se ne obezbijede neophodni uslovi i pravci za redukciju istog. Ova vrsta rizika se može definisati kao očekivani nivo gubitaka ili šteta nastalih uslijed dejstva zemljotresa na određenom mjestu i u određeno vrijeme.</p> <p>Kada se procjenjuje nivo seizmičkog rizika neophodno je poznavati sve komponente rizika, njihovo mjesto i međusobnu povezanost. Četiri osnovne komponente rizika su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seizmički hazard; - elementi izloženi seizmičkom hazardu: stanovništvo, privredni objekti, objekti kulturne baštine i drugi objekti; - lokacija izloženog elementa u odnosu na hazard; - povredljivost elementa, koja predstavlja stepen mogućih gubitaka ili oštećenja tog elementa, na datoj lokaciji, u uslovima dejstva specifičnog hazarda; povredljivost se može odnositi kako na fizičke, tako i na socijalne i ekonomске. <p>Validna ocjena seizmičkog rizika, kao stepena očekivanih gubitaka u realizaciji specifičnog seizmičkog hazarda, podrazumijeva prethodnu, detaljnu katalogizaciju ukupnog fonda podataka o stambenim, privrednim i industrijskim objektima, kao i tipičnih migracionih zakonitosti stanovništva tokom godine, u cilju determinisanja funkcija njihove ukupne povredljivosti u uslovima dejstva budućih zemljotresa.</p> <p>U vezi sagledavanja ugroženosti teritorije Opštine od zemljotresa, pored raspolaganja odgovarajućim mapama hazarda i seizmičke mikroregionizacije, postavlja se kao neophodnost izrada, odnosno dopuna, prethodno urađene studije vulnerabiliteta, odnosno utvrđivanje seizmičkog rizika (R) kao konvolutivnog produkta prisutnog hazarda (H) i dobijenog vulnerabiliteta (V): $R=H \times V$. Takve studije treba smatrati obavezujućim na svim nivoima planiranja i projektovanja, posebno kod izrade DUP-ova i projektovanja svih značajnih građevinskih i infrastrukturnih objekata.</p> <p>Primjena građevinskih i tehničkih normi u urbanističkom planiranju i arhitektonskom projektovanju i izgradnji u seizmički ugroženim područjima svrstava se u preventivne mјere. Od zakonskih propisa izdvajaju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o privremenim tehničkim propisima za građenje u seizmičkim područjima
--	---

	<p>(„Sl. list SFRJ“; br. 39/64), koji ne važi za objekte visokogradnje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima („Sl. list SFRJ“; br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88, 52/90). <p>U cilju smanjenja seizmičkog rizika (očekivanog nivoa gubitaka ili šteta nastalih uslijed dejstva zemljotresa) Planom se definiše preporuka za izradu studije o procjeni seizmičkog rizika na nivou Opštine.</p> <p>Planom se predlaže i provjera konstruktivne bezbjednosti objekata (zgrada i komunalne infrastrukture) koji su bili poplavljeni, i to sa dva aspekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mogućeg konstruktivnog oštećenja postojećih objekata; - pogoršanih karakteristika terena, odnosno smanjene nosivosti tla zbog dvije poplave u deset, odnosno tri u periodu od trideset godina (1979, 2000, 2010). <p>Nakon izvršene provjere ili tzv. seizmičke evaluacije postojećih objekata (ocjena seizmičke sigurnosti konstrukcija postojećih grada), ukoliko se utvrdi da je potrebno, izvršiti njihovu rehabilitaciju.</p> <p>Sasvim posebna situacija u zaštiti od posljedica zemljotresa nastaje u odnosu na kulturno-istorijske spomenike, kao i stare ambijentalne cjeline, gdje se trebaju primjenjivati specifični kriterijumi i mjere ojačanja objekata koji će prije svega zadovoljiti estetske i sigurnosne zahtjeve i poboljšati funkcionalne mogućnosti, a time povećati stepen njihove sigurnosti u cjelini.</p> <p>Mjere zaštite od atmosferskih nepogoda</p> <p>Zaštita od atmosferskih nepogoda (vjetar, grad, ekstremne temperature, atmosferska pražnjenja i dr.) ostvaruje se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektovanjem i izgradnjom objekata primjenjujući različite mjere: kroz poboljšanje toplotne izolacije koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje dok u zimskim zadržava toplotu i kroz adekvatnu veličinu otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima podneblja; - projektovanjem infrastrukturnih objekata u skladu sa važećim zonskim propisima i pravilnicima (npr. Pravilnik o opterećenju vjetrom građevinskih konstrukcija; „Sl. list SFRJ“; br. 70/91);
--	---

9	USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE
	<p>STUDIJA ZAŠTITE PRIRODNOG DOBRA DOLINA RIJEKE ZETE <u>Odluku o proglašenju Parka prirode "Rijeka Zeta"</u></p> <p>Predmetne kat. parcele se nalaze u zahvatu Parka prirode Rijeka Zeta i pripadaju III zoni zaštite.</p> <p>Sprovođenje i realizaciju svih aktivnosti na predmetnoj parceli uskladiti sa smjernicama datim u poglavљu 7.1 Namjena parcele odnosno lokacije , a koje se odnose na Studiju zaštite prirodnog dobra dolina rijeke Zete, odnosno Odluku o proglašenju Parka prirode</p>

	<p>"Rijeka Zeta".</p> <p><u>Za objekte za koje je propisana obaveza ući u postupak procjene uticaja na životnu sredinu.</u></p>
10	USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE /
11	USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE Shodno članovima 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl. List Crne Gore“ br. 49/10, 40/11 i 44/17), ukoliko se prilikom radova nadjde na arheološke ostatke, sve radove treba zaustaviti i o tome obavijestiti nadležne organe, kako bi se preuzele neophodne mjere zaštite.
12	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM Obezbijediti nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti, shodno Pravilniku o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekta za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom (Sl. list Crne Gore br. 48/13 i 44/15)
13	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA <ul style="list-style-type: none"> - Na urbanističkoj parceli se mogu graditi prateći i pomoćni objekti koji su u funkciji glavnog objekta, i to u okviru dozvoljenih urbanističkih parametara (indeks zauzetosti i indeks izgrađenosti). - Na parcelama namjenjenim za stambenu izgradnju dopuštena je izgradnja garaža, ljetnjih kuhinja, manjih zanatskih radionica, prostora za uslužne djelatnosti, ekonomskih objekata za poljoprivredu i sl, a sve u skladu sa posebnim pravilima gradnje za pojedine prostorno funkcionalne celine i zone. - Prateći i pomoćni objekti na parceli su prizemni objekti (P+0). - Septičke jame ne smiju biti locirane bliže od 6 m od stambenih objekata, niti bliže međi od 3 m.
14	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA /
15	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU /

16	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	/
17 USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU	
17.1.	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
<p>Distribucija električne energije vršiće se preko trafostanica 35/10kV i trafostanica 10/0.4kV i odgovarajuće vazdušne i kablovske mreže.</p> <ul style="list-style-type: none"> • TS 10/0,4 kV mogu se graditi u okviru objekata na građevinskoj parceli ili na slobodnom prostoru u okviru bloka, kao podzemni ili nadzemni objekat. Nadzemni objekat za smeštaj TS 10/0,4 kV može biti montažni ili zidani. • U zonama industrije i radnim zonama TS 10/0,4 kV mogu se graditi u objektu u okviru kompleksa pojedinačnih korisnika, na slobodnom prostoru u okviru kompleksa pojedinačnih korisnika ili na javnoj površini, kao prizemni objekat ili stubna trafo-stanica. • U zonama zelenih javnih površina TS 10/0,4 kV grade se kao podzemni a u izuzetnim slučajevima kao prizemni objekti. • Zidani ili montažni objekat TS 10/0,4 kV je površine do 25 m², zavisno od tipa i kapaciteta. TS 10/0,4 kV se ne ogradiju i nemaju zaštitnu zonu. Za TS 10/0,4 kV propisan je maksimalni nivo buke od 30 db danju i 35 db noću. Zidovi TS 10/0,4 kV treba da budu sa ugrađenim zvučnoizolacionim materijalom koji će ograničiti nivo buke. • Zbog sprečavanja negativnog uticaja na životnu sredinu u slučaju havarija usled izlivanja transformatorskog ulja, potrebno je ispod transformatora izgraditi kade ili jame za skupljanje ulja. • Trafo-stanicama 10/0,4 kV (podzemne, prizemne ili stubne) potrebno je obezbjediti pristupni put minimalne širine 2,5 m do najbliže javne saobraćajnice za pristup terenskog vozila. • Ukoliko se TS 10/0,4 kV gradi na javnoj površini u zoni raskrsnice, njen položaj mora biti takav da ne ugrožava preglednost, bezbjednost i konfor kretanja svih učesnika u saobraćaju. • Do TS 10/0,4 kV moguće je izgraditi priključne 1 kV i 10 kV - ne elektroenergetske vodovode u vidu podzemnih i nadzemnih vodova. • Podzemni elektroenergetski vodovi 1 kV i 10 kV polažu ispod javnih površina (ispod trotoarskog prostora, izuzetno ispod kolovoza saobraćajnica, ispod slobodnih površina, ispod zelenih površina) i građevinskih parcela. Podzemni elektroenergetski vodovi 1 kV i 10 kV postavljaju se u rov minimalne dubine 0,8 m, širine u zavisnosti od broja kablova. Na svim mjestima gdje se mogu očekivati veća mehanička naprezanja tla ili postoji eventualna mogućnost mehaničkog oštećenja kablovskih vodova, elektroenergetski vodovodi 1 kV i 10 kV polažu se isključivo kroz kablovsku kanalizaciju ili kroz zaštitne cevi. Kablovska kanalizacija se primenjuje na prelazima ispod kolovoza ulica, puteva, željezničkih pruga, kolskih prolaza i dr. • Nadzemni elektroenergetski vodovi postavljaju se na stubove. Stubovi se postavljaju na javnim površinama ili na građevinskim parcelama - Električne instalacije objekta projektovati i izvesti u svemu prema važećim 	

	pravilnicima i standardima.
17.2.	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu
	<p>Vodovod se trasira jednom stranom kolovoza, suprotnom od fekalne kanalizacije, na odstojanju 1,0 m od ivičnjaka. Polaganje vodovoda u trotoaru može se dozvoliti samo izuzetno, uz dokumentovano obrazloženje i sa posebnim merama zaštite.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Horizontalno rastojanje između vodovodnih i kanalizacionih cevi i zgrada, drvoreda i drugih objekata, ne sme biti manje od 2,5 m. • Rastojanje vodovodnih cevi od ostalih instalacija (elektro, telefonski kablovi KDS-a) pri ukrštanju ne sme biti manje od 0,5 m. • Pri ukrštanju težiti da vodovodne cevi budu iznad kanalizacionih a ispod električnih kablova. • Minimalna dubina ukopavanja cevi vodovoda je 1,0 m od vrha cevi do kote terena. • Postavljanje podzemnih instalacija vodovoda ispod zelenih površina vrši se na rastojanju od minimalno 2,0 m, od postojećeg zasada, a uz obavezu vraćanja površine u prvobitno stanje. • Na prelazu preko vodotoka i kanala težiti da vodovodne cevi budu iznad korita. U izuzetnim slučajevima (prelaz ispod reke, kanala, saobraćajnica i sl.) cevi se moraju voditi u zaštićenoj čeličnoj cevi. • Pojas zaštite oko glavnih cjevovoda iznosi najmanje po 2,5 m, od spoljne ivice cevi. U pojasu zaštite nije dozvoljena izgradnja objekata, ni vršenje radnji koje mogu zagaditi vodu ili ugroziti stabilnost cjevovoda. • Za kućne vodovodne priključke prečnika većeg od Ø 50 mm obavezni su odvojci sa zatvaračem i šahtom na uličnoj cevi. • Vodomer se smešta u posebno izgrađen šaht i mora ispunjavati propisane standarde, tehničke normative i norme kvaliteta. Položajno, vodomerni šaht postavljati maksimalno 2,0 m, od regulacione linije. ▪ Instalacije vodovoda i kanalizacije prilagoditi prema tehničkim uslovima datim od DOO „Vodovod i kanalizacija“ Danilovgrad, a koji su sastavni dio ovih UTU uslova. • Fekalnu kanalizaciju trasirati osovinom kolovoza ili izuzetno zbog postojećih instalacija ili poprečnih padova kolovoza, jednom stranom kolovoza na odstojanju 1,0 m, od ivičnjaka, u kom slučaju je trasirana osovinom. Polaganje kanalizacije u trotoaru može se dozvoliti samo izuzetno, uz dokumentovano obrazloženje i sa posebnim merama zaštite. • Ukoliko nije moguće trasa u okviru regulacije saobraćajnice, vodovod ili kanalizaciju voditi granicom katastarskih parcela uz saglasnost oba korisnika međnih parcela. • Horizontalno rastojanje između vodovodnih i kanalizacionih cevi i zgrada, drvoreda i drugih objekata, ne sme biti manje od 2,5 m. • Minimalna dubina ukopavanja cevi kanalizacije je 1,0 m od vrha cevi do kote terena, a padovi prema tehničkim propisima u zavisnosti od prečnika cevi. • Postavljanje podzemnih instalacija kanalizacije ispod zelenih površina vrši se na

	<p>rastojanju od minimalno 2,0 m, od postojećeg zasada, a uz obavezu vraćanja površine u prvobitno stanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na kanalizacionoj mreži do svakog račvanja, promjene pravca u horizontalnom i vertikalnom smislu, promjene prečnika cevi, kao i na pravim deonicama na odstojanju približno 50 m, postavljaju se revizioni silazi. Kroz revizione šahte i druge objekte kanalizacije nije dozvoljen prolaz vodovodnih cevi. • Položaj sanitarnih uređaja (slivnici, nužnici i dr.) ne može biti ispod kote nivelete ulica, radi zaštite objekata od uspora fekalne kanalizacije iz ulične mreže. Izuzetno, može se odobriti priključenje navedenih objekata na gradsku mrežu fekalne kanalizacije uz propisane uslove zaštite. Navedene uređaje ugrađuje korisnik i oni su sastavni dio kućnih instalacija a eventualne štete na objektu snosi vlasnik, odnosno korisnik.
17.3.	<p>Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu</p> <p>Sve urbanističke parcele moraju da izlaze na javni put. Ukoliko novoformirane parcele ne izlaze direktno na javnu površinu, mora se formirati parcela prilaznog puta, minimalne širine od 3 m, ukoliko je pristupni put duži od 25 m, njegova minimalna širina iznosi 4,5 m.</p> <p>Izgradnja i rekonstrukcija saobraćajne infrastrukture vršiće se u skladu sa sljedećim pravilima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na postojećim putevima primarne putne mreže, tamo gde je to potrebno, neophodno je izvršiti revitalizaciju i modernizaciju tehničko-eksploatacionih karakteristika; • minimalna širina kolovoza na postojećim i planiranim magistralnim putevima van naselja je 7,0 m, a na postojećim i planiranim regionalnim putevima je 6,0 m. Minimalna širina kolovoza na postojećim i planiranim lokalnim putevima je 5,5 m; • minimalna širina panoramskih staza: biciklističkih, pješačkih, rekreativnih i sl. iznosi 1,8 m; • magistralni, regionalni i lokalni putevi koji prolaze kroz naselje, a koji su istovremeno i ulice u naselju, mogu se na zahtjev nadležnog organa opštine, razradom kroz odgovarajuću urbanističku i tehničku dokumentaciju, izgraditi kao ulice sa elementima koji odgovaraju potrebama naselja (širim kolovozom, trotoarima i sl.), kao i sa putnim objektima na tom putu koji odgovaraju potrebama tog naselja; • na dijelu magistralnog puta koji prolazi kroz naselje, a koji je istovremeno i ulica u naselju, nije dozvoljeno parkiranje vozila u uličnom profilu; • izgradnjom dijela puta ili putnog objekta ne smije se narušiti kontinuitet trase tog puta i saobraćaja na njemu; • pored puteva (izvan urbanizovanog područja) u naseljima ili van naselja ne mogu se graditi objekti, postavljati postrojenja, uređaji i instalacije na određenoj udaljenosti od tih puteva tj. u dijelu puta koji se zove zaštitni pojas, a prema važećem Zakonu o putevima; • širina zaštitnog pojasa: <ul style="list-style-type: none"> • širina zaštitnog pojasa puta u kome se ne mogu otvarati rudnici i kamenolomi, graditi krečane i ciglane, vaditi šljunak i pijesak, graditi šljunkare ili glinokopi, podizati industrijske zgrade i postrojenja, kao i slični objekti iznosi: pored autoputeva magistralnih puteva 60 metara, pored regionalnih puteva 40 metara, a pored lokalnih

	<p>puteva 20 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade, kopati rezervoari, septičke jame i sl., niti podizati električni dalekovodi iznosi: pored autoputeva 40 metara, pored magistralnih puteva 25 metara, pored regionalnih puteva 15 metara, a pored lokalnih puteva 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa; • u zaštitnom pojusu pored javnog puta moguće je graditi objekte za potrebe puta korisnika puta (putne baze (za redovno i zimsko održavanje puteva), autobuska stajališta na putu, parkirališta, odmorišta, zelene površine i sl.) bez obzira na kategoriju puta, tamo gdje se ukaže potreba ili zainteresovanost potencijalnih korisnika a u skladu sa saobraćajno-tehničkim uslovima upravljača puta i važećom zakonskom regulativom; • u zaštitnom pojusu pored javnog puta zabranjena je izgradnja građevinskih i drugih objekata, kao i postavljanje postrojenja, uređaja i instalacija osim izgradnje saobraćajnih površina pratećih sadržaja javnog puta, kao i postrojenja, uređaja i instalacija koji služe potrebama javnog puta i saobraćaja na javnom putu; • u zaštitnom pojusu javnih puteva mogu da se grade, odnosno postavljaju, vodovod, kanalizacija, toplovod, željeznička pruga i drugi sličan objekat, kao i telekomunikacioni i elektro vodovi, instalacije, postrojenja i sl. prema saobraćajno-tehničkim uslovima i saglasnosti upravljača javnog puta; • <u>parcele koje izlaze na magistralni put ne mogu svaka za sebe pojedinačno da imaju direktni izlaz na put već se pristup takvih parcela mora ostvariti preko servisne saobraćajnice, a što se u svakom slučaju rješava pribavljenjem saglasnosti upravljača puta;</u> • prilikom rekonstrukcije državnog puta, javno preduzeće nadležno za održavanje puta, dužno je da smanji broj raskrsnica ili priključaka opštinskih ili nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, a u cilju povećanja kapaciteta i povećanja nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu; • u zaštitnom pojusu sa direktnim pristupom na magistralni put dozvoljeno je graditi stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom, objekte za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, autobaze za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, a sve to na osnovu planskog dokumenta za navedene tipove objekata sagledanih, ako je potrebno, i u širem regionu od obuhvata predmetnog Plana; • radovi na putevima ili u zaštitnom pojusu (prekopavanje, potkopavanje, bušenje, obaranje drveća, odnošenje drvene građe i drugog materijala i sl.) mogu se izvoditi samo uz dozvolu preduzeća koje upravlja putevima; • priključivanje prilaznog na javni put vrši se prvenstveno njegovim povezivanjem sa drugim prilaznim ili nekategorisanim putem koji je već priključen na javni put, a na područjima na kojima ovo nije moguće priključivanje prilaznog puta vrši se neposredno na javni put i to prvenstveno na put nižeg reda; • zemljani i šumski putevi koji se ukrštaju ili priključuju na magistralne i regionalne puteve, moraju se izgraditi sa tvrdom podlogom ili sa istim kolovoznim zastorom kao i put na koji se priključuje ili sa njim ukršta, u širini od najmanje 5,5 m i u dužini od najmanje 40 m za magistralni put, 20 m za regionalni put i 10 m za lokalni put, računajući od ivice kolovoza javnog puta; • trajno i privremeno deponovanje drvene građe nije dozvoljeno na javnim putevima; lokacije na kojima se organizuje trajno ili privremeno deponovanje drvene građe sa javnim putevima moraju biti povezane nekategorisanim ili šumskim putevima, a prema pravilima iz prethodnog stava i utvrđene osnovama gazdovanja;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • radi zaštite puteva od spiranja i odronjavanja, potrebno je, ako priroda zemljišta dopušta, obezbijediti kosine usijeka, zasjeka i nasipa, kao i druge kosine u putnom zemljištu tzv. "bloarmiranjem", tj. ozeleniti travom, šibljem i drugim autohtonim rastinjem koje ne ugrožava preglednost puta; • ograde, drveće i zasadni pored puteva podižu se tako da ne ometaju preglednost puta i ne ugrožavaju bezbjednost saobraćaja; ograde, drveće i zasadni pored puteva se moraju ukloniti ukoliko se, prilikom rekonstrukcije ili rehabilitacije puta, dođe do zaključka da negativno utiču na preglednost puta i bezbjednost saobraćaja; • na svim javnim putevima potrebno je postaviti saobraćajnu signalizaciju o zabrani prevoza i ispuštanja opasnih i štetnih materija, kao i drugih materija u količinama koje mogu trajno i u značajnom obimu da ugroze prirodna dobra (izvorišta vode, floru, faunu i sl.); • duž javnih puteva potrebno je obezbijediti infrastrukturu za prikupljanje i kontrolisano odvođenje atmosferskih voda; • putevi trajnog karaktera, koji se grade i uređuju za potrebe šumske privrede, koristiće se i za potrebe lokalnog saobraćaja; • reklamne table i panoi, oznake kojima se obilježavaju turistički objekti, natpisi kojima se obilježavaju kulturno-istorijski spomenici i spomen obilježja i drugi slični objekti, mogu se postavljati na magistralne i regionalne puteve, odnosno pored tih puteva, na udaljenosti od 7 m od ivice kolovoza, odnosno pored lokalnog puta na udaljenosti od 5 m od ivice kolovoza; • prateći putni objekti kao što su stanice za snabdijevanje gorivom, servisi za putnička vozila i autobuse i sl. moraju da zadovoljavaju higijensko-tehničke zahteve (neometan prilaz, protivpožarna zaštita) i dr., • pružni pojas je prostor između željezničkih kolosjeka, kao i pored krajnjih kolosjeka, na odstojanju od najmanje 8 m, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto - na odstojanju od najmanje 6 m, računajući od ose krajnjeg kolosjeka; • zaštitni pružni pojas je zemljinski pojas sa obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka; • u zaštitnom pružnom pojasu ne mogu se graditi zgrade, postavljati postrojenja i uređaji i graditi drugi objekti na udaljenosti manjoj od 25 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka, osim objekata u funkciji željezničkog saobraćaja; • u zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi zgrade, postavljati postrojenja i uređaji i graditi drugi objekti na udaljenosti većoj od 25 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka, na osnovu izdate saglasnosti upravljača željezničke pruge; • putni prelazi su mjesta na kojima se ukršta željeznička pruga sa javnim putevima i mogu biti u nivou ili denivelisani; • putni prelazi u nivou nisu dozvoljeni unutar ulaznih signala stanice,
17.4.	Ostali infrastrukturni uslovi
	<p>Elektronska komunikaciona infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glavni pravci elektronske komunikacione mreže na području grada moraju da budu građeni podzemnom kablovskom infrastrukturom, a treba nastojati da se na isti način odrade i privodi do svakog pojedinačnog objekta, bilo da se radi o objektu za individualno ili kolektivno stanovanje, poslovnom objektu. Ili pak industrijskom potrošaču. • Ne ograničava se broj operatera, onih koji distribuiraju usluge fiksne ili mobilne

	<p>elektronske infrastrukture.</p> <p>U obuhvatu plana moguće je postavljanje novih elektronskih komunikacionih čvorova ili pak baznih stanica koja će poboljšati pokrivanje grada i glavnih putnih pravaca fiksnim i mobilnim signalima.</p> <ul style="list-style-type: none"> Objekti za smeštaj elektronske komunikacione opreme, antena, antenskih stubova i antenskih nosača mogu se graditi u okviru objekata, na građevinskoj parceli ili na javnoj površini. <p>Objekti u okviru naselja mogu se graditi kao prizemni ili objekti na stubu. Prizemni objekat može biti montažni ili zidani.</p> <p>Obavezno je poštovanje propisa koji se odnose na zaštitu i izgradnju elektronske komunikacione infrastrukture i elektronskih komunikacionih mreža, odnosno Zakon o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“ br.40/13, 56/13, 2/17 i 49/19).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojima se obavlja izrada tehničke dokumentacije http://www.ekip.me/regulativa/; - Sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://ekinfrastruktura.ekip.me/ekip.me; - Adresa web portala http://ekinfrastruktura.ekip.me/ekip/login.jsp preko koga sve zainteresovane strane od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture. 	
18	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA	
	U zavisnosti od namjene objekta shodno Zakonu o geološkim istraživanjima („Sl. list RCG“, br. 28/93, 42/94, 26/07 i Sl. list CG br. 28/11) prije izrade tehničke dokumentacije Izraditi Projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i Elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.	
19	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA	
	/	
21	ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE	
	Oznaka urbanističke parcele	
	Površina urbanističke parcele	Minimalna površina nove urbanističke parcele (opšta namjena Površine za

	industriju i proizvodnju , Radne zone): <ul style="list-style-type: none"> •Industrija, skladišta i servisi, agroindustrija, veći komercijalni sadržaji - 1500 m² •Stanovanje - 600 m² •Komercijalne djelatnosti - 800 m² •Postojeće formirane parcele stanovanja - 300 m² •Javne i komunalne djelatnosti, sportsko rekreativni sadržaji - po potrebi.
Širina fronta urbanističke parcele	Minimalna širina fronta nove urbanističke parcele (opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , Radne zone): iznosi 20 m, izuzev za sljedeće namjene: <ul style="list-style-type: none"> •Stanovanje - 15 m •Postojeće formirane parcele stanovanja - 12 m Javne i komunalne djelatnosti, sportsko rekreativni sadržaji - po potrebi.
Maksimalni indeks zauzetosti	Maksimalni indeks zauzetosti (opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , Radne zone): je 0,5, izuzev za sljedeće slučajeve: <ul style="list-style-type: none"> •Stanovanje, komercijalne djelatnosti - 0,25 •Javne i komunalne djelatnosti, sportsko rekreativni sadržaji - po potrebi
Maksimalni indeks izgrađenosti	Maksimalni indeks izgrađenosti (opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , Radne zone): iznosi 0,8, izuzev za sljedeće slučajeve: <ul style="list-style-type: none"> •Stanovanje, komercijalne djelatnosti - 0,5 •Javne i komunalne djelatnosti, sportsko rekreativni sadržaji - po potrebi
Bruto građevinska površina objekata (max BGP)	Maksimalna BRGP objekata na parceli (opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , Radne zone): Stanovanje, komercijalne djelatnosti - 350 m ²
Maksimalna spratnost objekata	Maksimalna spratnost (opšta namjena Površine za industriju i proizvodnju , Radne zone): je P+2, izuzev za sljedeće

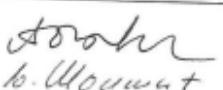
	<p>slučajeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovanje, Komercijalne djelatnosti - P+1+Pk • Pomoći objekti, ekonomski objekti u poljoprivrednom domaćinstvu - P
Maksimalna visinska kota objekta	<ul style="list-style-type: none"> • Visinska regulacija objekata definisana je spratnošću objekata gde se jedan nivo računa u prosječnoj vrijednosti od 3,0 m. • Przemlje je prva nadzemna etaža na kojoj se nalazi glavni ulaz u objekat. • Suteren je poluukopana etaža koja je sa tri strane ugrađena u teren. • Podrum je podzemna etaža koja je ukopana u teren. • Potkrovље je posljednja etaža zgrade sa korisnim prostorom, ispod kosog krova, maksimalne visine nazidka od 1,2 m, računajući od poda potkrovne etaže do preloma krovne kosine. • Konkretnе vrijednosti spratnosti su date u posebnim pravilima za uređenje i izgradnju po prostorno funkcionalnim cjelinama i zonama.
Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila	<p><u>Za sve novoplanirane izgrađene površine obavezno je ostvariti potreban broj parking mesta na pripadajućoj parceli, na slobodnoj površini parcele ili u garažama.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimalno parking mjesto, kod upravnog parkiranja, za putničko vozilo je širine 2,30 m i dužine 4,8 m na otvorenom a kod garaža dubina parking mesta je minimum 5,00, a parking mjesto koje sa jedne podužne strane ima stub, zid ili drugi vertikalni građevinski elemenat, ogradi ili opremu proširuje se za 0,30 do 0,60 m, zavisno od oblika i položaja građevinskog elementa. • Minimalna širina komunikacije za pristup do parking mesta pod uglom 90° je 5,50 m • Za paralelno parkiranje, dimenzija parking mesta je 2,00x5,50 m a širina kolovoza prilazne saobraćajnice 3,50 m. • Kod kosog parkiranja, pod uglom 30/45/60° dubina parking mesta (upravno

	<p>na kolovoz) je 4,30/5,00/5,30 m, širina kolovaža prilazne saobraćajnice 2,80/3,00/4,70 m a širina parking mjesta 2,30 m.</p> <p>Najmanje 5,0% od ukupnog broja parking mjesta mora biti namijenjeno osobama sa invaliditetom i smanjenom pokretljivosti. Za obezbeđenje pristupačnosti i kretanje lica smanjene pokretljivosti parking mjesta planirati tako da se obezbjede uslovi prema Pravilniku o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti („Sl.list CG“; br. 10/09), i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parking mjesto mora biti smješteno najbliže pristupačnom ulazu u objekat. • Kod upravnog parkiranja, širina parking mjesta za osobe sa invaliditetom iznosi 3,70 m, odnosno na širinu parking mjesta od 2,20 m dodaje se prostor za invalidska kolica, širine 1,50 m (dubina ista kao kod parking mjesta). Kod dva susjedna parking mjesta može se dozvoliti da koriste isti prostor za invalidska kolica, odnosno da širina dva susjedna mesta za osobe sa invaliditetom iznosi 6,00 m. • Izlaz sa parkirališnog mesta na trotoar obezbijediti ukošenim ivičnjakom nagiba najviše 10%, širine najmanje 120 cm. • Površina parkirališnog mesta mora biti izrađena od materijala koji ne otežava kretanje invalidskih kolica (šljunak, pjesak, zaštravljeni površina i sl.). • Parking mjesta za lica smanjene pokretljivosti označiti odgovarajućim znakom u skladu sa propisima. <p>Potreban broj parking mesta se određuje prema sljedećem normativu:</p> <table border="0"> <tr> <td>-stanovanje (na 1000 m²) 15pm (lokalni uslovi min12 a max 18 pm);</td> </tr> <tr> <td>-proizvodnja (na 1000 m²) 20 pm (6-25 pm);</td> </tr> <tr> <td>-fakulteti (na 1000 m²) 30 pm (10-37 pm);</td> </tr> <tr> <td>-poslovanje (na 1000 m²) 30 pm (10-40 pm);</td> </tr> <tr> <td>-trgovina (na 1000 m²) 60 pm (40-80 pm);</td> </tr> <tr> <td>-hoteli (na 1000 m²) 10 pm (5-20 pm);</td> </tr> <tr> <td>-restorani (na 1000 m²) 120 pm (40-200 pm);</td> </tr> </table>	-stanovanje (na 1000 m ²) 15pm (lokalni uslovi min12 a max 18 pm);	-proizvodnja (na 1000 m ²) 20 pm (6-25 pm);	-fakulteti (na 1000 m ²) 30 pm (10-37 pm);	-poslovanje (na 1000 m ²) 30 pm (10-40 pm);	-trgovina (na 1000 m ²) 60 pm (40-80 pm);	-hoteli (na 1000 m ²) 10 pm (5-20 pm);	-restorani (na 1000 m ²) 120 pm (40-200 pm);
-stanovanje (na 1000 m ²) 15pm (lokalni uslovi min12 a max 18 pm);								
-proizvodnja (na 1000 m ²) 20 pm (6-25 pm);								
-fakulteti (na 1000 m ²) 30 pm (10-37 pm);								
-poslovanje (na 1000 m ²) 30 pm (10-40 pm);								
-trgovina (na 1000 m ²) 60 pm (40-80 pm);								
-hoteli (na 1000 m ²) 10 pm (5-20 pm);								
-restorani (na 1000 m ²) 120 pm (40-200 pm);								

	<p>-za sportske dvorane, stadione i sl.(na 100 posjetilaca) 25 pm.</p>
Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja	<p>Arhitektonsko oblikovanje objekata zasnovati na tradicionalnoj i prepoznatljivoj arhitekturi ovog kraja ali i na savremenoj, modernoj estetici.</p> <p>Objekti za smještaj turista, ali i objekti pratećih i turizmu kompatibilnih aktivnosti, kroz arhitektonsko i urbanističko rješenje treba da budu prilagođeni prirodnom okruženju i lokalnom narodnom graditeljstvu. Apartmani, kuće i objekti sa sobama za iznajmljivanje, etno-objekti i drugi objekti namijenjeni smještaju turista sa karakteristikama lokalnog tradicionalnog graditeljstva, uz primjenu potpunog komfora, su bolja i turistima interesantnija varijanta zbog autentičnosti, od primjene „alpske“ arhitekture, i sličnih arhitektonskih oblika. Opredeljenje je da se ne dozvoljava unos alohtonih arhitektonskih i ambijentalnih formi, jer treba sačuvati lokalne, domaće i autentične.</p> <p>Pri osmišljavanju i projektovanju objekata za turističke i druge sadržaje poželjno i preporučljivo je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maksimalno koristiti oblikovne, proporcijeske, mikrourbanističke elemente lokalnog graditeljskog nasljeđa; • maksimalno iskoristiti mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekata i korišćenje obnovljivih izvora energije; • pri izgradnji i opremanju objekata maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale; • kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale, kamen i drvo u zavisnosti od ambijentalnih obilježja lokacije; • na prozorima kao zaštita od atmosferskih uticaja koristiti drvene kapke; • betoniranje, asfaltiranje i popločavanje korišćenjem sačastih raster elemenata za parkiranje, svesti na

		minimum, a prednost dati popločavanju od kamenih kocki ili ploča; kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
	Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti	<p>Energetska efikasnost u zgradarstvu prepoznata je danas kao područje koje ima najveći potencijal za smanjenje ukupne potrošnje energije, čime se direktno utiče na ugodniji i kvalitetniji boravak u zgradi, duži životni vijek zgrade, te doprinosi zaštiti životne sredine i smanjenju emisija štetnih gasova.</p> <p>Neophodnost poboljšanja energetske efikasnosti u zgradama u Crnoj Gori pokazana je na brojnim primjerima. Cilj jeste smanjenje potrošnje energije po kvadratnom metru na godišnjem nivou. Zbog velike potrošnje energije u zgradama, a istovremeno i najvećeg potencijala energetskih i ekoloških ušteda, energetska efikasnost i održiva gradnja danas postaju prioriteti savremene arhitekture i energetike.</p> <p>Smatra se da je sektor zgradarstva odgovoran za preko 40% ukupne potrošnje energije i u skladu sa tim, u zgradarstvu leži najveći potencijal energetskih ušteda. Prema procjenama, prosječne stare kuće godišnje troše 200-280 kWh/m² energije za grijanje, standardno izolovane kuće ispod 100, savremene niskoenergetske kuće oko 40, a pasivne 15 kWh/m² i manje. Cilj sveobuhvatne uštede energije je stvoriti preduslove za sanaciju i rekonstrukciju postojećih zgrada, te podstići i povećati udio održive gradnje. Zakon o energetskoj efikasnosti („Sl. list Crne Gore“; br. 29/10), obezbjeđuje uvođenje osnovnih zahtjeva Direktive 2002/91/EC o energetskim karakteristikama zgrada.</p> <p>Održiva gradnja predstavlja jedan od značajnijih segmenata održivog razvoja, a uključuje upotrebu građevinskih materijala koji nisu štetni po životnu sredinu, energetsku efikasnost zgrada i upravljanje</p>

	<p>otpadom nastalim u procesu gradnje i rušenja građevina. Održiva gradnja mora obezbijediti trajnost, kvalitet u oblikovanju i konstrukciji objekta uz ekonomsku, ekološku i estetsku prihvativost.</p> <p>Kroz energetski i ekološki održivo graditeljstvo teži se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - smanjenju gubitaka toplove iz zgrade poboljšanjem toplove zaštite spoljnih elemenata i povoljnim odnosom osnove i zapremine zgrade; - povećanju toplovnih efekata u zgradi povoljnom orientacijom zgrade i korišćenjem sunčeve energije; - korišćenju obnovljivih izvora energije u zgradama (sunce, vjetar i dr.); - povećanju energetske efikasnosti termoenergetskih sistema. <p>Osnovno načelo smanjenja energetskih potreba za grijanje zgrade ili povećanja energetske efikasnosti je optimalna toplova izolacija spoljnog omotača zgrade (fasade zgrade) i izbjegavanje toplovnih mostova. U cilju racionalnog korišćenja energije treba iskoristiti sve mogućnosti racionalizacije korišćenja energije u objektu. Poboljšanjem toplovnih izolacionih karakteristika zgrade moguće je postići smanjenje ukupnih gubitaka toplove objekta prosječno za 50-80%.</p> <p>Kod gradnje novog objekta važno je već u fazi idejnog projektovanja u saradnji s projektantom predvidjeti sve što je potrebno da se dobije kvalitetan i optimalan energetski efikasan objekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirati lokaciju, orientaciju i oblik objekta; - primijeniti visok nivo toplove izolacije cijelog spoljnog omotača zgrade (fasade zgrade); - iskoristiti toplove efekte od sunca i zaštititi se od prekomernog osunčanja; <p>iskoristiti energetski efikasan sistem grijanja, hlađenja i ventilacije, uz kombinovanje sa obnovljivim izvorima energije.</p>
--	--

22	OSTALI USLOVI	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tehničku dokumentaciju izraditi kod Privrednog društva registrovanog za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. • Tehničku dokumentaciju izraditi u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata , kao i posebnim propisima i pravilima struke u zavisnosti od vrste i namjene objekta. • Shodno čl. 40 Zakona o zaštiti prirode (sl. list CG br. 54/16 i 18/2019), pribaviti dozvolu od Agencija za zaštitu prirode i životne sredine za radnje , aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području (predmetne kat. parcele se nalaze u zahvatu Parka prirode Rijeka Zeta i pripadaju III zoni zaštite). • Saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekte data na idejno rješenje. • Izraditi reviziju glavnog projekta u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. • Prijavu građenja i dokumentacija iz člana 91 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata investitor je dužan da podnese nadležnom inspekcijskom organu, u roku od 15 dana prije početka građenja. • Dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje zemljišta. • Za sve odrednice koje nijesu obuhvaćene ovim pravilima , koristiti zakonske i podzakonske akte iz tematske oblasti. 	
23	DOSTAVLJENO: -podnosiocu zahtjeva, -u spise predmeta, -urbanističko-gradevinskoj inspekciji -arhivi	
24	OBRAĐIVAČI URBANISTIČO-TEHNIČKIH USLOVA: Dušanka Adžić, spec.sci.arh. Ljiljana Šaletić	
25	OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE:	Arh. Vasilije R. Otašević, dipl. ing.
26	M.P.	 potpis ovlašćenog službenog lica

26	PRILOZI	
	<ul style="list-style-type: none"> - Grafički prilozi iz planskog dokumenta - Tehnički uslovi za projektovanje vodovodnih i kanalizacionih instalacija izdati od DOO „Vodovod i kanalizacija“ Danilovgrad - List nepokretnosti i kopija katastarskog plana - Dokaz o uplati naknade za izdavanje UTU-a 	

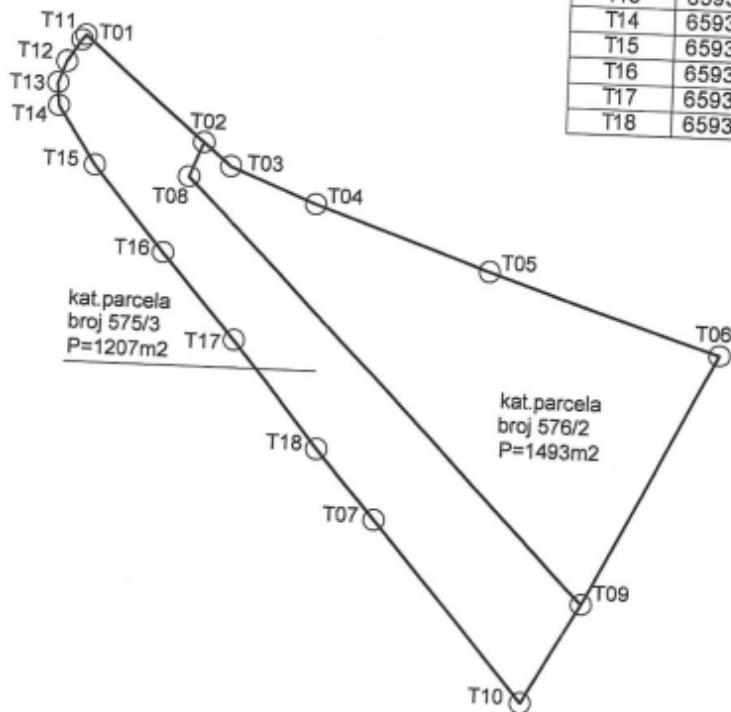

CRNA GORA
OPŠTINA DANILOVGRAD
Sekretarijat planiranje i uređenje prostora
i zaštitu životne sredine

GEO DEZIJA

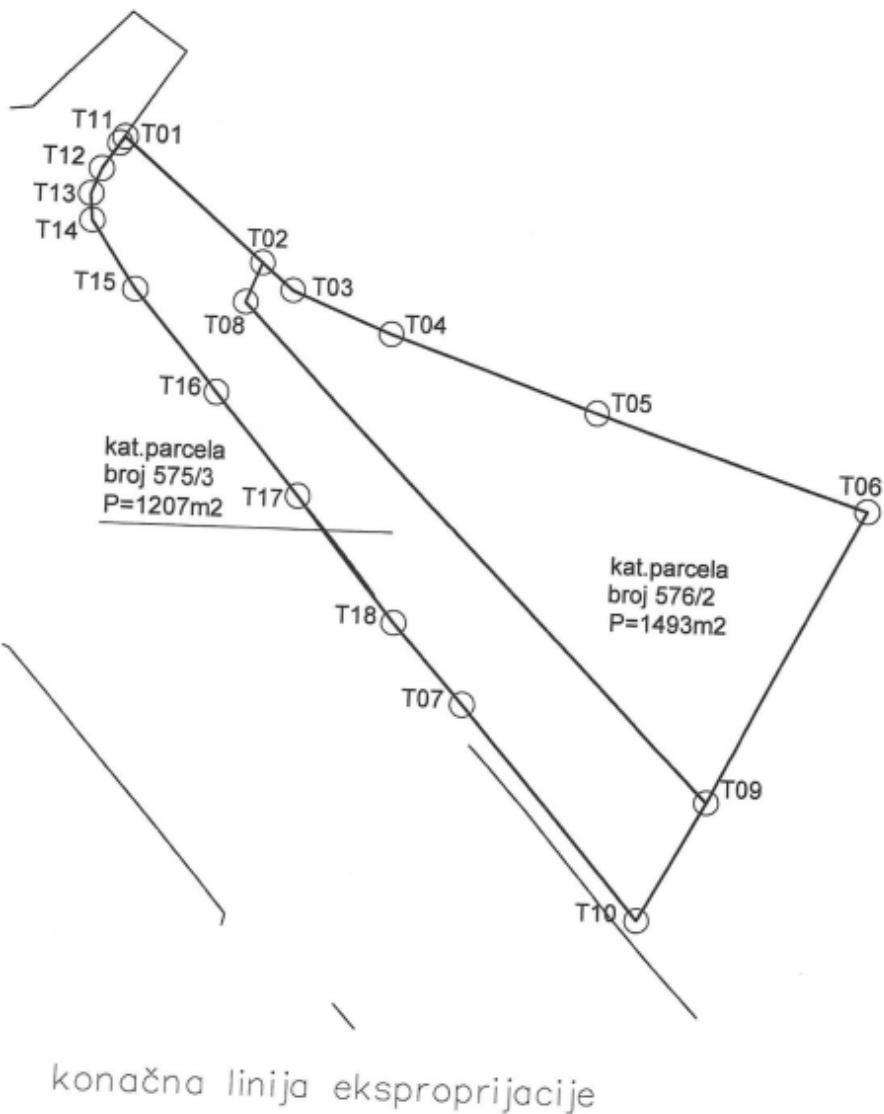
Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ Svetislav
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB; LN broj 1496

COORDINATES		
POINTS	EASTING	NORTHING
T01	6593019.29	4708314.57
T02	6593035.50	4708300.91
T03	6593039.16	4708297.83
T04	6593050.61	4708293.19
T05	6593074.29	4708285.00
T06	6593105.32	4708274.89
T07	6593060.03	4708251.28
T08	6593033.71	4708296.28
T09	6593088.34	4708240.93
T10	6593080.77	4708227.34
T11	6593018.74	4708313.88
T12	6593016.82	4708310.95
T13	6593015.75	4708308.09
T14	6593016.00	4708305.05
T15	6593021.09	4708297.31
T16	6593030.72	4708285.88
T17	6593040.54	4708274.55
T18	6593052.02	4708260.42

**IZVOD IZ PROJEKTA REKONSTRUKCIJE
MAGISTRALNOG PUTA M18
DANILOVGRAD-PODGORICA
(pojas eksproprijacije)**

Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ Svetislav
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB, LN broj 1496

SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PROSTORNO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

prostorno planski dio
Grafički prilog br.02

Podnosič zahtjeva
RADENOVIC SVETISLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB; LN broj 1496

POSTOJEĆA NAMJENA PROSTORA

NAMJENE POVRŠINA

Površina naselja

Obradivo poljoprivredno zemljište

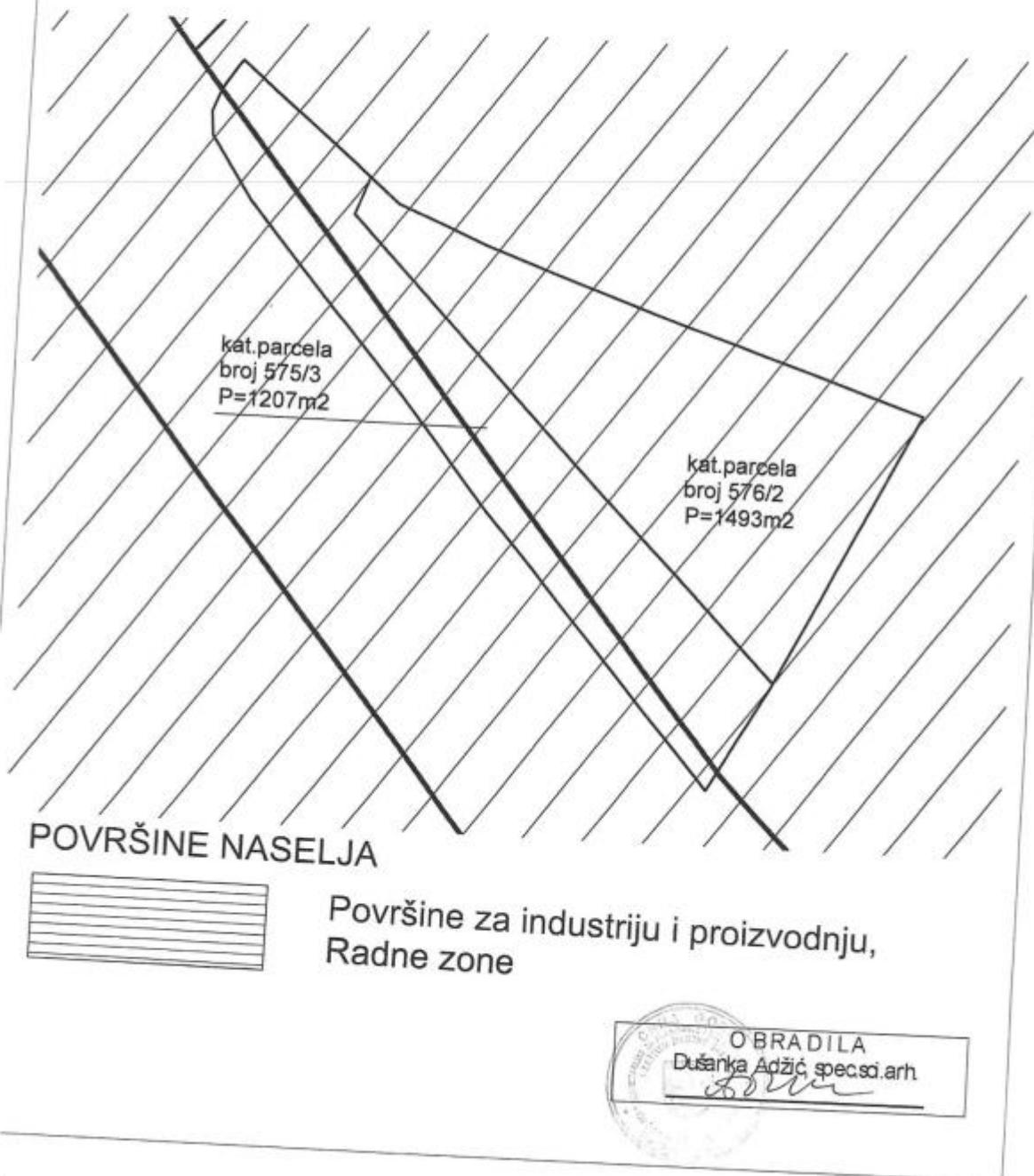
SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PROSTORNO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

prostorno planski dio
Grafički prilog br.03

PLAN NAMJENE POVRŠINA
MREŽA NASELJA I CENTARA
MREŽA JAVNIH OBJEKATA

Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ Svetislav
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB; LN broj 1496
Aglomeracija

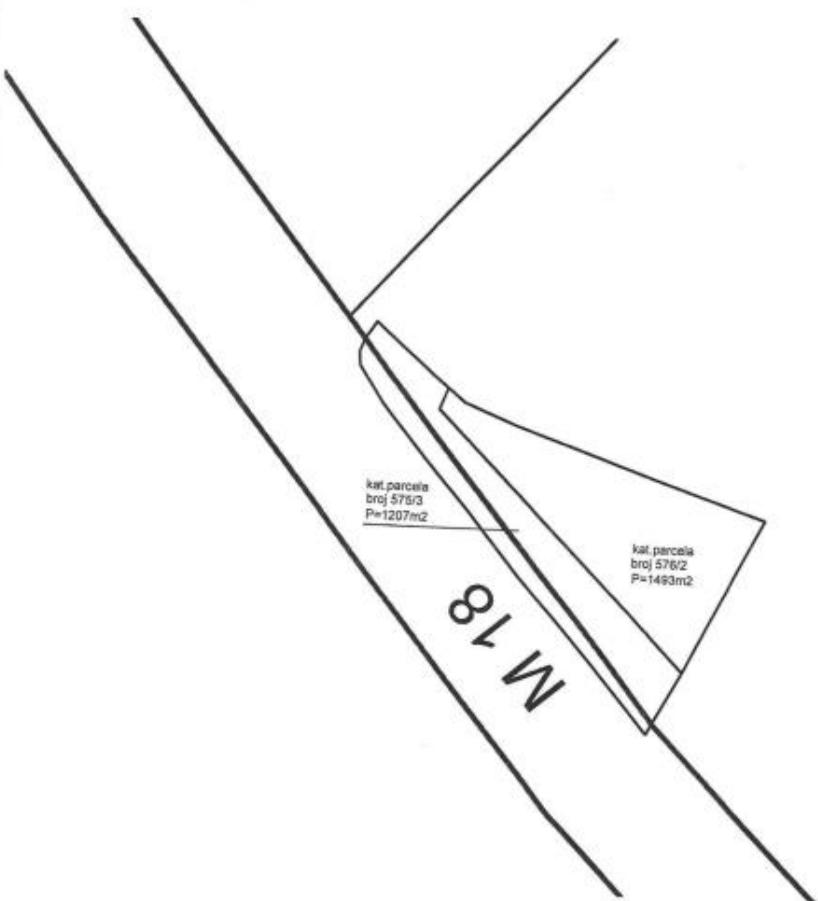
SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PRUŠTORSKO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

pruštorno planski dio
Grafički prilog br.04

SAOBRACAJNA INFRASTRUKTURA

Podnosič zahtjeva
RADENOVIC SVETISLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB LN broj 1496

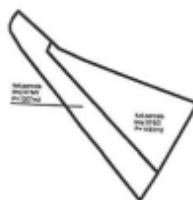
SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PROSTORNO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

prostorno planski dio
Grafički prilog br.05

PLAN INFRASTRUKTURNIH SISTEMA
hidrotehnička infrastruktura

Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ SVETSLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB LN broj 1496

HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA

postojeći cjevovod

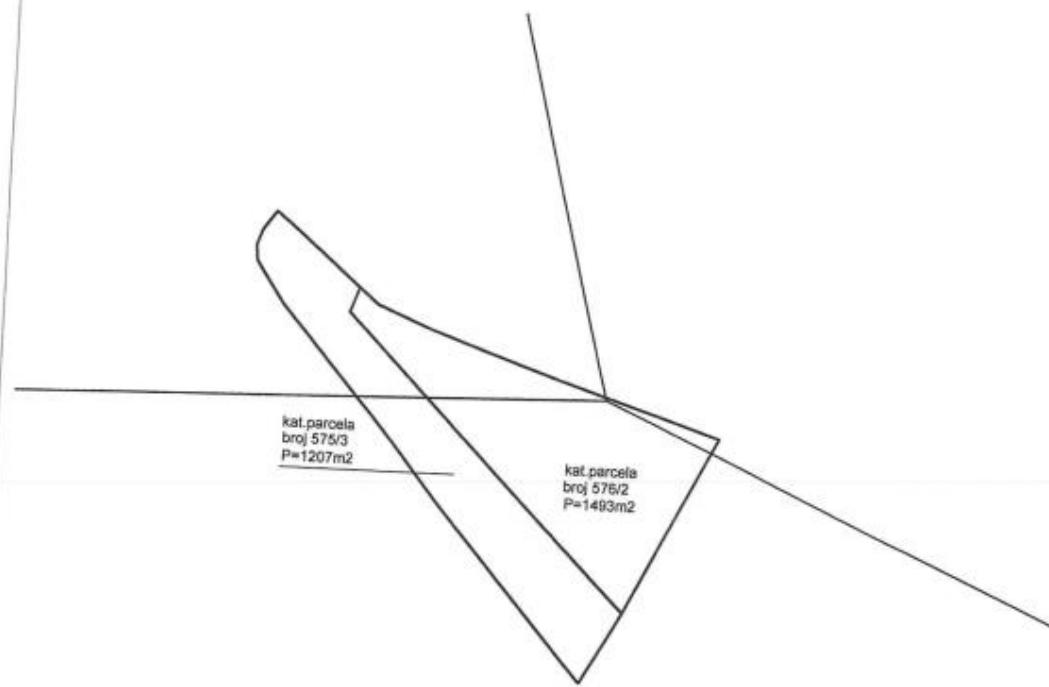
SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PROSTORNO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

prostorno planski dio
Grafički prilog br.06

PLAN INFRASTRUKTURNIH SISTEMA
ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Podnosič zahtjeva
RADIĆ SVETISLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB LN broj 1496

ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Postojeći DV 10 kV

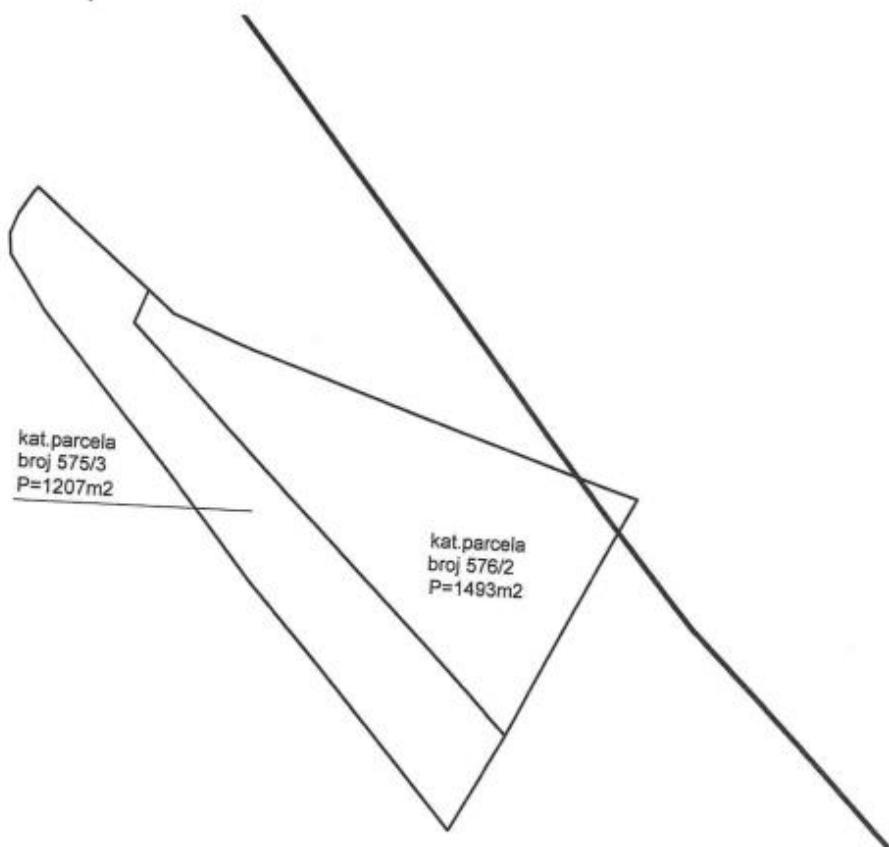
SKUPŠTINA OPŠTINE DANILOVGRAD
PROSTORNO – URBANISTIČKI PLAN OPŠTINE

DANILOVGRAD

prostorno planski dio
Grafički prilog br.07

PLAN INFRASTRUKTURNIH SISTEMA ELEKTRONSKA KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ SVETISLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB; LN broj 1496

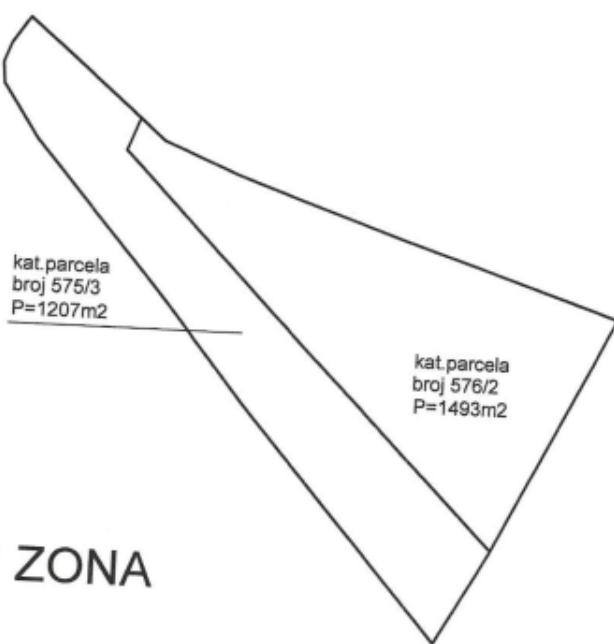
TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

— planirani telekomunikacioni podzemni vod višeg reda -
planirana tk kanalizacija

O BRA DILA
Dušanka Adžić, spec.oči.arh.
[Signature]

IZVOD IZ STUDIJE ZA ŠTITE I
USPOSTAVLJANJA ZAŠTIĆENOG
PRIRODNOG DOBRA DOLINA RIJEKE ZETE
(zaštićene zone)

Podnosič zahtjeva
RADENOVIĆ SVETSLAV
Kat.parcele broj 575/3 i 576/2
KO JASTREB; LN broj 1496

44000000004

120-919-6844/2233

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA
DANILOVGRADCRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE

Broj: 120-919-6844/2020

Datum: 12.10.2020.

KO: JASTREB

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu SEKRETARIJAT ZA URBANIZAM, DANILOVGRAD, za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1496 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
575	3	6 13	30/04/2020	BEGOVINE	Uvoda 4. klase KUPOVINA		1207	5,67
576	2	6 13	30/04/2020	BEGOVINE	Njiva 4. klase KUPOVINA		1493	14,18
Ukupno								2700 19,86

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
0208961213010	RADENOVIC MIODRAG SVETISLAV CURILAC Ćurilac	Svojins	1/1

Ne postoje tereti i ograničenja.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG", br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Datum i vrijeme: 12.10.2020. 09:12:33

1 / 1

2368614

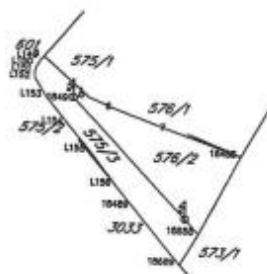
CRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE
PODRUČNA JEDINICA: DANILOVGRAD
Broj: 120-917/20-908.
Datum: 13.10.2020.

Katastarska opština: JASTREB
Broj lista nepokretnosti:
Broj plana: 6
Parcele: 575/3, 576/2

SKICA PARCELA

Razmjera 1: 2500

Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

Ladislav Jashina

Pisarnačka
15.10.2020

DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“
DANILOGRAD
Broj: 08-2382/1
Datum: 13.10.2020. godine

Opštinovski jedinstvo	Aktualno ubas mesečno	Kod	Ura	Vrijednost
	06-332/20-1846/2			

81410 Danilograd, Jefta – Čaja Šćepanovića bb
Tel/fax: 020/811-550

e-mail: jkzp.danilograd@t-com.me
www.vikdg.me

OPŠTINA DANILOGRAD

- Sekretarijat za planiranje i uređenje
prostora i zaštitu životne sredine
- n/r Arh. Vasiliju R. Otaševiću, dipl.ing.
DANILOGRAD

PREDMET: Dostava Tehničkih uslova za projektovanje
vodovodnih i kanalizacionih instalacija za priključenje
na vodovodnu mrežu, građenje novog objekta na
kat. parc. br. 576/2 i 575/3 po LN br. 1496 za KO Jastreb

Poštovani,

Shodno Vašem dopisu broj 06-332/20-1846/1 od 07.10.2020. godine dostavljamo
Vam Tehničke uslove za projektovanje vodovodnih i kanalizacionih instalacija za
priključenje na vodovodnu mrežu novog objekta u vlasništvu radenović Svetislav.

Tehnički uslovi za projektovanje vodovodnih i kanalizacionih instalacija su izdati za
priključenje navedenog objekta (građenje novog objekta) u naselju Jastreb na postojeću
vodovodnu mrežu PEVG DN 110 mm, a profil priključenja biće određen izradom Glavnog
projekta.

Prilog: Tehnički uslovi za projektovanje

S poštovanjem,

Tehnička priprema
Obrađio:

Neđeljko Petrović

**DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“
DANILOVGRAD
Broj: 08-2382/1
Datum: 13.10.2020. godine**

81410 Danilovgrad, Jefta – Čaja Šćepanovića bb
Tel/fax: 020/811-550

e-mail: jkzpdanilograd@t-com.me
www.vikdg.me

RADENOVIĆ SVETISLAV

KO JASTREB

Na zahtjev Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Opština Danilovgrad, br. 08-2382 od 08.10.2020. godine DOO „Vodovod i kanalizacija“ Danilovgrad izdaje:

TEHNIČKE USLOVE za projektovanje

Na katastarskim parcelama broj 576/2 i 575/3 KO Jastreb postoje tehnički uslovi za priključenje na vodovodnu mrežu profilom koji će biti definisan izradom Glavnog projekta za građenje novog objekta u vlasništvu Radenović Svetislav.

Objekat je moguće priključiti na postojeći cjevovod PEHD DN 110 mm.

U blizini lokacije projektovanja ne postoji fekalna i atmosferska kanalizaciona mreža. Shodno važećim tehničkim propisima odvodnju fekalnih voda riješiti vodonepropusnom septičkom jamom.

NAPOMENA:

Ukoliko kroz navedenu parcelu prolaze vodovodne ili kanalizacione instalacije nije dozvoljena izgradnja objekata iznad njih.

Ako dođe do oštećenja (izmiještanja) instalacija prilikom izvođenja građevinskih radova na navedenoj parceli sve troškove snosi vlasnik parcele.

Ukoliko je za priključenje potrebno izvršiti prekopavanje asfalta ili se cjevovod nalazi u pojasu puta ,vlasnik parcele je u obavezi da obezbijedi potrebnu dozvolu od strane nadležne službe (Sekretarijat za komunalne ,stambene poslove i saobraćaj) i izvrši potrebne radove za priključenje na cjevovod.

Tehnička priprema

Obradio:

Nedeljko Petrović

